



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

|   |
|---|
| Številka: IPP 007-998/2015/82   |
| Ljubljana, 10. julij 2017   |
| EVA: 2016-3130-0008   |
| GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE<br><a href="mailto:Gp.gs@gov.si">Gp.gs@gov.si</a>   |
| <b>ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja – predlog za obravnavo</b>  |
| <b>1. Predlog sklepov vlade:</b>  |
| Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/2013, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji sklep:<br><br>Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.<br><br><p style="text-align: right;">Mag. Lilijana Kozlovič<br/>GENERALNA SEKRETARKA</p> |
| <b>PRILOGA:</b>   |
| <input type="checkbox"/> predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (EVA 2016-3130-0008)   |
| Prejmejo:   |
| <input type="checkbox"/> Državni zbor Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana,   |
| <input type="checkbox"/> Ministrstvo za javno upravo, Tržaška 21, Ljubljana,  |
| <input type="checkbox"/> Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, Ljubljana.   |
| <b>2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:</b>  |
| /   |
| <b>3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:</b>   |
| – Boris Koprivnikar, minister,<br>– mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka,<br>– Sašo Matas, generalni direktor Direktorata za javno naročanje,<br>– mag. Urška Skok Klima, vodja Sektorja za sistem javnega naročanja.   |
| <b>3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:</b>  |
| Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.  |
| <b>4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:</b>  |
| – Boris Koprivnikar, minister,<br>– mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka,<br>– Sašo Matas, generalni direktor Direktorata za javno naročanje,   |

- mag. Urška Skok Klima, vodja Sektorja za sistem javnega naročanja,
- Maja Koković, višja svetovalka, Sektor za sistem javnega naročanja.

#### 5. Kratek povzetek gradiva:

Cilj predlaganega zakona je zagotoviti usklajenost ureditve pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja z zakoni, ki urejajo javno naročanje, zlasti z Zakonom o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15; v nadaljnjem besedilu: ZJN-3), in večjo učinkovitost pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja. V skladu z veljavnim zakonom je pravno varstvo zagotovljeno v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku, vendar večina postopkov pravnega varstva poteka pred naročniki v predrevizijskem postopku in Državno revizijsko komisijo v revizijskem postopku. Tema postopkoma pravnega varstva je namenjen bistveni del rešitev predloga zakona, vendar pa se rešitve predloga zakona s ciljem povečanja učinkovitosti nanašajo tudi na sodni postopek.

Na podlagi ZJN-3 in ugotovljenih pomanjkljivosti veljavnega sistema pravnega varstva na področju javnega naročanja se s predlogom sprememb ureditve zagotavljata večja pravna jasnost, s posameznimi poenostavitvami in novimi instituti ter informatizacijo postopkov pravnega varstva pa tudi večja učinkovitost.

#### 6. Presoja posledic za:

|    |  |       |
|----|--|-------|
| a) | javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih   | DA/NE |
| b) | usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije   | DA/NE |
| c) | administrativne posledice  | DA/NE |
| č) | gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij   | DA/NE |
| d) | okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki  | DA/NE |
| e) | socialno področje  | DA/NE |
| f) | dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> <li>– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja</li> <li>– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna</li> <li>– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij</li> </ul> | DA/NE |

#### 7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

S predlogom zakona se nekoliko spreminjajo takse za predrevizijski in revizijski postopek, a bistvenih finančnih posledic glede na razčlenitev zahtevkov za revizijo glede na predmet naročanja ne gre pričakovati. Predlagatelj ocenjuje, da se bodo prihodki iz taks pod pogojem, da bo trend vlaganja zahtevkov za revizijo stabilen, na letni ravni zmanjšali za manj kot 20.000 EUR. Zaradi poenostavitve in enotne ureditve taks v tem zakonu bodo namreč takse za zahtevke za revizijo zoper povabilo k oddaji ponudbe oziroma razpisno dokumentacijo za javna naročila gradenj nižje, za javna naročila blaga in storitev pa višje (namesto 1.500 EUR in 2.500 EUR znaša taksa po novem 2.000 EUR, namesto 3.500 EUR in 7.000 EUR pa 4.000 EUR).

Zaradi vzpostavitve informatiziranega sistema pravnega varstva (t.im. portal eRevizija) se bodo povečali odhodki proračuna. Natančne ocene povečanja ni mogoče predvideti. Predvidoma bo za vzpostavitev tega informacijskega sistema in morebitne povezave z drugimi zalednimi sistemi (npr. portal javnih naročil, dokumentni sistem SPIS, MFERAC, sistem spletnih plačil UJP) potrebnih 300.000 EUR, od vzpostavitve dalje pa še 40.000 EUR letno za delovanje oziroma redno vzdrževanje tega sistema. Sredstva za vzpostavitev in delovanje enotnega informacijskega sistema,

ki ga bo vzpostavila Državna revizijska komisija, še niso zagotovljena. Ta projekt bo treba zato še vključiti v načrt razvojnih programov in v letu 2019 zagotoviti finančna sredstva v višini 300.000 EUR, v letu 2020 in naslednjih letih pa zagotoviti 40.000 EUR letno za vzdrževanje.

| <b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b>  |                                 |                                     |                           |                 |
|---|---------------------------------|-------------------------------------|---------------------------|-----------------|
|   | Tekoče leto (t)                 | t + 1                               | t + 2                     | t + 3           |
| Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna   | - 4.750 EUR                     | - 19.000 EUR                        | - 19.000 EUR              | - 19.000 EUR    |
| Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov  |                                 |                                     |                           |                 |
| Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna  |                                 |                                     | - 300.000                 | - 40.000        |
| Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov   |                                 |                                     |                           |                 |
| Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva  |                                 |                                     |                           |                 |
| <b>II. Finančne posledice za državni proračun</b>   |                                 |                                     |                           |                 |
| <b>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:</b>  |                                 |                                     |                           |                 |
| Ime proračunskega uporabnika  | Šifra in naziv ukrepa, projekta | Šifra in naziv proračunske postavke | Znesek za tekoče leto (t) | Znesek za t + 1 |
|   |                                 |                                     |                           |                 |
|   |                                 |                                     |                           |                 |
| <b>SKUPAJ</b>   |                                 |                                     |                           |                 |
| <b>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</b>  |                                 |                                     |                           |                 |
| Ime proračunskega uporabnika  | Šifra in naziv ukrepa, projekta | Šifra in naziv proračunske postavke | Znesek za tekoče leto (t) | Znesek za t + 1 |
|   |                                 |                                     |                           |                 |
|   |                                 |                                     |                           |                 |
| <b>SKUPAJ</b>   |                                 |                                     |                           |                 |
| <b>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</b>   |                                 |                                     |                           |                 |
| Novi prihodki   |                                 | Znesek za tekoče leto (t)           | Znesek za t + 1           |                 |
|   |                                 |                                     |                           |                 |
|   |                                 |                                     |                           |                 |
|   |                                 |                                     |                           |                 |
| <b>SKUPAJ</b>   |                                 |                                     |                           |                 |
| <b>OBRAZLOŽITEV:</b>  |                                 |                                     |                           |                 |
| <b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b>  |                                 |                                     |                           |                 |
| V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):  |                                 |                                     |                           |                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,</li> <li>– odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,</li> <li>– obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.</li> </ul> |                                 |                                     |                           |                 |

## II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

### II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

### II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

### II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

## 8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **DA/NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **DA/NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **DA/NE**

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- večinoma.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

## 9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

Datum objave: 26. 10. 2016

V razpravo so bili vključeni:

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija), Računsko sodišče Republike Slovenije, Komisija za preprečevanje korupcije, Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Inženirska zbornica Slovenije, Združenje občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije in vsa ministrstva. V drugem krogu javne razprave je bil v razpravo vključen tudi Urad predsednika republike.

Mnenja, predloge, pripombe so podali: Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za infrastrukturo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za obrambo, Državna revizijska komisije, Računsko sodišče Republike Slovenije, Lekarniška zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Skupnost občin Slovenije in Mestna občina Ljubljana.

Predlogi in pripombe so bili večinoma upoštevani, pri čemer so bili upoštevani vsi predlogi in pripombe, ki niso v nasprotju z ustavno in pravno-sistemsko ureditvijo Republike Slovenije, zakonodajo EU ali predlaganimi rešitvami zakona.

Bistvena nerešena vprašanja: /

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva. Gradivo je bilo v javni razpravi od 26. 10. 2016 do 15. 12. 2016.

|   |              |
|---|--------------|
| <b>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</b> | <b>DA/NE</b> |
|---|--------------|

|   |              |
|---|--------------|
| <b>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</b> | <b>DA/NE</b> |
|---|--------------|

Boris Koprivnikar  
MINISTER

#### **PRILOGE:**

- predlog sklepa Vlade Republike Slovenije (priloga 1),
- spremni dopis gradiva, namenjenega izvedbi notranjih postopkov pred odločitvijo na seji Vlade Republike Slovenije (priloga 2),
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (priloga 3),
- izjava o skladnosti (priloga 4),
- korelacijska tabela (priloga 5),
- povzetek izvedene presoje vplivov predpisa na gospodarstvo (priloga 6).

Številka:  
Ljubljana,

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/2013, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije je določila Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

Mag. Lilijana Kozlovič  
GENERALNA SEKRETARKA

PRILOGA:

- predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (EVA 2016-3130-0008)

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana,
- Ministrstvo za javno upravo, Tržaška 21, Ljubljana,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, Ljubljana.

**PREDLOG**

**ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVNEM VARSTVU V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA**

**I. UVOD**

Leta 2011 je začel veljati Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, 43/11), s katerim je bil v naš pravni red prenesen poglavitni del Direktive Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L št. 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2007/66/ES) in del Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L št. 216 z dne 20. 8. 2009, str. 76; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/81/ES) glede zagotavljanja učinkovitih revizijskih postopkov oddaje javnih naročil na področju obrambe in varnosti. Z njim je bilo pravno varstvo v postopkih javnega naročanja urejeno na novo, in sicer v predrevizijskem postopku, ki poteka pred naročnikom, ter v revizijskem postopku, ki poteka pred Državno revizijsko komisijo za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: Državna revizijska komisija). Za najhujše kršitve pa je mogoče pravno varstvo (ničnost) uveljavljati tudi v sodnem postopku pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 63/13), ki je bil sprejet leta 2013, se je povečala učinkovitost javnega naročanja s tem, da sta bila odpravljena ugotavljanje in odprava nepravilnosti, ki glede na predmet naročanja in postopek izbire dobavitelja oziroma izvajalca niso bistvene ter zaradi katerih osebe, zainteresirane za dodelitev javnega naročila, niso oziroma ne bi mogle biti oškodovane. Določena je bila tudi prednostna obravnava zahtev za pravno varstvo zoper kršitve pri oddaji javnih naročil, ki so sofinancirana iz evropskih sredstev, in jasneje je bil določen način odmere takse za predrevizijski in revizijski postopek.

Leta 2015 je bil sprejet Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15; v nadaljnjem besedilu: ZJN-3), ki je začel veljati aprila 2016 in ki poenostavlja postopke javnega naročanja ter zmanjšuje administrativna bremena za sodelovanje pri javnem naročanju in zagotavlja večjo prožnost pri oddaji javnih naročil, večjo transparentnost, gospodarnost in učinkovitost, prav tako pa spodbuja trajnostno, predvsem okoljsko manj obremenjujoče, socialno in inovativno javno naročanje. Pri tem je ključnega pomena tudi zagotovitev informacijsko podprtega okolja za izvajanje elektronskega javnega naročanja v vseh fazah, s čimer so zaradi nižjih stroškov in porabe časa ter kadrovskih virov razbremenjeni tako naročniki kakor tudi ponudniki. ZJN-3 kot posledico prenosa novih direktiv s področja javnega naročanja, tj. Direktive Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 65; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/24/EU) in Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 243; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/25/EU) uvaja tudi določene nove vrste postopkov javnega naročanja, preimenovanje določenih postopkov in nabor storitev, za katere se uporablja milejši režim naročanja (namesto nekdanjih t. im. storitev s Seznama storitev B ZJN-3 uvaja pojem »posebne in druge socialne storitve«). Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št.



43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13 in 90/14 – ZDU-11; v nadaljnjem besedilu: ZPVPJN) se v določenih delih sklicuje na poimenovanja posameznih postopkov ali nabor določenih storitev, ki so se z začetkom veljavnosti ZJN-3 spremenili, zaradi česar je posledično ZPVPJN treba uskladiti z ZJN-3.

Ob zavedanju prej omenjenih potrebnih sprememb je bila izvedena tudi analiza sedanjega sistema pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja, in sicer z namenom njegovega izboljšanja, odprave morebitnih nejasnosti ter ugotovitve smotrnosti in morebitne potrebe po siceršnji spremembi sistema. Na podlagi analize je bilo ugotovljeno, da se največkrat kot problematični navajajo dokončnost odločitev Državne revizijske komisije, njena neenotna praksa, trajanje postopkov pravnega varstva in neučinkovitost pravnih sredstev. Iz analiziranih podatkov o ureditvi sedanjega sistema pravnega varstva v drugih državah članicah EU izhaja, da organizacija pravnega varstva v javnem naročanju v EU ni tako enotna, kakor je izvajanje javnega naročanja. Na splošno se sistemi držav delijo med tiste, ki imajo pravno varstvo urejeno v okviru specializiranih teles, in tiste, ki pravno varstvo zaupajo pravosodnemu sistemu. Glede pristojnega organa za odločanje o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja tudi Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD) zavzema stališče, da odločanje pred sodnimi organi praviloma pomeni dražje postopke, predvsem povezane s trajanjem in ceno zastopanja, dolgotrajnejše postopke, oddaljenost od strank v primeru odločanja na višjih stopnjah ter manj izkušenj s področja. Po drugi strani odločanje pred specializiranim telesom po mnenju OECD pomeni enostavnejši in cenejši postopek, ki zaradi svoje specializiranosti zagotavlja tudi več znanja in izkušenj in s tem bolj strokovne odločitve, zlasti pa tovrstno odločanje zagotavlja hitrejše postopke. V zvezi s tem tudi Direktiva 2007/66/EU določa, da se lahko pravno varstvo rešuje bodisi prek specializiranih teles bodisi znotraj pravosodnega sistema posamezne države članice. Prav tako ta direktiva ne zahteva večstopenjskosti pravnega odločanja. V Sloveniji v predpogodbni fazi odločanje o morebitnih kršitvah pri oddaji javnega naročila poteka najprej pred naročnikom, nato pa pred enim, specializiranim organom, pri čemer o predmetu spora običajno odločajo trije izmed petih članov Državne revizijske komisije (zgolj v najenostavnejših primerih o sporu odloča en sam član). Stopnja verjetnosti neusklajene pravne prakse je zato majhna, zato tudi potreba po hierarhičnem usklajevanju te prakse ni izrazita.

Kot izhaja iz sodne prakse Sodišča EU in uvodnih pojasnil Direktive 2007/66/ES, morajo države zagotoviti učinkovita in hitra pravna sredstva zoper odločitve naročnikov. Tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije (Odločba U-I-238/07-52 z dne 2. 4. 2009, Uradni list RS, št. 32/09) je že zavzelo stališče, da je glavni cilj postopka revizije javnega naročila zagotoviti spoštovanje načel in pravil javnega naročanja in ne varstvo upravičenja posameznika, da bi bil v postopku javnega naročanja izbran kot najugodnejši ponudnik. Pravila javnega naročanja varujejo ponudnika, hkrati pa omejujejo naročnika pred samovoljnim ravnanjem. Končni cilj zakonodaje o javnem naročanju, vključno z ZPVPJN, je, da sta oddaja in izvedba javnega naročila hitri in učinkoviti, saj se z javnim naročanjem zagotavljajo blago, storitve in gradnje, potrebne za opravljanje nalog javnega sektorja. To je tudi cilj predlaganih sprememb in dopolnitev Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja.

## **2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA**

### **2.1 Cilji**

Cilj predlaganega zakona je zagotovitev učinkovitega pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja. V skladu z veljavnim zakonom je pravno varstvo zagotovljeno v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku, vendar večina postopkov pravnega varstva poteka pred naročniki v predrevizijskem postopku in Državno revizijsko komisijo v revizijskem postopku. Tema dvema fazama je namenjen bistveni del rešitev predloga zakona, vendar pa se rešitve predloga zakona s ciljem večje učinkovitost nanašajo tudi na sodni postopek.

## 2.2 Načela

Postopki pravnega varstva zoper kršitve pri oddaji javnih naročil temeljijo na načelih zakonitosti, hitrosti in učinkovitosti, dostopnosti, kontradiktornosti in javnosti. Z uresničevanjem teh načel pa se zagotavlja spoštovanje temeljnih načel javnega naročanja (načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, zagotavljanja konkurence med ponudniki, preglednosti javnega naročanja, enakopravne obravnave ponudnikov ter sorazmernosti), ki se odraža zlasti v gospodarni in pregledni rabi javnih sredstev ter preprečevanju dajanja neutemeljene prednosti posameznih osebam, zainteresiranim za dodelitev javnega naročila. Predlog tega zakona z rešitvami, predstavljenimi v nadaljevanju, ne posega v temeljna načela veljavnega zakona, temveč prispeva k večjemu upoštevanju in izvajanju teh načel.

## 2.3 Poglavitne rešitve

S predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja se povečuje učinkovitost javnega naročanja in zagotavlja skladnost ZJN-3 in ZPVPJN. Poglavitne rešitve predloga zakona, ki so natančneje predstavljene v nadaljevanju, so:

- informatizacija postopka pravnega varstva z vzpostavitvijo portala eRevizija za izmenjavo informacij in dokumentov med naročnikom, vlagateljem, izbranim ponudnikom in Državno revizijsko komisijo ter drugimi sodelujočimi v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku;
- jasnejša in z instituti ZJN-3 skladna ureditev taks za predrevizijski, revizijski in pritožbeni postopek;
- zagotovitev enotnosti odločanja Državne revizijske komisije z zakonsko ureditvijo občne seje;
- primerneje in bolj natančno se ureja ustna obravnava, ki jo lahko skliče Državna revizijska komisija, da se pravilno in popolno ugotovi dejansko stanje;
- nov postopek imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije;
- zagotovitev primernejših in učinkovitejših pravnih sredstev za uveljavljanje pravnega varstva po sklenitvi pogodbe o izvedbi javnega naročila.

### a) Informatizacija postopka pravnega varstva:

Ena od bistvenih novosti na področju javnega naročanja, ki jih z Direktivo 2014/24/EU in Direktivo 2014/25/EU uvaja nova javnónaročniška zakonodaja EU, je prehod na elektronsko poslovanje, s čimer se zagotavlja večja gospodarnost in učinkovitost javnega naročanja ter zmanjšanje bremen gospodarskih subjektov, ki sodelujejo pri javnem naročanju. Predrevizijski, revizijski in pritožbeni postopek po ZPVPJN so postopki, ki potekajo sočasno s postopkom javnega naročanja in so neposredno povezani z njim. Zato je smiselno, da se elektronsko poslovanje uvede tudi v omenjene postopke pravnega varstva po ZPVPJN ter v okviru javnega naročanja zagotovi celovit prehod na elektronski način izmenjave dokumentov in informacij med vsemi deležniki: naročnikom, gospodarskimi subjekti, ki so zainteresirani za pridobitev javnega naročila, kandidati, ponudniki, usposobljenimi kandidati, izbranim ponudnikom, Državno revizijsko komisijo in zagovorniki javnega interesa. Takšno poslovanje omogočata obstoječi portal javnih naročil in novi portal eRevizija, ki bo vzpostavljen na podlagi s tem zakonom noveliranega ZPVPJN. S takšno informatizacijo postopka pravnega varstva je mogoče za sodelujoče znižati stroške postopka in skrajšati rok od vložitve zahteve za pravno varstvo do odločitve o njej, kar je natančneje prikazano v nadaljevanju.

Državna revizijska komisija je zahtevke za revizijo oddaje javnega naročila, ki se sofinancira iz sredstev EU, v letu 2014 rešila v povprečju v nekaj več kot 11 delovnih dneh, zahtevke za revizijo oddaje javnega naročila, ki se ne sofinancira iz sredstev EU, pa je rešila v povprečju v 13,2 delovnih dneh. Po podatkih Direktorata za javno naročanje Ministrstva za javno upravo je v letu 2014 revizijski postopek od dneva naročnikovega pošiljanja odločitve in dokumentacije na Državno revizijsko komisijo do naročnikovega prejema njene odločitve trajal 26 delovnih dni. Podatki za leto 2015 so podobni. Na trajanje pravnega



informacijsko podprta rešitev, prek katere bo potekala izmenjava vseh informacij in dokumentov, potrebnih za presojo kršitev glede oddaje javnega naročila v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku. Spremenjeni način izmenjave informacij bo postopke pravnega varstva bistveno skrajšalo v delih, ki na vsebino in kakovost odločanja ne vplivajo. Rešitev pa je smiselna tudi z vidika prehoda na celovito elektronsko javno naročanje (torej tudi e-oddajo ponudb) v letu 2018 v vseh državah članicah EU.

#### **b) Ureditev taks:**

S predlogom zakona se jasneje in enostavneje določata način in višina odmere takse za predrevizijski in revizijski postopek. V skladu z načelom sorazmernosti se določajo takse ločeno za blago, storitve in gradnje, kadar gre za naročila male vrednosti, in ločeno, kadar gre za druge vrste postopkov. Pri tem je za postopek oddaje naročila male vrednosti za vložitev zahtevka za revizijo zoper objavo oziroma razpisno dokumentacijo predlagana taksa v višini 2.000 eurov, za druge postopke, ki jih ureja tudi zakonodaja Evropske unije, pa 4.000 eurov. Za enostavnejše postopke oziroma tehnike in načine oddaje javnih naročil (npr. oddajo posameznih naročil na podlagi okvirnega sporazuma) se ohranja določena enotna taksa v višini 1.000 eurov. Kadar se zahteva za pravno varstvo zoper kršitve v postopku javnega naročanja ne nanaša na razpisno dokumentacijo ali na portalu javnih naročil objavljeno povpraševanje za ponudbe, temveč na posamezno odločitev, ki jo naročnik sprejme po prejemu oziroma odpiranju ponudb, pa taksa ostaja enaka, kakor je določena v veljavni ureditvi in se odmeri v odstotku vrednosti oziroma cene najugodnejše ponudbe, in sicer v višini 2 %. Tako odmerjena taksa pa ne sme znašati manj kot 500 eurov in ne več kot 25.000 eurov. Da bi bilo pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega naročanja dostopno tudi manjšim ponudnikom, ki ponudbe pogosto oddajo le za posamezen sklop naročila, zakon še vedno omogoča, da se taksa odmeri od vrednosti sklopa naročila, v katerem vlagatelj zahtevka za revizijo naročniku očita nepravilnosti. Z zakonom se določa tudi taksa v višini 1.000 eurov za vse morebitne primere, za katere zakon izrecno ne ureja višine takse.

#### **c) Zagotavljanje enotnosti odločanja in občna seja:**

Kljub očitkom o neenotni praksi odločanja Državne revizijske komisije in pozivu k sprejetju ukrepov za povečanje enotnosti odločanja predlagatelj ugotavlja, da že sedanja ureditev zagotavlja enotnost odločanja v precejšnji meri. Tako kot sodišča namreč tudi Državna revizijska komisija obravnava vsak primer posamično in o očitkih presoja glede na izkazano dejansko stanje in argumente strank postopka oziroma stranskega intervenienta. V skladu z določili 13. člena veljavnega Poslovnika Državne revizijske komisije predsednik Državne revizijske komisije skliče strokovni kolegij vseh članov in svetovalcev Državne revizijske komisije, ki jim omogoča sprotno seznanitev z vso aktualno prakso Državne revizijske komisije, z namenom, da jo upoštevajo tudi pri vodenju drugih revizijskih postopkov. Za zagotovitev še tesnejše izmenjave informacij in s tem dodatnega mehanizma za zagotavljanje enotne prakse organa predsednik Državne revizijske komisije enkrat tedensko skliče tudi kolegij predsednika in članov Državne revizijske komisije, na katerem obravnavajo vprašanja in okoliščine, povezane z delom Državne revizijske komisije, hkrati pa je kolegij namenjen tudi izmenjavi in poenotenju stališč v zvezi s konkretnimi pravnimi in drugimi zadevami, ki jih rešuje Državna revizijska komisija. Enotnost svoje prakse Državna revizijska komisija zagotavlja tudi formalno, in sicer prek instituta občne seje (12. člen poslovnika), katerega primarna pristojnost je prav sprejemanje načelnih pravnih mnenj in stališč o vprašanjih, ki so pomembna za enotno uporabo zakonov in prakso Državne revizijske komisije.

S tem zakonom se obveznost sklica občne seje ureja v zakonu, saj gre za zelo pomemben institut. Občno sejo lahko skliče predsednik Državne revizijske komisije, in sicer bodisi na lastno pobudo bodisi na zahtevo najmanj dveh članov Državne revizijske komisije. Stališča občne seje so v skladu s predlogom zakona zavezujoča in jih je treba upoštevati pri delu Državne revizijske komisije, spremenijo pa se lahko samo na novi občni seji. Stališča občne seje o pomembnih pravnih ali drugih strokovnih

vprašanih morajo biti javno objavljena na spletni strani Državne revizijske komisije, da se lahko z njimi seznanijo tudi zainteresirana strokovna javnost.

#### **č) Poudarek možnosti sklica ustne obravnave:**

Čeprav ZPVPJN kot eno od načel, na katerih temeljijo postopki pravnega varstva zoper kršitve pri oddaji javnih naročil, določa tudi načelo kontradiktornosti, se ta vidik še izraziteje ureja s preureditvijo razjasnjevalnega sestanka v ustno obravnavo. V skladu s predlogom zakona lahko ustno obravnavo zahteva ena od strank revizijskega postopka (vlagatelj zahtevka za revizijo ali naročnik), Državna revizijska komisija pa jo lahko uvede tudi na lastno pobudo, da se pravilno in popolno ugotovi dejansko stanje. S tem se odločanje Državne revizijske komisije še dodatno približuje odločanju sodišč, kar je tudi ena od zahtev Direktive 2007/66/ES, ki se s tem v zvezi sklicuje na spoštovanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva in poštene obravnave pred sodiščem v skladu s prvim in drugim pododstavkom 47. člena Listine o temeljnih pravicah Evropske unije.

#### **d) Imenovanje predsednika in članov Državne revizijske komisije:**

V skladu z veljavnim ZPVPJN je Državna revizijska komisija kot specializirani organ za odločanje v revizijskem postopku poseben, neodvisen in samostojen državni organ, ki odloča o zakonitosti oddaje javnih naročil na vseh stopnjah postopka javnega naročanja. Ima predsednika/predsednico in štiri člane/članice, katerih mandat traja osem let in so lahko ponovno imenovani ter imajo status državnega funkcionarja. Imenuje in razrešuje jih Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DZ RS) na predlog svoje komisije, pristojne za mandate in volitve. Pristojna komisija objavi razpis, v katerem navede, da morajo kandidati izpolnjevati pogoje iz ZPVPJN ter za dokazovanje priložiti vsa dokazila (ni pozivov k dopolnitvi, niti pridobivanja podatkov iz uradnih evidenc), po prejemu prijav pa preveri, ali kandidati za predsednika oziroma člane izpolnjujejo pogoje za imenovanje. Pri tem komisija kandidate izbira le na podlagi pregleda vlog, in sicer tako, da določene kandidate izmed tistih, ki izpolnjujejo pogoje, predlaga v glasovanje DZ RS. Pri tem pa pristojna Komisija ne opravi razgovorov s kandidati in prav tako ne presoja njihove strokovnosti in osebne primernosti.

S predlaganimi spremembami se ureja tudi nov način imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije, ki bo odslej potekal na način, ki je izenačen z Informacijskim pooblaščenecem, Varuhom človekovih pravic, Varuhom načela enakopravnosti ter drugih primerljivih funkcij (npr. predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, predsednik Računskega sodišča Republike Slovenije). Predlagani način imenovanja predsednika in članov je zlasti pomemben, ker bodo tako kandidati za predsednika in člane ter tudi postopek izbire in imenovanja zagotovo zbudili pozornost javnosti, s čimer se zagotavlja bistveno večja preglednost imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije. Poleg tega se predlaga dodatni pogoj za imenovanje predsednika in članov Državne revizijske komisije, in sicer, da ta v zadnjih treh letih pred objavo razpisa ni bil član organa politične stranke.

#### **e) Učinkovita pravna sredstva (odškodnina, razveljavitev pogodbe):**

##### **Odškodnina:**

V zvezi z ugotavljanjem odškodninske odgovornosti (in posledično presojo utemeljenosti odškodninskega zahtevka) predlog zakona uvaja krivdno odgovornost namesto odgovornosti brez krivde pri uveljavljanju odškodnin na račun škode zaradi nepravilnosti pri oddaji javnega naročila. Področje odškodninskega prava pri nas ureja Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo in 64/16 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: OZ), ki v 132. členu opredeljuje pravno priznano škodo kot zmanjšanje premoženja (navadna škoda), preprečitev njegovega povečanja (izgubljeni dobiček), pa tudi kot povzročitev telesnih ali duševnih bolečin ali strahu drugemu ter okrnitev ugleda pravne osebe (nepremoženjska škoda). Podlage za odgovornost za škodo določa 131. člen OZ,

v skladu s katerim mora tisti, ki povzroči drugemu škodo, to povrniti, če ne dokaže, da je nastala brez njegove krivde. Odškodninska odgovornost je vrsta obligacijskega razmerja, katerega vsebina je obveznost odgovorne osebe povrniti oškodovancu škodo, za katero je ogovoren, in pravica oškodovanca zahtevati od odgovorne osebe povrnitev te škode. Da bi odškodninska odgovornost nastala, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji odškodninske odgovornosti: nedopustno ravnanje ali škodljivo dejstvo (protipravno ravnanje), nedopustna škoda, vzročna zveza in krivda. Krivda je podana, kadar oškodovalec povzroči škodo namenoma ali iz malomarnosti, pri čemer se krivda domneva, in sicer povzročitelj škode velja za krivega, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Glede oblike krivde v civilnem pravu govorimo o namenu in malomarnosti. Za nastanek odškodninske odgovornosti zadostuje malomarnost oškodovalca. Vendar ima krivda v civilnem pravu drugačen pomen kot v kazenskem. V civilnem pravu se krivda presoja po objektiviziranem merilu ustrezne skrbnosti. Pri objektivni odškodninski odgovornosti (ali odgovornosti brez krivde) pa krivda ni pogoj za odškodninsko odgovornost. Predlagatelj gradiva tako ocenjuje, da je tudi za presojo uveljavljanja odškodninskih zahtevkov v postopkih javnega naročanja treba upoštevati splošna pravila obligacijska prava glede odškodnine, pri čemer je smiselno, da se javni naročnik šteje za odgovornega za škodo, povzročeno pri oddaji javnega naročila, le, če je namenoma povzročil škodo oziroma je le-ta nastala zaradi njegove malomarnosti.

### **Razveljavitev pogodbe:**

V skladu z Direktivo 2007/66/ES morajo države zagotoviti učinkovito in hitro revizijo odločitev, ki so jih sprejeli naročniki, ukrepi oziroma odločanje o ukrepih, ki so v skladu z direktivo namenjeni temu (začasni ukrepi, razveljavitev, odškodnina), pa se lahko prenesejo na različne organe. Direktiva prav tako določa, da, razen kadar o pritožbi odloča naročnik ali organ, ki ni tribunal, ni nujno, da imajo revizijski zahtevki samodejni odločilni učinek (t. im. suspenzivnost postopka javnega naročanja). Glede na to in z namenom zagotavljanja učinkovitega pravnega varstva predlagatelj zakona omejuje institut ničnosti pogodbe v ZPVPJN le na najhujše kršitve, za druge hude kršitve pa namesto dosedanje možnosti uveljavljanja ničnosti uvaja institut razveljavitve (izpodbojnosti) pogodbe.

Razlogov za takšno ureditev je več. Predlagatelj ugotavlja, da sta instituta ničnosti in izpodbojnosti že urejena v OZ, javnonaročniško razmerje pa sodi med razmerja, za katera veljajo določbe OZ, čeprav je ena od pogodbenih strank (naročnik) običajno subjekt, ki je del javnega sektorja. Tudi pogodba o izvedbi javnega naročila je tako nična, če stranka nima pravne ali poslovne sposobnosti oziroma sposobnosti razsojanja, če je pogodba navidezna, če predmet izpolnitvenega ravnanja ni določen, mogoč ali dopusten, če ni poslovne podlage ali je ta nedopustna, če ni sklenjena v ustrezni obliki, je njena vsebina v nasprotju s prisilnim predpisom (pri čemer je zakon, ki ureja javno naročanje, tak predpis) ali če gre za oderuško pogodbo. Pogodbo o izvedbi javnega naročila je mogoče tudi izpodbijati, če obstaja očitno nesorazmerje med vrednostjo nasprotnih izpolnitvenih ravnanj (čezmerno prikrajšanje) oziroma če je bila volja ene stranke izražena z grožnjo, v zmoti ali na podlagi prevare. Gre za dve vrsti neveljavnosti pogodb, ki ju ureja OZ, pri čemer je pri teh dveh institutih bistveno dejstvo, da ničnost učinkuje sama po sebi, uveljavljanje ni vezano na rok, uveljavi pa jo lahko tudi tretji, ki izkaže pravno korist, medtem ko izpodbojnost lahko uveljavlja samo pogodbeni stranka, v izpodbojnem roku, razveljavitev pa učinkuje za nazaj (*ex tunc*).

Zaradi značilnosti pogodbe o izvedbi javnega naročila in namena, ciljev in načel javnega naročanja in pravnega varstva v teh postopkih, pa tudi zaradi varovanja javnega interesa in zagotavljanja nemotenega delovanja javnih organov in javnih storitev, je po oceni predlagatelja zakona v ZPVPJN neveljavnost pogodbe smiselno urediti ob upoštevanju načel javnega naročanja tudi v pogodbeni fazi. Izpodbojnost po OZ v tem kontekstu ni primeren institut, niti z direktivo usklajena sankcija, zaradi katere preneha pogodba, ker jo lahko uveljavljata le pogodbeni stranki (naročnik in izvajalec), saj niti pravno niti smiselno ne sledi namenu direktive, ki ureja razveljavitev kot alternativno sankcijo zaradi kršitve predpisov javnega naročanja in varovanja pravic neizbranega ponudnika. Razveljavitev pogodbe, kot jo

priznava tudi Direktiva 2007/66/ES, je namreč institut, ki je tako za naročnike kot gospodarske subjekte učinkovita rešitev oziroma pravno sredstvo, ki ga je mogoče uveljavljati tudi po predhodnem neuspešnem revizijskem postopku ali celo brez tega procesnega pogoja. Drugače kot izpodbojnost po OZ, jo po predlogu zakona lahko uveljavlja vsaka oseba, ki izkaže interes. S to predlagano rešitvijo je omogočeno sodno varstvo v pogodbeni fazi, zaradi česar drugačen institut pravnega varstva zoper odločitev Državne revizijske komisije, ki ne bi imel odločilnega učinka, ni smiseln oziroma se s predlogom zakona ureja tako, da najbolj zadosti interesom ponudnikov (to je pridobitev posla oziroma možnost konkuriranja) in interesom naročnika (učinkovita sklenitev pogodbe oziroma pridobivanje storitev, blaga in gradenj). Hkrati pa se v primeru najhujših kršitev zagotavlja tudi sankcioniranje tovrstnih kršitev z razveljavitvijo posla (ali od njegovega nastanka ali pravnomočne odločitve o razveljavitvi dalje) ali morebitno ohranitvijo posla v veljavi. Te rešitve upoštevajo tudi javni interes, to sta nemoteno zagotavljanje javnih storitev in zakonita oddaja javnih naročil.

Sodišče ima ob uveljavljanju tega instituta tudi več diskrecijske pravice glede odločanja o pogodbi, katere izpodbojnost se uveljavlja. S tem zakonom predlagana ureditev namreč predvideva tako razveljavitev celotne pogodbe ali posameznih določb (kot je to pri institutu ničnosti in izpodbojnosti pogodbe – *ex tunc*) kakor tudi možnost razveljavitve preostanka obveznosti pogodbe v izvajanju od pravnomočnosti tovrstne odločitve dalje (*ex nunc*), skrajšanje njene veljavnosti ali celo morebitno ohranitev pogodbe v veljavi.

Predlagatelj zakona tako ocenjuje, da je bolj smiselno v sodnem postopku urediti uveljavljanje ničnosti in izpodbojnosti, saj bi lahko s širšim naborom možnih rešitev glede veljavnosti sporne pogodbe dosegli racionalnejšo razrešitev spora, naročnik pa bi imel v primeru razveljavitve z odložnim rokom dovolj časa, da izvede nov postopek javnega naročanja in hkrati zagotovi nemoteno izvajanje javnih storitev.

V skladu z zahtevo direktive, zapisano v preambuli, pa tudi glede na ureditev v drugih državah predlagatelj meni, da je treba zaradi pravne varnosti obligacijskih razmerij rok za vložitev zahtevka za uveljavljanje neveljavnosti omejiti na 12 mesecev od podpisa pogodbe (po sedanjem sistemu časovne omejitve ni), zlasti ob upoštevanju dejstva, da mora naročnik v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, vse javnonaročniške pogodbe objaviti na portalu javnih naročil.

Predlagana rešitev upošteva tudi usmeritve Direktive 2007/66/ES, ki v uvodnih pojasnilih 13 in 14 poudarja, da neveljavnost ne bi smela biti samodejna (kot se to domneva pri ničnosti), temveč bi jo moral potrditi neodvisni organ ali bi morala biti posledica njegove odločitve. Prav tako poudarja, da je neveljavnost najučinkovitejši način za ponovno vzpostavitev konkurenčnosti in ustvarjanja novih poslovnih priložnosti za tiste subjekte, ki jim je bila priložnost za konkuriranje nezakonito odvzeta.

### **3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA**

S predlogom zakona se nekoliko spreminjajo takse za predrevizijski in revizijski postopek, a bistvenih finančnih posledic glede na razčlenitev zahtevkov za revizijo glede na predmet naročanja ne gre pričakovati. Predlagatelj ocenjuje, da se bodo prihodki iz taks pod pogojem, da bo trend vlaganja zahtevkov za revizijo stabilen, na letni ravni zmanjšali za manj kot 20.000 EUR. Zaradi poenostavitve in enotne ureditve taks v tem zakonu bodo namreč takse za zahtevke za revizijo zoper povabilo k oddaji ponudbe oziroma razpisno dokumentacijo za javna naročila gradenj nižje, za javna naročila blaga in storitev pa višje (namesto 1.500 EUR in 2.500 EUR znaša taksa po novem 2.000 EUR, namesto 3.500 EUR in 7.000 EUR pa 4.000 EUR).

Zaradi vzpostavitve informatiziranega sistema pravnega varstva (t. im. portal eRevizija) se bodo povečali odhodki proračuna. Natančne ocene povečanja ni mogoče predvideti. Predvidoma bo za vzpostavitev tega informacijskega sistema in morebitne povezave z drugimi zalednimi sistemi (npr.

portal javnih naročil, dokumentni sistem SPIS, MFERAC, sistem spletnih plačil UJP) potrebnih 300.000 EUR, od vzpostavitve dalje pa še 40.000 EUR letno za delovanje oziroma redno vzdrževanje tega sistema, a se bodo hkrati znižali dotedanji odhodki proračuna, in sicer na račun nižjih poštnih in materialnih stroškov (tiskanje, kuverte) neposrednih proračunskih uporabnikov v postopkih pravnega varstva po ZPVPJN. Pri tem natančne višine znižanja odhodkov ni mogoče predvideti, saj ni mogoče predvideti števila postopkov pravnega varstva zoper kršitve pri oddaji javnih naročil zgolj tistih javnih naročnikov, ki so financirani iz državnega proračuna. Sredstva za vzpostavitev in delovanje informatiziranega sistema pravnega varstva, ki ga bo vzpostavila Državna revizijska komisija, še niso zagotovljena. Ta projekt bo treba zato še vključiti v načrt razvojnih programov in v letu 2019 zagotoviti finančna sredstva v višini 300.000 EUR, v letu 2020 in naslednjih letih pa zagotoviti 40.000 EUR letno za vzdrževanje.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javno finančna sredstva.

#### **4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET**

Na podlagi predloga zakona se poraba proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun sprejet, ne bo povečala.

#### **5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE**

Predpisi Evropske unije, ki urejajo področje predloga zakona:

- Direktiva Sveta št. 89/665/EGS z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje (UL L št. 395 z dne 30. 12. 1989, str. 33), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L št. 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 89/665/EGS),
- Direktiva Sveta št. 92/13/EGS z dne 25. februarja 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o uporabi pravil Skupnosti za oddajo javnih naročil podjetij na vodnem, energetske, transportnem in telekomunikacijskem področju (UL L št. 76 z dne 23. 3. 1992, str. 14), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 št. z dne 20. 12. 2007, str. 31), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 92/13/EGS), in
- Direktiva 2009/81/ES.

Zakonodaja Evropske unije dopušča, da države članice Evropske unije pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega naročanja uredijo samostojno. Zaradi tega se ureditev sistema pravnega varstva v teh državah zelo razlikuje. V večini držav članic Evropske unije so za odločanje o kršitvah pri oddaji javnih naročil pristojna sodišča, in sicer bodisi upravna bodisi civilna. Mnoge države članice so sistem pravnega varstva uredile tako, da potekajo postopki pravnega varstva najprej pred posebnimi neodvisnimi organi, šele nato pa pred sodišči. Glede na navedeno so tudi nadomestila za vodenje postopkov pravnega varstva urejena zelo različno. V večini drugih držav članic Evropske unije je višina takse, ki jo morajo vplačati vlagatelji zahteve za pravno varstvo, odvisna od več dejavnikov, npr. vrednosti javnega naročila, vrste predmeta javnega naročanja (blago, storitve ali gradnje), vrste in teže kršitve naročnika, vrste odločitve naročnika, ki se izpodbija, števila očitanih kršitev.



Evropska komisija je izvedla tudi oceno učinkovitosti Direktive 89/665/EGS in Direktive 92/13/EGS, kakor sta bili spremenjeni z Direktivo 2007/66/ES glede revizijskih postopkov na področju javnih naročil. Poročilo komisije Evropskemu parlamentu in Svetu je bilo sprejeto 24. januarja 2017, iz njega pa izhaja, da je cilj teh direktiv zagotoviti, da bi na podlagi najnižjih revizijskih standardov EU gospodarski subjekti po vsej EU imeli dostop do hitrih in učinkovitih pravnih postopkov za povrnitev škode v primerih oddaje naročil, ki po njihovem mnenju pomenijo kršitev direktiv o javnih naročilih. Direktivi o pravnih sredstvih sta zato zelo pomembna sestavina področja javnih naročil in edinstveni primer zakonodaje EU, ki omogoča popolno uveljavljanje pravic EU na državni ravni.

Direktivi o pravnih sredstvih omogočata uporabo pravnih sredstev tako pred podpisom pogodbe (predpogodbena pravna sredstva) kakor tudi po njem (pravna sredstva po sklenitvi pogodbe). Predpogodbena pravna sredstva vključujejo pravico do začasnih ukrepov, obvezno obdobje mirovanja med odločitvijo o oddaji naročila in sklenitvijo pogodbe ter zahtevo za razveljavitev postopka oddaje naročila, dokler se preiskuje pritožba za preprečitev oddaje naročila. Cilj pravnih sredstev po sklenitvi pogodbe je razglasitev obstoječe pogodbe za neveljavno in/ali zagotovilo kompenzacije (zlasti nadomestil za škodo) prizadetim strankam po podpisu zadevne pogodbe. Druge ključne sestavine direktiv o pravnih sredstvih so samodejno obveščanje ponudnikov o razlogih za njihovo neuspešnost, roki za vložitev zahtevkov in alternativne kazni (tj. skrajšanje trajanja pogodbe ali odreditev glob) v primerih, ko uveljavljanje neveljavnosti ni primerno.

Kot izhaja iz omenjenega poročila, so vse države članice direktivi o pravnih sredstvih v celoti prenesle v svoje domače zakonodaje. Države članice so glede na minimalno uskladitev, ki je bila dosežena z direktivama o pravnih sredstvih, sprejele svoja pravila z različnimi področji uporabe in značilnostmi, pri čemer so upoštevale ustrezne pravne tradicije. Kot posledica tega so bili v posameznih državah članicah ustanovljeni različni revizijski organi. V 14 državah članicah delujejo upravni revizijski organi za javna naročila, ki so bodisi specializirani ali ne. V drugih državah članicah je za revizijo postopkov javnih naročil odgovoren obstoječi sodni revizijski organ. Vse države članice zahtevajo, da je revizijski postopek na voljo vsakomur, ki ima ali bi lahko imel interes za pridobitev določenega naročila in ki je bil ali bi lahko bil oškodovan zaradi domnevne kršitve.

V vseh državah članicah imajo določbe za tri obvezne vrste pravnih sredstev (začasni ukrepi, razveljavitev sprejetih odločitev in nadomestila za škodo), vendar se njihovi pristopi močno razlikujejo glede na njihove pravne tradicije.

Glede drugih ključnih sestavin direktiv o pravnih sredstvih je položaj, kot izhaja iz omenjenega poročila zgoraj, naslednji:

- V vseh državah članicah je določeno, da so ponudniki ob odločitvi o oddaji naročila samodejno obveščeni o razlogih za svojo neuspešnost.
- Vse države članice upoštevajo najkrajše obdobje mirovanja, kot ga zahtevata direktivi o pravnih sredstvih. V številnih primerih pa je bilo opredeljeno obdobje mirovanja daljše od najkrajšega, ki ga določata navedeni direktivi.
- Vse države članice predvidevajo neveljavnost v primerih, ko javni naročnik/naročnik odda naročilo brez predhodne objave obvestila o naročilu v programu TED, kadar to v skladu z direktivami o javnih naročilih ni dovoljeno. Večina držav članic je v svojo zakonodajo prenesla določbe o obvestilu o prostovoljni predhodni preglednosti, ki javnim naročnikom/naročnikom omogoča, da se izognejo kazni neveljavnosti. Na podlagi informacij, dostopnih v programu TED, je bila uporaba tega obvestila od leta 2010 dokaj ustaljena, objavljenih pa je bilo okoli 10.000 obvestil letno.
- Večina držav članic glede rokov za vložitev zahtevkov za predpogodbena pravna sredstva upošteva direktive o pravnih sredstvih in določa roke, ki izražajo najkrajše obdobje mirovanja. V nekaterih primerih pa je določeno daljše obdobje.
- Številne države članice glede rokov za zahtevke za neveljavnost uporabljajo natančno take

roke, kot jih določata direktivi o pravnih sredstvih. V drugih državah članicah ni določeno, da začne z objavo razpisa in obvestilom o oddaji naročila teči 30-dnevni rok. Vsekakor v primerih, ko ni objave ali obvestila, vse države članice določajo šestmesečni rok, ki začne teči od dneva po sklenitvi pogodbe.

- V nekaterih državah članicah lahko začne veljati obdobje začasne prekinitve oddaje javnega naročila, dokler ni sprejeta odločitev o pritožbi zoper prvostopenjsko odločitev ali celo dlje. V veliki večini držav članic lahko sodišče ali revizijski organ odpravi začasno prekinitvev na zgodnejši stopnji.
- Večina držav članic je v svojo zakonodajo za alternativne kazni uvedla odreditev globe in/ali skrajšanje trajanja pogodb. Vendar se te kazni uporabljajo samo občasno, saj veljajo za najmanj učinkovito pravno sredstvo. Države članice zlasti menijo, da globe pomenijo samo prerazporeditev sredstev.

V nadaljevanju so prikazane ureditve pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja v nekaterih državah (Češka, Združeno kraljestvo – Anglija, Wales, Škotska in Severna Irska, Nemčija, Francija, Madžarska, Italija, Poljska, Romunija, Slovaška, Španija), in sicer zlasti glede pristojnosti za odločanje o zahtevkih za pravno varstvo in glede nadomestil za postopke, v katerih specializirani organi oziroma sodišča obravnavajo tovrstne zahtevke. Podatki o državah v nadaljevanju so povzeti po dokumentu »*A Few Questions about Implementation on the EU Public Procurement Directives*«, do s t o p n o n a : <https://www.dentons.com/en/insights/guides-reports-and-whitepapers/2016/june/9/implementation-of-the-eu-public-procurement-directives>, (9. 6. 2017).

### **Češka**

Na Češkem poteka pravno varstvo pred Uradom za varstvo konkurence, in sicer v skladu s predvidenim upravnim postopkom. Odločitve tega organa se lahko izpodbijajo v postopku pred rednimi sodišči. Za začetek postopka pravnega varstva morajo vlagatelji plačati takso v višini 1 % vrednosti ponudbe, vendar ne manj kot 1.850 eurov in ne več kot 370.000 eurov.

### **Združeno kraljestvo – Anglija, Wales, Škotska in Severna Irska**

Drugače kot v nekaterih državah članicah, kjer so za odločanje o pravnem varstvu ustanovljeni posebni organi, poteka v Združenem kraljestvu pravno varstvo v postopkih javnega naročanja pred sodišči. V Angliji in Walesu je tako pravno varstvo v postopkih javnega naročanja zagotovljeno pred višjim sodiščem (*High Court*), na Škotskem pa pred sodiščem (*Court of Session*), ki je glede na svojo vlogo pravzaprav najvišje civilno sodišče.

### **Nemčija**

Pravno varstvo v postopkih javnega naročanja (samo za javna naročila nad mejnimi vrednosti EU) poteka v Nemčiji pred javnonaročniškimi tribunali, ki so organizirani tako na zvezni kot tudi federalni ravni. Javnonaročniški tribunali delujejo primerljivo sodiščem, pri izvajanju svojih nalog so namreč samostojni. Odločajo v kontradiktornem postopku, ki praviloma vključuje tudi ustno obravnavo, v tem postopku pa morajo raziskati vse zatrjevane kršitve. Zoper odločitve tribunalov je mogoča pritožba, o kateri odločajo višja regionalna sodišča (*Oberlandesgericht – OLG*). V postopku pravnega varstva na prvi stopnji je zagotovljena samodejna odložitev postopka javnega naročanja, na drugi stopnji pa jo morajo vlagatelji izrecno zahtevati kot uvedbo začasnega ukrepa. Za postopek pravnega varstva morajo vlagatelji plačati takso, njena višina pa je odvisna od vrednosti javnega naročila, ki je predmet presoje.

### **Francija**

V Franciji poteka pravno varstvo v postopkih javnega naročanja pred specializiranimi upravnimi sodišči.

Spori se rešujejo v skrajšanem postopku z enim sodnikom, ki trajajo 16 dni, kadar gre za pravno varstvo v predpogodbeni fazi (tj. še preden je sklenjena pogodba o izvedbi javnega naročila), oziroma en mesec, kadar gre za pravno varstvo v pogodbeni ali popogodbeni fazi. Zoper odločitve sodišča je mogoča pritožba na *Conseil d'Etat*. V praksi so dokončne odločitve praviloma sprejete v enem letu.

### **Madžarska**

Za odločanje o zahtevah za pravno varstvo je na Madžarskem na prvi stopnji pristojen odbor (*Public Procurement Arbitration Board*), ki deluje v državnem organu, pristojnem za javno naročanje (*Public Procurement Authority*). Zoper odločitve tega organa je dopustna pritožba na sodišče. Postopek na prvi stopnji, tj. pred odborom, traja od 15 do 60 dni, pri čemer se lahko rok odločanja izjemoma podaljša za največ 30 dni. Za vodenje postopka pravnega varstva je predvidena taksa, ki jo mora ob vložitvi zahteve za pravno varstvo plačati vlagatelj. Pred tem lahko stranke poskušajo spor rešiti tudi v t. i. neformalnem postopku, ki je za stranke enostavnejši in cenejši, zlasti pa hitrejši.

### **Italija**

Italijanska ureditev pravnega varstva zagotavlja ponudnikom uveljavljanje kršitev v postopkih javnega naročanja pred regionalnimi upravnimi sodišči. Postopki pred temi sodišči trajajo približno eno leto, odvisno od konkretnega primera, v okviru teh postopkov pa o morebitnih zahtevah za sprejem začasnih ukrepov sodišča odločajo hitreje, in sicer v nekaj tednih. Za postopek pravnega varstva je treba plačati takso, njena višina pa je odvisna od ocenjene vrednosti javnega naročila, in sicer lahko znaša od 2.000 do 6.000 eurov.

Neodvisno od omenjenega postopka pravnega varstva, ki poteka pred sodiščem, pa lahko tako ponudniki kot javni naročniki državni protikorupcijski organ zaprosijo za izdajo mnenja o katerem koli vprašanju, povezanem s postopki oddaje javnih naročil. Mnenje tega organa je za stranke postopka obvezujoče, če so se predhodno strinjale, da ga bodo upoštevale. Državni protikorupcijski organ sprejme odločitev v tridesetih dneh.

### **Poljska**

Na Poljskem poteka na prvi stopnji pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega naročanja pred posebnim *kvazi* sodnim organom, na drugi stopnji pa pred pristojnimi sodišči. Postopki na prvi stopnji so kontradiktorni in se končajo v 15-ih dneh. Sodišča morajo o pritožbah zoper odločitve prvostopenjskega organa odločiti najpozneje v enem mesecu. Za postopke pravnega varstva na prvi in drugi stopnji je predvideno plačilo takse. Za postopke pravnega varstva na prvi stopnji je predvidena taksa od 1.700 do 4.600 eurov, za pritožbeni postopek pa od 8.700 do 23.255 eurov, odvisno od postopka javnega naročanja, ki je predmet presoje.

### **Romunija**

V Romuniji je za pravno varstvo v postopkih javnega naročanja na prvi stopnji pristojen poseben organ, ki je del državne uprave. Na drugi stopnji o pritožbah zoper odločitve tega organa odločajo sodišča. Postopki pravnega varstva na prvi stopnji lahko trajajo do največ dvajset dni, sodišča pa o pritožbi zoper prvostopenjsko odločitev odločajo več mesecev. Romunska ureditev v primerjavi z večino drugih držav članic Evropske unije za postopek pravnega varstva na prvi stopnji ne predvideva plačila takse, določa pa obveznost, da se iz vplačane garancije v višini 1 % vrednosti javnega naročila unovči nadomestilo za postopek pravnega varstva, kadar ponudnik z zahtevkom za revizijo ni uspel. Za postopek pravnega varstva na drugi stopnji pa je predvideno plačilo takse, ki je zanemarljive vrednosti, saj znaša manj kot en euro.

## **Slovaška**

Na Slovaškem poteka pravno varstvo pred uradom, pristojnim za javna naročila. V skladu s predvidenim upravnim postopkom poteka odločanje v tem organu na dveh stopnjah, in sicer odloča na drugi stopnji Svet urada. Odločitve Sveta urada se lahko izpodbijajo v postopku pred rednimi sodišči, pri čemer pritožbe nimajo odločilnega učinka, razen če sodišče odloči drugače. Postopki pred uradom se končajo na prvi stopnji najpozneje v 30-ih dneh, na drugi stopnji v 45-dneh. Sodišča za odločanje o pritožbah nimajo zakonsko predpisanega roka, običajno pa taki postopki trajajo dve leti. Ne glede na splošno predvideni način poteka pravnega varstva slovaška zakonodaja v določenih okoliščinah omogoča, da ponudniki pred začetkom postopka za pravno varstvo pred uradom zahtevajo za pravno varstvo vložijo tudi pri naročniku. V teh primerih velja, da se lahko pravno varstvo pozneje nadaljuje pred uradom. Za postopek pravnega varstva pri naročniku ni predvideno plačilo takse. Za začetek postopka pravnega varstva pred uradom in pritožbeni postopek pred Svetom urada pa morajo vlagatelji plačati takso. Taksa za prvo stopnjo je odvisna od vrednosti javnega naročila in faze postopka javnega naročanja ter lahko znaša tudi do 150.000 eurov, taksa za drugo stopnjo pa znaša največ do 6.000 eurov. Za razliko od pritožbenega postopka znotraj urada znaša taksa za pritožbeni postopek pred sodiščem približno 70 eurov.

## **Španija**

V Španiji poteka na prvi stopnji pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega naročanja pred posebnim kvazi sodnim organom *Tribunal Administrativo Central de Recursos Contractuales – TACRC* s sedežem v Madridu, na drugi stopnji pa pred pristojnimi sodišči. Postopki na prvi stopnji so kontradiktorni in se končajo v 15-ih dneh. Sodišča morajo odločitve o pritožbah zoper odločitve prvostopenjskega organa sprejeti v 20-ih dneh po končanem sodnem postopku, pri čemer trajanje sodnega postopka ni izrecno predpisano. Za pritožbeni postopek pred sodišči morajo vlagatelji plačati takso glede na vrsto postopka.

## **6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA**

### **6.1 Presoja administrativnih posledic**

#### **a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:**

Sprejem zakona z vidika odprave upravnih ovir z uvedbo informatiziranega postopka pravnega varstva pozitivno vpliva na postopke oziroma poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov.

#### **b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:**

Sprejem zakona ne vpliva na obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

### **6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:**

Sprejem zakona ne vpliva na okolje, ki vključuje prostorske in varstvene vidike.

### **6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:**

Sprejem zakona vpliva na gospodarstvo, in sicer z zagotavljanjem bolj učinkovitega in hitrejšega pravnega varstva v postopkih javnega naročanja in z rešitvami, ki vnašajo večjo pravno jasnost in predvidljivost.

### **6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:**

Sprejem zakona ne vpliva na socialno področje.

#### **6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:**

Sprejem zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

#### **6.6 Presoja posledic za druga področja**

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

#### **6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:**

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti zakon bo objavljen v Uradnem listu RS in na spletnih straneh predlagatelja. Za zagotovitev učinkovitega izvajanja tega zakona bo predlagatelj izvedel ustrezna izobraževanja ter ciljnim skupinam in širši javnosti predstavil novosti, hkrati pa z izvajanjem svojih rednih aktivnosti v okviru telefonskega in pisnega svetovanja ter pomoči uporabnikom nudil strokovno pomoč uporabnikom.

Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje predpisa bo spremljalo ministrstvo, pristojno za javna naročila. Predpis se bo spremljal tudi na podlagi analiz statističnih podatkov in letnih poročilih Državne revizijske komisije.

#### **6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:**

Zakon ne ureja vprašanj, povezanih z drugimi pomembnimi okoliščinami.

### **7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:**

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani eDemokracija in Ministrstva za javno upravo.

Predlog zakona je bil v javni razpravi od 25. 10. 2016 do 15. 12. 2016, v kateri je Ministrstvo za javno upravo prejelo odzive Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva za finance, Ministrstva za obrambo, Državne revizijske komisije, Računskega sodišča Republike Slovenije, Lekarniške zbornice Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije, Trgovinske zbornice Slovenije, Skupnosti občin Slovenije in Mestne občine Ljubljana.

Ministrstvo za javno upravo je po prejemu odzivov po izvedeni javni razpravi vse prejete pripombe in predloge skrbno preučilo, pri čemer Ministrstvo za infrastrukturo in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo nista imela pripomb, druge pripombe in predloge pa je ministrstvo upoštevalo, kadar je to bilo glede na namen in cilje zakona mogoče. Tako so bile v celoti upoštrevane pripombe Ministrstva za obrambo, Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za finance, Računskega sodišča Republike Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije, Skupnosti občin Slovenije, večinoma pa tudi pripombe Mestne občine Ljubljana in Državne revizijske komisije. Ministrstvo za javno upravo ni upoštevalo predloga Trgovinske zbornice Slovenije in Lekarniške zbornice Slovenije po uvedbi sodnega varstva zoper odločitve Državne revizijske komisije.

Po preučitvi in upoštevanju prejetih predlogov je Ministrstvo za javno upravo pripravilo nov osnutek predloga zakona in ga vsem, ki so v času javne razprave podali svoje odzive, dne 15. 3. 2017 poslalo v ponovno obravnavo. Na podlagi tega poziva so se v drugem krogu s pripombami in predlogi odzvali Ministrstvo za obrambo in Gospodarska zbornica Slovenije, ki na gradivo nista imela pripomb, ter

Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Državna revizijska komisija, Računsko sodišče Republike Slovenije, Skupnost občin Slovenije in Trgovinska zbornica Slovenije.

Ministrstvo za javno upravo je ponovno skrbno preučilo vse prejete odzive in predloge, razen predlogov Trgovinske zbornice Slovenije, ki zahteva uvedbo sodnega varstva zoper odločitve Državne revizijske komisije, upoštevalo. Ministrstvo pa ni upoštevalo predloga Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, da bi morala navedba o sofinanciranju iz evropskih sredstev ostati del obveznih sestavin zahtevka za revizijo, saj zakon ureja dolžnost Državne revizijske komisije o prednostnem odločanju v teh primerih, breme opozorila o postopku, ki je sofinanciran iz evropskih sredstev, pa ne more biti na vlagatelju zahtevka za revizijo. Glede neupoštevane pripombe Ministrstva za notranje zadeve, ki je predlagalo jasnejši zapis določbe, ki ureja višino takse zoper odločitve o oddaji javnega naročila, da bo povsem jasno, ali taksa v višini 25.000 eurov velja za javno naročilo ali za posamezni sklop ali vse sklope skupaj, pojasnjujemo, da je določba dovolj jasna in zato poseg vanjo ni potreben, saj določa, da se taksa odmeri za sklop ali javno naročilo, pri čemer ne sme znašati več kot 25.000 eurov. Nomotehnično zapis določbe »da se taksa odmeri za sklop ali javno naročilo, pri čemer na sklop ali javno naročilo ne sme znašati več kot 25.000 eur« ne bi bil ustrezen.

V povezavi z zahtevo za uvedbo sodnega varstva zoper odločitve Državne revizijske komisije, ki sta jih v prvem krogu zahtevali Trgovinska zbornica Slovenije in Lekarniška zbornica Slovenije, v drugem krogu pa Trgovinska zbornica Slovenije, je treba najprej poudariti, da večina strokovne javnosti (od naročnikov do določenih interesnih združenj) ni izrazila te zahteve ali ji celo nasprotuje.

Nadalje je treba pojasniti, da Direktiva 2007/66/ES ne zahteva ureditve, ki zagotavlja dvostopenjsko odločanje, niti ne zahteva, da mora biti zagotovljena druga (ali zadnja) stopnja na sodišču. Kot izhaja iz uvodnih pojasnili Direktive 2007/66/ES in iz 1. člena te direktive, morajo države zagotoviti učinkovita in hitra pravna sredstva zoper odločitve naročnikov. Direktiva 2007/66/ES tako ureja institucionalni okvir pravnega varstva v državah članicah EU, pri čemer v 9. točki 2. člena določa le, da morajo države članice zagotoviti sodno varstvo zoper odločitve revizijskih organov, ki ne štejejo za tribunal po 234. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL C št. 326 z dne 26.10.2012, str. 47 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: PDEU). V skladu s pravili EU so države članice glede svojega institucionalnega ustroja na področju pravnega varstva v postopkih javnega naročanja avtonomne, pri čemer pa morajo zagotoviti učinkovito pravno varstvo. Tako lahko države članice ohranijo svojo institucionalno strukturo ali pa jo prilagodijo, če menijo, da bodo s spremenjeno organizacijo učinkoviteje delovale na tem področju, npr. ustanovijo specializirano telo za odločanje o pravnem varstvu. Evropska komisija se je tudi že izrekla, da nima vzroka za dvom v sodno pristojnost Državne revizijske komisije (dokument št. MARKT C3/JKC/ff (2010) 29686 z dne 21. 1. 2010), o čemer je odločila v postopku pritožbe, ki ga je v okviru pilotnega projekta pred Evropsko komisijo sprožil JV Vidoni-Oberloser-Inercantieri. Enako je ugotovilo tudi Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-169/00, ko je preverjalo skladnost pravnega varstva v postopkih javnega naročanja z Ustavo RS. Enako izhaja iz sklepnih predlogov generalnega pravobranilca Henrika Saugmandsgaarda Oeja v zadevi C-296/15 (Medisanus, d. o. o. proti Splošni bolnišnici Murska Sobota) v 50. točki. »Zato menim, da je Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil „sodišče“ v smislu 267. člena PDEU in da je posledično Sodišče pristojno za odgovor na vprašanje, ki ga je postavila ta komisija.« V slednji zadevi je 8. junija 2017 odločilo tudi Sodišče EU, ki je v okviru vprašanja za predhodno odločanje v 38. točki zapisalo, da Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil izpolnjuje merila za to, da jo je mogoče šteti za »sodišče države članice« v smislu 267. člena PDEU.

Bistveno je poudariti tudi, da je v skladu s 60. in 61. členom ZPVPJN Državna revizijska komisija poseben, neodvisen in samostojen državni organ, ki odloča o zakonitosti oddaje javnih naročil v vseh stopnjah postopka javnega naročanja, predsednika in člane pa imenuje in razrešuje Državni zbor

Republike Slovenije na predlog svoje komisije, pristojne za mandate in volitve. Tveganja, povezana z njihovim poslovanjem in možnostjo okoriščenja uradnega položaja za osebne koristi, pa redno in po uradni dolžnosti spremlja Komisija za preprečevanje korupcije. Predlagana sprememba zakona tudi na tem področju prinaša še večjo preglednost in rešitve, ki bodo povečale pravno varnost, predvidljivost odločanja in učinkovitost pravnih sredstev.

V povezavi z ureditvijo pritožbe zoper odločitve Državne revizijske komisije pa je treba upoštevati tudi trajanje oziroma učinkovitost pravovarstvenih postopkov v primeru uvajanja dodatnih stopenj odločanja. *EU Justice Scoreboard* in druge mednarodne primerjave trajanja postopkov ugotavljajo, da so na področju javnega naročanja sodni postopki pravnega varstva daljši od postopkov pred specializiranimi organi, odločanje na II. in morebitni III. stopnji pa daljše od odločanja na I. stopnji. Izrazito daljše odločanje v postopkih revizij javnega naročanja bi zagotovo bistveno poslabšalo položaj gospodarstva oziroma gospodarskih subjektov, saj bi postopki javnega naročanja trajali bistveno dlje kot zdaj. Enako stališče izhaja tudi iz Poročila Evropske komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o učinkovitosti Direktive 89/665/EG in Direktive 92/13/EGS, kakor sta bili spremenjeni z Direktivo 2007/66/ES, glede revizijskih postopkov na področju javnih naročil z dne 24. 1. 2017.

#### **8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles**

- Boris Koprivnikar, minister,
- mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka,
- Sašo Matas, generalni direktor Direktorata za javno naročanje,
- mag. Urška Skok Klima, vodja Sektorja za sistem javnega naročanja,
- Maja Koković, višja svetovalka, Sektor za sistem javnega naročanja.

## **II. BESEDILO ČLENOV**

### **1. člen**

V Zakonu o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13 in 90/14 – ZDU-1I) se v prvi alineji prvega odstavka 1. člena za besedo »ponudnikov« doda besedilo »in kandidatov (v nadaljnjem besedilu: ponudnik)«.

### **2. člen**

V drugem odstavku 3. člena se prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- gospodarski subjekt, kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ki v predrevizijskem postopku vloži zahtevek za revizijo, v sodnem postopku pa tožbo, ali zagovornik javnega interesa ali«.

### **3. člen**

V drugem odstavku 4. člena se besedilo »Seznam storitev B (v nadaljnjem besedilu: storitve iz Seznama storitev B)« nadomesti z besedilom, ki se glasi:

»Seznam storitev na področju obrambe in varnosti B (v nadaljnjem besedilu: storitve na področju obrambe in varnosti B) ter za javna naročila storitev, ki jih določa Priloga XIV Direktive 2014/24/EU ali Priloga XVII Direktive 2014/25/EU (v nadaljnjem besedilu: socialne in druge posebne storitve)«.

### **4. člen**

Prvi odstavek 5. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Zahteva za pravno varstvo v postopkih javnega naročanja se lahko vloži zoper vsako ravnanje naročnika v postopku javnega naročanja, razen če zakon, ki ureja javno naročanje, ali ta zakon določa drugače.«

V tretjem odstavku se v drugem stavku za besedo »sporazuma« doda besedilo »ali v dinamičnem nabavnem sistemu«.

Peti odstavek se črta.

### **5. člen**

V prvem odstavku 6. člena se na koncu stavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo, ki se glasi:

»pri čemer se za namen tega zakona šteje, da gre za javni interes, če obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi, javno varnost ali oškodovanje premoženja večje vrednosti.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Zahteva za pravno varstvo javnega interesa v predrevizijskem in revizijskem postopku se lahko vloži v skladu s 25. členom tega zakona.«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Zagovornik javnega interesa lahko glede posameznega ravnanja naročnika, za katerega obstaja sum, da pomeni kršitev predpisov, ki urejajo javno naročanje, v kateri koli fazi postopka javnega naročanja ali izvedbe javnega naročila od naročnika zahteva pojasnila oziroma kopije posameznih dokumentov v zvezi z oddajo javnega naročila.«.



## 6. člen

V 9. členu se za besedo »stanje« doda besedilo »glede vseh očitanih kršitev, ki bistveno vplivajo ali bi lahko bistveno vplivale na oddajo javnega naročila,«.

## 7. člen

Naslov 13. člena se spremeni tako, da se glasi »(smiselna in subsidiarna uporaba pravnega postopka)«.

Tretji odstavek se črta.

## 8. člen

Za 13. členom se doda nov 13.a člen, ki se glasi:

»13.a člen  
(vročanje in portal eRevizija)

(1) Portal eRevizija je spletni informacijski portal Državne revizijske komisije, ki ga upravlja Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o., in se uporablja za elektronsko izmenjavo informacij in dokumentov v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku ter za zagotavljanje informacij o poteku predrevizijskega, revizijskega in pritožbenega postopka na portalu javnih naročil.

(2) Vsakršno sporočanje, obveščanje, vročanje in izmenjava informacij in dokumentov med naročnikom, vlagateljem, Državno revizijsko komisijo, izbranim ponudnikom in zagovornikom javnega interesa, se izvede z objavo informacije ali dokumenta na portalu eRevizija, razen če je s tem zakonom določeno drugače. Informacije o poteku predrevizijskega, revizijskega in pritožbenega postopka se istočasno samodejno objavijo na portalu javnih naročil v dosjeju naročila, na katerega se nanaša postopek pravnega varstva.

(3) Pri sporočanju, obveščanju, vročanju, izmenjavi in objavi informacij in dokumentov na portalu eRevizija se zagotavlja varovanje njihove celovitosti in zaupnosti ter da:

- a) se lahko natančno določita datum in čas vložitve in objave informacije ali dokumenta ter oseba, ki je informacijo ali dokument vložila, v informacijo ali dokument vpogledala, prevzela ali se na drug način seznanila z informacijo ali dokumentom;
- b) pred vložitvijo nihče nima dostopa do informacij in podatkov, vnesenih na portal eRevizija;
- c) se lahko v posameznih fazah predrevizijskega, revizijskega in pritožbenega postopka dostop do vloženi informacij in dokumentov ali njihovega dela omogoči le osebam, ki morajo do njih dostopati, da lahko uveljavljajo pravico do pravnega varstva v skladu s tem zakonom ali da lahko opravljajo druga dejanja v skladu s tem zakonom;
- č) lahko le informacijski sistem oziroma pooblaščen oseba omogoči dostop do vloženi informacij in dokumentov, pri čemer se zagovornikom javnega interesa dostop do teh informacij in dokumentov zagotovi samodejno prek portala eRevizija;
- d) se lahko zaznajo kršitve prepovedi dostopa ali pogojev iz b), c) ali č) točke tega odstavka ali poskusi takšnih kršitev.

(4) Informacija ali dokument se šteje za vložena na portal eRevizija z dnem, ko informacijski sistem samodejno potrdi prejem vložniku, razen če ta zakon določa drugače. Listine, ki se priložijo zahtevku za revizijo, njegovi dopolnitvi, izjasnitvi izbranega ponudnika, pritožbi ali odločitvi naročnika o zahtevku za revizijo, in drugo procesno gradivo se mora pretvoriti v

elektronsko obliko. Če to ni mogoče, se listina vroči neposredno na naslovnikovem naslovu ali priporočeno po pošti, na portalu eRevizija pa mora pošiljatelj navesti, katere listine vroča neposredno na naslovnikov naslov ali priporočeno po pošti. Informacija ali dokument se šteje za vročenega z dnem objave na portalu eRevizija.

(5) Informacije in dokumenti, vloženi oziroma izmenjani prek portala eRevizija, se najmanj 7 let od pravnomočnosti odločitve o zahtevku za revizijo hranijo v zbirki podatkov o predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku, ki je sestavni del portala eRevizija. Na portalu eRevizija lahko vsak dostopa le do svojih informacij in dokumentov oziroma informacij in dokumentov, ki so bile objavljene na portalu eRevizija in do katerih mu je bilo dovoljeno dostopati glede na njegovo sodelovanje v postopku javnega naročanja, predrevizijskem, revizijskem ali pritožbenem postopku ter dana pooblastila.

(6) Če zaradi tehničnih težav portal eRevizija ne deluje, se roki, ki jih določa ta zakon in v tej fazi predrevizijskega, revizijskega ali pritožbenega postopka veljajo za prva prihodnja dejanja, podaljšajo za čas nedelovanja portala. O tem portal eRevizija samodejno obvesti osebe, ki sodelujejo ali imajo pravico sodelovati v tej oziroma naslednji fazi predrevizijskega, revizijskega ali pritožbenega postopka. Čas nedelovanja portala eRevizija se objavi tudi na tem portalu.

(7) Kadar je v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku nujna uporaba neelektronskih komunikacijskih sredstev, da se zaščitijo posebno občutljive informacije, ki so povezane z obrambnim ali varnostnim interesom in zahtevajo tako visoko raven zaščite, da je ni mogoče ustrezno zagotoviti na portalu eRevizija, se za izmenjavo informacij in dokumentov v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku ne uporablja portal eRevizija, temveč se informacije in dokumenti vročijo neposredno na naslovnikovem naslovu ali priporočeno po pošti. Razloge za nujno uporabo neelektronskih komunikacijskih sredstev naročnik opredeli v razpisni dokumentaciji ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljnjem besedilu: razpisna dokumentacija) ali lastni dokumentaciji o javnem naročilu, v pravnem pouku odločitve o oddaji javnega naročila pa navede, da se za izmenjavo informacij in dokumentov v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku ne uporablja portal eRevizija.

(8) Informacije in dokumenti, ki jih ministrstvo, pristojno za javna naročila, v skladu s 57. členom tega zakona potrebuje za ugotovitev dejanskega stanja v zvezi z domnevno kršitvijo in morebitno uvedbo postopka popravnega mehanizma, se vročijo neposredno na naslovnikovem naslovu ali priporočeno po pošti.

(9) Minister, pristojen za javna naročila, po predhodni uskladitvi z Državno revizijsko komisijo določi:

- način dostopanja do portala eRevizija,
- katere informacije o poteku predrevizijskega, revizijskega in pritožbenega postopka se objavijo na portalu javnih naročil in na kakšen način,
- način vpogledovanja, vlaganja, prenosa in prevzemanja informacij in dokumentov ter dajanja pooblastil za vpogled, vnos, prenos ali prevzem informacij in dokumentov,
- do katerih podatkov o poteku predrevizijskih, revizijskih in pritožbenih postopkih na portalu eRevizija lahko za potrebe letnega poročila iz 69. člena tega zakona dostopa Državna revizijska komisija, za potrebe analize stanja na področju javnega naročanja pa ministrstvo, pristojno za javna naročila, ter
- druga tehnična pravila glede uporabe portala eRevizija.«.

## 9. člen

V prvem odstavku 14. člena se v prvi alineji besedilo »sistem ugotavljanja sposobnosti« nadomesti z besedama »kvalifikacijski sistem«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Če je rok za oddajo prijav ali ponudb že potekel, se šteje, da je interes za dodelitev javnega naročila izkazala tista oseba, ki je oddala pravočasno prijavo oziroma ponudbo. V primeru konkurenčnega dialoga, konkurenčnega postopka s pogajanjem ali postopka s pogajanjem brez predhodne objave, ki ga naročnik ob upoštevanju določb zakona, ki ureja javno naročanje, izvaja zaradi prejšnjega neuspešno izvedenega postopka, se interes za dodelitev javnega naročila prizna tudi kandidatu ali ponudniku, ki je v prejšnjem neuspešnem postopku pravočasno oddal prijavo oziroma ponudbo in v tem postopku ni bil povabljen k oddaji ponudbe, pa bi v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, moral biti.«.

#### **10. člen**

V prvem odstavku 15. člena se 5. in 6. točka črtata, dosedanja 8. točka pa se spremeni tako, da se glasi:

»8. potrdilo o plačilu takse iz prvega, drugega, tretjega ali četrtega odstavka 71. člena tega zakona.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Vlagatelj mora v zahtevku za revizijo navesti očitane kršitve ter dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo.«.

#### **11. člen**

V naslovu 16. člena se besedilo »zaradi iste kršitve« črta.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) V predrevizijskem in revizijskem postopku se ne presojuje očitane kršitve, ki se nanašajo na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudb ali razpisno dokumentacijo, če bi lahko vlagatelj ali drug morebitni ponudnik prek portala javnih naročil naročnika opozoril na očitano kršitev, pa te možnosti ni uporabil. Šteje se, da bi vlagatelj ali drug morebitni ponudnik prek portala javnih naročil lahko opozoril na očitano kršitev, če je bilo v postopku javnega naročanja na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo o naročilu, na podlagi katerega ponudniki oddajo prijave ali ponudbe.«.

#### **12. člen**

Za 16. členom se doda nov 16.a člen, ki se glasi:

»16.a člen

(pogoj za uspeh zahtevka za revizijo)

Naročnik v predrevizijskem postopku, Državna revizijska komisija pa v revizijskem postopku, zahtevku za revizijo ugotovi, če pri presoji očitanih kršitev ugotovi, da je ravnanje naročnika kršitev, ki bistveno vpliva ali bi lahko bistveno vplivala na oddajo javnega naročila.«.

#### **13. člen**

Prvi odstavek 17. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kadar je v postopku javnega naročanja vložen zahtevek za revizijo, lahko naročnik nadaljuje postopek oddaje javnega naročila, ne sme pa zavrniti vseh ponudb zaradi okoliščin na strani naročnika (v nadaljnjem besedilu: zavrnitev vseh ponudb), skleniti pogodbe, ustaviti postopka javnega naročanja ali začeti novega postopka javnega naročanja za isti predmet

naročanja, razen če se zahtevek za revizijo nanaša na oddajo posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu.«.

Za prvim odstavkom se doda novi drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko naročnik za isti predmet naročanja izvede nov postopek javnega naročanja v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, če v že začetem postopku javnega naročanja zaradi vloženega zahtevka za revizijo ne more pravočasno oddati javnega naročila, njegova izvedba pa je nujna tudi med predrevizijskim oziroma revizijskim postopkom, pod pogojem, da se to naročilo odda le za čas do sklenitve pogodbe na podlagi že začetega postopka javnega naročanja. Če je predmet naročila takšne narave, da naročila v novem postopku javnem naročanja ni mogoče oddati le za čas do sklenitve pogodbe na podlagi že začetega postopka, lahko naročnik nujno naročilo iz prejšnjega stavka odda, če Državna revizijska komisija predhodno izda sklep iz četrte alineje prvega odstavka 20. člena tega zakona.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Informacijo, da je sprejel to odločitev, mora hkrati z vročitvijo prek portala eRevizija objaviti v dosjeju javnega naročila na portalu javnih naročil.«.

#### **14. člen**

V prvem odstavku 19. člena se besedilo »ministrstvo, pristojno za javna naročila« nadomesti z besedilom »zagovornik javnega interesa«.

V drugem odstavku se v prvi alineji besedilo »in nemudoma obvesti vse ponudnike, ki so v postopku oddaje javnega naročila oddali ponudbo, če je predlog iz prvega odstavka tega člena vložilo ministrstvo, pristojno za javna naročila, pa tudi njega« črta.

V petem odstavku se v drugem stavku besedilo »ministrstvo, pristojno za javna naročila« obakrat nadomesti z besedilom »zagovornik javnega interesa«.

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Informacijo, da je naročnik oziroma Državna revizijska komisija sprejela sklep o zadržanju postopka javnega naročanja, mora naročnik oziroma Državna revizijska komisija hkrati z vročitvijo prek portala eRevizija objaviti v dosjeju javnega naročila na portalu javnih naročil.«.

#### **15. člen**

Četrty odstavek 20. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Ne glede na določbe 17. člena tega zakona Državna revizijska komisija predlogu naročnika iz prvega odstavka tega člena ugotovi, če po preučitvi vseh pomembnih okoliščin primera in upoštevanje razmerje med škodljivimi posledicami ugoditve predlogu in koristmi za javni interes ter koristmi za osebe, ki bi lahko bile oškodovane, ugotovi, da obstajajo prevladujoči razlogi, povezani z javnim interesom, vključno z obrambnim in varnostnim interesom, ki zahtevajo, da se predlogu ugotovi. Zgolj ekonomski interesi ne morejo predstavljati prevladujočih razlogov, povezanih z javnim interesom. Prevladujoči interesi, povezani z obrambo in varnostjo, so tisti, ki so povezani z izvedbo obrambnega ali varnostnega programa, katerega del je javno naročilo. Državna revizijska komisija predlog iz četrte alineje prvega odstavka tega člena zavrne, če izvedba naročila ni nujna.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Informacijo, da je Državna revizijska komisija ugodila predlogu iz prvega odstavka tega člena, razen predlogu iz druge alineje prvega odstavka tega člena, mora naročnik prek portala eRevizija objaviti v dosjeju javnega naročila na portalu javnih naročil.«.

## **16. člen**

23. člen se črta.

## **17. člen**

Prvi odstavek 24. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Zahtevek za revizijo se vloži prek portala eRevizija.«.

Drugi odstavek se črta.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane drugi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Informacija, da je bil vložen zahtevek za revizijo, se nemudoma prek portala eRevizija samodejno objavi v dosjeju javnega naročila na portalu javnih naročil.«.

## **18. člen**

Prvi in drugi odstavek 25. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(1) Zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabila k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, se vloži v desetih delovnih dneh od dneva objave obvestila o naročilu ali prejema povabila k oddaji ponudbe. Kadar naročnik spremeni ali dopolni navedbe v objavi, povabilu k oddaji ponudbe ali v razpisni dokumentaciji, se lahko zahtevek za revizijo, ki se nanaša na spremenjeno, dopolnjeno ali pojasnjeno vsebino objave, povabila ali razpisne dokumentacije ali z njim neposredno povezano navedbo v prvotni objavi, povabilu k oddaji ponudbe ali razpisni dokumentaciji, vloži v desetih delovnih dneh od dneva objave obvestila o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku, če se s tem obvestilom spreminjajo ali dopolnjujejo zahteve ali merila za izbiro najugodnejšega ponudnika.

(2) Zahtevka za revizijo iz prejšnjega odstavka ni dopustno vložiti po roku za prejem ponudb, razen če je naročnik v postopku javnega naročanja določil rok za prejem ponudb, ki je krajši od desetih delovnih dni. V tem primeru se lahko zahtevek za revizijo vloži v desetih delovnih dneh od dneva objave obvestila o naročilu.

Tretji odstavek se črta.

Dosedanji četrti in peti odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane peti odstavek, se za besedo »postopka« črta beseda »oddaje«, za besedo »vrednosti« pa se doda besedilo »ali postopka zbiranja ponudb po predhodni objavi«.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane šesti odstavek, se v prvem stavku besedilo »postopku s pogajanjem po predhodni objavi« nadomesti z besedilom »konkurenčnem dialogu ali konkurenčnem postopku s pogajanjem«.

Dosedanji osmi odstavek postane sedmi odstavek.

Dosedanji deveti odstavek, ki postane osmi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(8) Ne glede na določbe prvega do sedmega odstavka tega člena lahko zagovornik javnega interesa zahtevek za revizijo vložiti v kateri koli fazi postopka oddaje javnega naročila v 45 delovnih dneh od dneva, ko je izvedel za kršitev, vendar najpozneje v 12 mesecih od začetka izvajanja pogodbe ali posameznega naročila, oddanega na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu.«.

## **19. člen**

V prvem odstavku 26. člena se za tretjo alinejo, na koncu katere se pika nadomesti s podpičjem, dodata nova četrta in peta alineja, ki se glasita:

»– ne obstajajo omejitve iz 16. člena tega zakona;  
– je dopusten.«.

V drugem odstavku se drugi stavek črta.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če naročnik ugotovi, da niso izpolnjeni procesni pogoji iz prve, tretje, četrte ali pete alineje prvega odstavka tega člena, zahtevek za revizijo najpozneje v treh delovnih dneh od prejema s sklepom zavrže.«.

V četrtem odstavku se za četrtrim stavkom doda besedilo, ki se glasi:

»V primeru dopolnitve obvezne sestavine iz 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se šteje, da je dopolnitev pravočasna in ustrezna, če vlagatelj v treh delovnih dneh od prejema poziva naročniku dostavi potrdilo o plačilu takse iz prvega, drugega, tretjega ali četrtega odstavka 71. člena tega zakona, iz katerega je razvidno, da je bila taksa v ustrezni višini plačana najpozneje na dan vložitve zahtevka za revizijo.«.

## **20. člen**

V četrtem odstavku 29. člena se v prvem stavku besedilo »v izvorniku, popolna, kronološko urejena« nadomesti z besedama »v celoti«, besedi »v zadevi« pa se črtata.

Za četrtrim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Če se v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, za del dokumentacije v kateri koli fazi postopka javnega naročanja niso uporabljala elektronska sredstva in tega dela dokumentacije ni mogoče pretvoriti v elektronsko obliko, mora naročnik ne glede na prvi odstavek 13.a člena tega zakona izvornik tega dela dokumentacije Državni revizijski komisiji poslati po pošti priporočeno s povratnico. Če se v skladu s sedmim odstavkom 13.a člena tega zakona za izmenjavo informacij in dokumentov v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku ne uporablja portal eRevizija, pošlje naročnik Državni revizijski komisiji na takšen način celotno dokumentacijo iz prvega ali drugega odstavka tega člena. Državna revizijska komisija mu mora dokumentacijo vrniti po pošti priporočeno s povratnico v treh delovnih dneh od sprejema odločitve o zahtevku za revizijo.«.

Dosedanji peti odstavek postane šesti odstavek.

## **21. člen**

V prvem odstavku 31. člena se za tretjo alinejo, na koncu katere se pika nadomesti s podpičjem, dodata nova četrta in peta alineja, ki se glasita:

»– ne obstajajo omejitve iz 16. člena tega zakona;

– je dopusten.«.

V drugem odstavku se drugi stavek črta.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če Državna revizijska komisija ugotovi, da niso izpolnjeni procesni pogoji iz prve, tretje, četrte ali pete alineje prvega dostavka 15. člena tega zakona, zahtevek za revizijo v treh delovnih dneh od prejema s sklepom zavrže.«.

V četrtem odstavku se za četrtem stavkom doda besedilo, ki se glasi:

»V primeru dopolnitve obvezne sestavine iz 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se šteje, da je dopolnitev pravočasna in ustrežna, če vlagatelj v treh delovnih dneh od prejema poziva Državni revizijski komisiji dostavi potrdilo o plačilu takse iz prvega, drugega, tretjega ali četrtega odstavka 71. člena tega zakona, iz katerega je razvidno, da je bila taksa v ustrezni višini plačana najpozneje na dan vložitve zahtevka za revizijo.«.

V petem odstavku se besedilo »6. točke prvega« nadomesti z besedo »drugega«.

## **22. člen**

V 34. členu se besedi »razjasnjevali sestanek« nadomestita z besedama »ustno obravnavo«.

## **23. člen**

35. člen se spremeni tako, da se glasi:

»35. člen  
(ustna obravnavo)

(1) Državna revizijska komisija lahko na predlog vlagatelja ali naročnika ali na lastno pobudo izvede ustno obravnavo z namenom pridobitve natančnejših pojasnil o dejanskih okoliščinah, od katerih je odvisna odločitev v revizijskem postopku. Če Državna revizijska komisija presodi, da je dejansko stanje mogoče pravilno in popolno ugotoviti na podlagi dokumentacije iz postopka javnega naročanja, predrevizijskega postopka ali revizijskega postopka, pobudo vlagatelja ali naročnika zavrne.

(2) Na ustno obravnavo so povabljeni naročnik, vlagatelj in izbrani ponudnik, lahko pa tudi neodvisni strokovnjaki in izvedenci. Povabljenim na ustno obravnavo je treba zagotoviti dovolj časa, da se lahko pripravijo na obravnavo in se je pravočasno ter brez izrednih stroškov udeležijo, zaradi česar se ustna obravnavo praviloma skliče najmanj tri delovne dni po vročitvi vabila. Če je za obravnavanje na ustni obravnavi potrebno, da povabljeni poznajo dokumente, skice ali druge predmete, jim jih je treba dati na vpogled hkrati s sklicem obravnave ali v vabilu na obravnavo navesti, kdaj in kje si jih lahko ogledajo. Udeleženci ustne obravnave se lahko izrečejo o dejanskem stanju in dokazih. Naročnik in vlagatelj na ustni obravnavi ne smeta navajati novih dejstev, kršitev in dokazov, razen če dokažeta, da jih objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred obravnavo.

(3) Ustna obravnavo se opravi na sedežu Državne revizijske komisije in ni javna. O njej se vodi zapisnik.

(4) Predsednik senata, ki vodi revizijski postopek, mora na začetku ustne obravnave ugotoviti, kdo od povabljenih je navzoč, glede odsotnih pa se prepričati, ali so jim bila vabila pravilno vročena. Če brez opravičenega razloga na ustno obravnavo ne pride kateri od povabljenih, čeprav je bil ustrezno povabljen, opravi senat obravnavo brez njega.

(5) Predsednik senata, ki vodi revizijski postopek, mora ukreniti vse potrebno, da se ustna obravnava opravi brez zavlačevanja in, če je mogoče, brez prekinitve in preložitve. Če predmeta ni mogoče obravnavati na eni obravnavi, jo predsednik senata prekine. Za nadaljevanje ukrene vse, kar je predpisano za sklic ustne obravnave, navzočim pa ustno sporoči ukrepe ter kdaj in kje se bo obravnava nadaljevala.«.

#### **24. člen**

V 38. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na to, ali se zahtevke za revizijo ali očitana kršitev nanaša na en sklop ali nekaj sklopov javnega naročila, lahko Državna revizijska komisija sprejme odločitev o vseh sklopih, v katerih je nastala enaka kršitev.«.

#### **25. člen**

V prvem odstavku 39. člena se za drugo alinejo, na koncu katere se pika nadomesti z vejico, doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»– ugotovi utemeljenost zahtevka za revizijo, kadar v revizijskem postopku ugotovljenih kršitev ni mogoče odpraviti.«.

V drugem odstavku se v 1. točki v prvi alineji besedilo »postopek s pogajanjem po predhodni objavi« nadomesti z besedilom »konkurenčni dialog ali konkurenčni postopek s pogajanjem«.

#### **26. člen**

42. člen se spremeni tako, da se glasi:

»42. člen  
(uveljavljanje ničnosti ali izpodbojnosti pogodbe)

(1) Pod pogoji iz tega zakona lahko ničnost ali izpodbojnost pogodbe ali izpodbojnost posameznega naročila, ki ga je naročnik oddal na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu (v nadaljnjem besedilu: posamezno naročilo), uveljavlja oseba, ki ima pravni interes, in zagovornik javnega interesa. Pravni interes se prizna osebi, ki ima ali je imela interes za dodelitev javnega naročila ali posameznega naročila in ki ji je z domnevno kršitvijo nastala škoda ali bi ji lahko nastala škoda. Ničnost ali izpodbojnost pogodbe oziroma izpodbojnost posameznega naročila lahko uveljavlja zagovornik javnega interesa, če pogodbeni stranka ni Republika Slovenija, njen organ ali upravna organizacija v sestavi, ki je pravna oseba. V tem primeru uveljavlja ničnost ali izpodbojnost pogodbe oziroma izpodbojnost posameznega naročila Republika Slovenija, zastopa pa jo Državno pravobranilstvo Republike Slovenije.

(2) Ničnost ali izpodbojnost pogodbe ali izpodbojnost posameznega naročila se lahko uveljavlja v šestih mesecih od objave obvestila, s katerim se zagotavlja predhodna transparentnost, obvestila o oddaji naročila ali obvestila o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila v času njegove veljavnosti na portalu javnih naročil. Če nobeno od teh obvestil ni bilo objavljeno, pa se uveljavlja v šestih mesecih od dneva, ko je vlagatelj tožbe vedel ali bi moral vedeti za kršitev. Ničnosti ali izpodbojnost pogodbe ali izpodbojnost posameznega naročila v nobenem primeru ni mogoče uveljavljati, ko poteče dvanajst mesecev od sklenitve pogodbe ali oddaje posameznega



naročila, če je kršitev nastala pri spremembi pogodbe, pa ko poteče dvanajst mesecev od sklenitve dodatka k pogodbi.«.

## 27. člen

44. člen se spremeni tako, da se glasi:

»44. člen  
(razlogi za ničnost ali izpodbojnost pogodbe)

(1) Pogodba je nična:

1. če je sklenjena v vsebini, ki je posledica storjenega kaznivega dejanja naročnika ali izbranega ponudnika ali njegove odgovorne osebe;
2. če je sklenjena brez predhodno izvedenega postopka oddaje javnega naročila, pa bi ga naročnik po določbah zakona, ki ureja javno naročanje, moral izvesti;
3. če pogodba v nasprotju z zakonom, ki ureja javno naročanje, bistveno odstopa od osnutka pogodbe iz razpisne dokumentacije in je naročnik ali izbrani ponudnik ali njegova odgovorna oseba ali s katerim koli od njih povezana oseba s tem pridobila premoženjsko korist, pri čemer se za povezano osebo šteje oseba, ki je z naročnikom ali izbranim ponudnikom ali njegovo odgovorno osebo v poslovnem ali sorodstvenem razmerju v ravni ali stranski vrsti do vštetega četrtega kolena, zakonski zvezi, čeprav je ta že prenehala, ali zunajzakonski skupnosti ali partnerski zvezi ali svaštvu do vštetega tretjega kolena.

(2) Pogodba je izpodbojna:

1. če je naročnik izvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo tega postopka;
2. če je naročnik ob upoštevanju zakona, ki ureja javno naročanje, izvedel konkurenčni dialog ali konkurenčni postopek s pogajanjem zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila ter v postopku ni objavil obvestila o naročilu, pa bi ga moral in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo tega postopka;
3. če je naročnik spremenil pogodbo o izvedbi javnega naročila zakon, ki ureja javno naročanje, pa takšne spremembe ne dopušča;
4. če naročnik ni objavil obvestila o naročilu ali obvestila o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila v času njene veljavnosti, pa bi ga v skladu z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, moral objaviti na portalu javnih naročil oziroma v Uradnem listu Evropske unije;
5. če naročnik ne glede na zakon, ki ureja javno naročanje, ali ta zakon v postopku oddaje javnega naročila ne upošteva obdobja mirovanja, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja javno naročanje (v nadaljnjem besedilu: obdobje mirovanja), pod pogojem, da je storil kršitev, ki vpliva na ponudnikove možnosti, da bi bil izbran kot najugodnejši;
6. če naročnik v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 17. člena tega zakona in ne glede na četrti odstavek 20. člena tega zakona po vložnem zahtevku za revizijo z izbranim ponudnikom sklene pogodbo, pod pogojem, da je naročnik v postopku oddaje javnega naročila storil kršitev, ki vpliva na ponudnikove možnosti za dodelitev javnega naročila.«.

(3) Posamezno naročilo je izpodbojno:

- če je naročnik pri oddaji posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma, ki je sklenjen z več ponudniki in v katerem se med pogodbenimi strankami okvirnega sporazuma ponovno odpira konkurenca, ravnal v nasprotju z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, o postopku oddaje posameznega naročila, pod pogojem, da je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katerih dalje je treba

javno naročilo objaviti v Uradnem listu Evropske unije, in da naročnik pri oddaji posameznega naročila ni upošteval obdobja mirovanja;

- če je naročnik pri oddaji posameznega naročila v dinamičnem nabavnem sistemu ravnal v nasprotju z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, o naknadni vključitvi v dinamični nabavni sistem, zaradi česar ponudnik ni mogel sodelovati v postopku oddaje posameznega naročila, pod pogojem, da je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katerih dalje je treba javno naročilo objaviti v Uradnem listu Evropske unije, in da naročnik pri oddaji posameznega naročila ni upošteval obdobja mirovanja.«.

## **28. člen**

Prvi odstavek 45. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Sodišče lahko v primeru iz 2. točke prvega odstavka, 1. do 6. točke drugega odstavka in tretjega odstavka prejšnjega člena odloči, da pogodba kljub kršitvam ostane v veljavi ali skrajša njeno trajanje, če ugotovi, da obstajajo prevladujoči razlogi, ki so povezani z javnim, obrambnim ali varnostnim interesom in zahtevajo, da se pogodba deloma ali v celoti ohrani v veljavi. Sodišče pri tem ni vezano na tožbeni zahtevek in upošteva vse okoliščine, kot na primer naravo in obseg javnega naročila, obseg že izpolnjenih obveznosti iz pogodbe, težo in pomen ugotovljenih kršitev ter druge okoliščine.«.

V drugem odstavku se v prvem stavku za besedo »ničnosti« dodata besedi »ali izpodbojnosti«.

V tretjem odstavku se za besedo »ničnosti« dodata besedi »ali izpodbojnosti«.

V četrtem odstavku se v prvem stavku besedilo »5. točke prvega odstavka« nadomesti z besedilom »4. točke drugega odstavka«. V drugem stavku se v prvi alineji besedilo »postopek s pogajanjem po predhodni objavi« nadomesti z besedilom »konkurenčni dialog ali konkurenčni postopek s pogajanjem«.

## **29. člen**

46. člen se spremeni tako, da se glasi:

»46. člen

(posledice ničnosti ali izpodbojnosti pogodbe po tem zakonu)

Kadar sodišče ugotovi, da je pogodba nična, ali razveljavi pogodbo ali posamezno naročilo oziroma odloči, da pogodba ali posamezno naročilo v skladu s prejšnjim členom tega zakona ostane v veljavi, ali skrajša njeno trajanje, pošlje Državni revizijski komisiji predlog za uvedbo postopka o prekršku iz 8. točke prvega odstavka 78. člena tega zakona.«.

## **30. člen**

V prvem odstavku 49. člena se za besedo »ničnosti« dodata besedi »ali izpodbojnosti«, za besedo »po« se doda beseda »splošnih«, besedilo »o odgovornosti brez krivde« pa se črta.

V drugem odstavku se v drugem stavku za besedo »uveljavlja« doda beseda »hkrati«, za besedo »ničnosti« pa se dodata besedi »ali izpodbojnosti«.

## **31. člen**

Drugi odstavek 51. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Pritožba se vloži pisno prek portala eRevizija.«.

Tretji odstavek se črta.

### **32. člen**

V prvem odstavku 53. člena se besedilo »v izvorniku, popolna, kronološko urejena« nadomesti z besedama »v celoti«, besedi »v zadevi« pa se črtata.

V drugem odstavku se besedilo »v izvorniku, ni popolna, ni kronološko urejena ali« nadomesti z besedama »celoti in«, besedi »v zadevi« pa se črtata.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Če se v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, za del dokumentacije v kateri koli fazi postopka javnega naročanja niso uporabljala elektronska sredstva in tega dela dokumentacije ni mogoče pretvoriti v elektronsko obliko, mora naročnik ne glede na prvi odstavek 13.a člena tega zakona izvornik tega dela dokumentacije Državni revizijski komisiji poslati po pošti priporočeno s povratnico. Če se v skladu s sedmim odstavkom 13.a člena tega zakona za izmenjavo informacij in dokumentov v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku ne uporablja portal eRevizija, pošlje naročnik Državni revizijski komisiji na takšen način celotno dokumentacijo iz prvega ali drugega odstavka tega člena. Državna revizijska komisija mu mora dokumentacijo vrniti po pošti priporočeno s povratnico v treh delovnih dneh od sprejema odločitve o pritožbi.«.

### **33. člen**

V prvem odstavku 58. člena se za besedama »ugotovitev ničnosti« doda besedilo »ali uveljavljanje izpodbojnosti«.

### **34. člen**

Naslov 61. člena se spremeni tako, da se glasi: »(pogoji za imenovanje in razrešitev predsednika in članov)«.

Tretji odstavek se črta.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane tretji odstavek, se za četrto alinejo, na koncu katere se pika nadomesti s podpičjem, doda nova peta alineja, ki se glasi:

»– v zadnjih treh letih pred objavo razpisa ni bil član organa politične stranke.«.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane četrti odstavek, se beseda »sedmem« nadomesti z besedo »šestem«.

Dosedanji šesti in sedmi odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

### **35. člen**

Za 61. členom se dodata nov 61.a in 61.b člen, ki se glasita:

»61.a člen

(imenovanje predsednika in članov)

(1) Predsednika in člane Državne revizijske komisije imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije na predlog predsednika republike.

(2) Predsednik Državne revizijske komisije obvesti predsednika republike in Državni zbor Republike Slovenije o prenehanju mandata predsednika ali člana Državne revizijske komisije najpozneje šest mesecev pred iztekom mandatne dobe.

(3) Če je predsednik ali član Državne revizijske komisije predčasno razrešen, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije o tem takoj obvesti predsednika republike in predsednika oziroma člana Državne revizijske komisije, ki je razrešen.

(4) Po prejemu obvestila iz drugega ali tretjega odstavka tega člena ali obvestila, da predlagani kandidat za predsednika ali člana Državne revizijske komisije ni dobil potrebne večine poslanskih glasov, predsednik republike brez odlašanja v Uradnem listu Republike Slovenije objavi poziv za predlaganje možnih kandidatov za predsednika oziroma člana Državne revizijske komisije.

(5) Predlog možnega kandidata za predsednika ali člana Državne revizijske komisije se pošlje predsedniku republike v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni, v primeru predčasne razrešitve predsednika ali člana Državne revizijske komisije in v primeru iz osmega odstavka tega člena pa ne krajši od 15 dni od objave razpisa. Predlog mora biti obrazložen. Priložena mora biti pisna izjava možnega kandidata, da sprejema kandidaturo.

(6) Predsednik republike predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije kandidata za predsednika oziroma člana Državne revizijske komisije izmed možnih kandidatov, ki so predlagani na način, določen v prejšnjem odstavku, lahko pa predlaga tudi druge kandidate. Obrazloženi pisni predlog poda v 30 dneh od izteka roka iz prejšnjega odstavka. Priložena mora biti pisna izjava kandidata, da sprejema kandidaturo.

(7) Državni zbor Republike Slovenije mora glasovati o predlaganem kandidatu za predsednika ali člana Državne revizijske komisije v 30 dneh od prejema predloga. Glasovanje je tajno. Predlagani kandidat je imenovan, če zanj glasuje večina vseh poslancev.

(8) Če predlagani kandidat za predsednika ali člana Državne revizijske komisije ne dobi potrebne večine poslanskih glasov, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije o tem nemudoma obvesti predsednika republike.

(9) Naloge iz tega člena, potrebne za izvedbo zbiranja kandidatur in izbiro primernih kandidatov, opravlja urad predsednika republike.

#### 61.b člen

(prisega in nastop funkcije predsednika in članov)

(1) Po imenovanju poda predsednik ali član Državne revizijske komisije pred Državnim zborom Republike Slovenije naslednjo prisego: "Prisegam, da bom opravljal/-a svoje delo skladno z ustavo in zakonom, pošteno, vestno in nepristransko."

(2) Novo imenovani predsednik in član Državne revizijske komisije nastopi funkcijo najpozneje tri mesece od dane prisega.

(3) Če dosedanjemu predsedniku ali članu Državne revizijske komisije mandatna doba še ni potekla, novo imenovani predsednik ali član Državne revizijske komisije ne glede na prejšnji

odstavek nastopi funkcijo dan po izteku mandatne dobe dosedanjemu predsedniku ali članu Državne revizijske komisije.

(4) Če je dosedanjemu predsedniku ali članu Državne revizijske komisije mandatna doba že potekla, novi predsednik ali član Državne revizijske komisije pa še ni imenovan, dosedanji predsednik ali član Državne revizijske komisije opravlja funkcijo do imenovanja novega predsednika ali člana Državne revizijske komisije.«.

### **36. člen**

Prvi odstavek 65. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) V revizijskem in pritožbenem postopku odloča tričlanski senat Državne revizijske komisije.«

Drugi in tretji odstavek se črtata.

Dosedanji četrti odstavek postane drugi odstavek.

### **37. člen**

Za 65. členom se doda nov 65.a člen, ki se glasi:

»65.a člen

(občna seja Državne revizijske komisije)

(1) Občna seja Državne revizijske komisije se skliče za obravnavo vprašanj, ki so pomembna za enotno uporabo zakonov in prakso Državne revizijske komisije.

(2) Predsednik Državne revizijske komisije skliče občno sejo najpozneje deseti delovni dan od prejema obrazložene pisne zahteve najmanj dveh članov Državne revizijske komisije. Kadar predsednik Državne revizijske komisije oceni, da ne gre za vprašanje, ki je pomembno za enotno uporabo zakonov in prakso Državne revizijske komisije, seje ne skliče, temveč svoje stališče v treh delovnih dneh od prejema zahteve pisno obrazloži vsem članom Državne revizijske komisije. Na podlagi tako podane obrazložitve predsednika Državne revizijske komisije lahko v treh delovnih dneh od prejema stališča večina članov Državne revizijske komisije ponovno zahteva sklic občne seje. V tem primeru mora predsednik Državne revizijske komisije občno sejo sklicati najpozneje deseti delovni dan od prejema zahteve večine članov Državne revizijske komisije.

(3) Predsednik Državne revizijske komisije skliče občno sejo s pisnim obvestilom, ki ga članom Državne revizijske komisije pošlje najmanj tri delovne dni pred občno sejo. Sklicu morajo biti priložena vsa gradiva, ki so predmet obravnave.

(4) Občne seje Državne revizijske komisije se udeležijo predsednik in člani Državne revizijske komisije, vodi pa jo predsednik. Na seji predsednik in člani sprejmejo načelno pravno mnenje o vprašanju, ki je pomembno za enotno uporabo zakonov in prakso Državne revizijske komisije. Predsednik in člani Državne revizijske komisije imajo vsak po en glas. Njihovi glasovi so enakovredni, glasovanje pa je javno. Predlog je sprejet, če prejme večino glasov. Mnenje se objavi na spletni strani Državne revizijske komisije in ga je treba upoštevati pri delu Državne revizijske komisije. Spremeni se lahko na novi občni seji.«.

### **38. člen**

Prvi in drugi odstavek 71. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(1) Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudb ali razpisno dokumentacijo, znaša taksa:

- 2.000 eurov, če se javno naročilo oddaja po postopku naročila male vrednosti ali postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi;
- 4.000 eurov, če se javno naročilo oddaja po odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, omejenem postopku, konkurenčnem postopku s pogajanji, postopku s pogajanji po predhodni objavi, postopku s pogajanji brez predhodne objave, partnerstvu za inovacije ali konkurenčnem dialogu.

(2) Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na odločitev, s katero naročnik odda javno naročilo, znaša taksa dva odstotka od cene najugodnejše dopustne ponudbe (z davkom na dodano vrednost) za sklop ali javno naročilo, v primeru javnega naročanja na področju obrambe in varnosti pa dva odstotka od cene najugodnejše popolne ponudbe (z davkom na dodano vrednost), vendar ne manj kot 500 eurov in ne več kot 25.000 eurov. Ne glede na navedeno znaša taksa za to odločitev 2.000 eurov, če se odločitev nanaša na izbiro strank za sklenitev okvirnega sporazuma, sprejeto v postopku naročila male vrednosti ali postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi, in 6.000 eurov, če se odločitev nanaša na izbiro strank za sklenitev okvirnega sporazuma, sprejeto v katerem koli drugem postopku javnega naročanja. Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na odločitev o ustavitvi postopka javnega naročanja, priznanju sposobnosti ali zavrnitvi ali izločitvi vseh ponudb, znaša taksa 1.000 eurov.«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Kadar takse ni mogoče odmeriti v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, znaša taksa 1.000 eurov.«.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane četrti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena znaša taksa 1.000 eurov, če se zahtevek za revizijo nanaša na socialne in druge posebne storitve ali storitve na področju obrambe in varnosti B, oddajo posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu ali na javni natečaj.«.

Dosedanji četrti in peti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

### **39. člen**

78. člen se spremen tako, da se glasi:

»78. člen  
(prekrški)

(1) Z globo od 5.000 do 25.000 eurov se kaznuje pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba, če kot naročnik:

1. kljub vložnemu zahtevku za revizijo sklene pogodbo z izbranim ponudnikom, čeprav zakon tega ne dovoljuje (prvi odstavek 17. člena);
2. ne odstopi ali pravočasno ne odstopi predloga za zadržanje postopka oddaje javnega naročila (drugi odstavek 19. člena);
3. vlagatelju ne posreduje predloga, s katerim Državni revizijski komisiji predlaga, da vloženi zahtevek ne zadrži sklenitve pogodbe ali da se postopek oddaje javnega naročila ustavi ali da se v postopku oddaje javnega naročila zavrnejo vse ponudbe ali da se začne nov postopek javnega naročanja za isti predmet (drugi odstavek 20. člena);

4. ne sprejme odločitve o zahtevku za revizijo v roku, kot ga določa ta zakon (tretji in četrti odstavek 26. člena ter prvi odstavek 28. člena);
5. zahtevka za revizijo ne posreduje izbranemu ponudniku, kadar to nalaga zakon (prvi odstavek 27. člena);
6. Državni revizijski komisiji ne posreduje ali v roku ne posreduje zahtevka za revizijo ali vse dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila ali o predrevizijskem postopku ali pritožbi (prvi, drugi in tretji odstavek 29. člena ter prvi odstavek 53. člena);
7. Državni revizijski komisiji na njen poziv v roku ne predloži odzivnega poročila (četrti odstavek 41. člena);
8. stori kršitev, zaradi katere je na podlagi prvega odstavka 44. člena tega zakona pogodba nična ali bi morala biti nična, ali kršitev, zaradi katere je na podlagi drugega ali tretjega odstavka 44. člena tega zakona pogodba ali posamezno naročilo neveljavno ali bi moralo biti neveljavno;
9. ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, v roku ne odstopi dokumentacije o postopku oddaje javnega naročanja ali ne predloži mnenja o domnevnih kršitvah prava Evropske unije (drugi odstavek 57. člena);
10. ne upošteva ali izvrši odločitve Državne revizijske komisije ali če ravna v nasprotju z njeno odločitvijo (prvi odstavek 60. člena).

(2) Z globo od 10.000 do 50.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki dosegajo ali presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki je po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba.

(3) Z globo od 2.000 do 7.500 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 300 do 1.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe iz prvega odstavka tega člena, z globo od 700 do 2.000 eurov se za prekršek iz drugega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe iz drugega odstavka tega člena ali odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravnih lokalnih skupnosti ter z globo od 200 do 500 eurov odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.«

#### **40. člen**

79. člen se spremeni tako, da se glasi:

»79. člen

(prekrški, katerih narava je posebno huda)

Če je narava prekrška iz 1., 8. in 10. točke prvega odstavka prejšnjega člena posebno huda zaradi višine povzročene škode ali višine protipravno pridobljene premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa ali njegovega namena koristoljubnosti:

a) se z globo od 30.000 do 100.000 eurov kaznuje pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba;

b) se z globo od 60.000 do 200.000 eurov kaznuje pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki dosegajo ali presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki je po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba;

c)se z globo od 10.000 do 30.000 eurov kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost;

č)z globo od 900 do 3.000 eurov kaznuje odgovorna oseba pravne osebe iz prvega odstavka prejšnjega člena, z globo od 2.700 do 6.000 eurov odgovorna oseba državnega organa, organa samoupravne lokalne skupnosti ali pravne osebe iz drugega odstavka prejšnjega člena ter z globo od 600 do 1.500 eurov odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika iz tretjega odstavka prejšnjega člena.«.

#### **41. člen**

Besedilo 80. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Za prekrške po tem zakonu se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.«.

### **PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE**

#### **42. člen**

##### **(dokončanje postopkov, začelih po dosedanjih predpisih)**

(1) Predrevizijski postopek, ki se je z vložitvijo zahtevka za revizijo začel pred uveljavitvijo tega zakona, in revizijski postopek, ki se je začel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončata po dosedanjih predpisih. Revizijski postopek, ki se je začel na podlagi zahtevka za revizijo, vloženega pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po dosedanjih predpisih.

(2) Pritožbeni postopek, ki se je z vložitvijo pritožbe začel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po dosedanjih predpisih. Pritožbeni postopek zoper odločitev naročnika o zahtevku za revizijo, vloženem pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po dosedanjih predpisih.

(3) Sodni postopek, ki se je začel v skladu s petim poglavjem Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13 in 90/14 – ZDU-1) začel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po dosedanjih predpisih.

#### **43. člen**

##### **(predpisi na podlagi tega zakona)**

Minister, pristojen za javna naročila, izda predpis iz devetega odstavka 13.a člena zakona do 30. junija 2019.

#### **44. člen**

##### **(portal eRevizija)**

(1) Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d.o.o., vzpostavi portal eRevizija najkasneje do 30. septembra 2019. Datum vzpostavitve portala eRevizija objavi minister, pristojen za javna naročila.

(2) Portal eRevizija se začne uporabljati 90. dan po njegovi vzpostavitvi, razen če se je predrevizijski, revizijski ali pritožbeni postopek začel pred tem dnem.



(3) Od vzpostavitve portala eRevizija do začetka njegove uporabe se informacije in dokumenti v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku izmenjujejo prek portala eRevizija, če vlagatelj v predrevizijskem postopku zahtevek za revizijo vloži prek tega portala.

(4) Če zahtevek za revizijo v predrevizijskem postopku ni bil vložen prek portala eRevizija, se do začetka uporabe tega portala informacije in dokumenti, vključno s procesnim gradivom, v predrevizijskem, revizijskem ali pritožbenem postopku, vložijo pisno neposredno pri naslovniku ali po pošti priporočeno s povratnico. Lahko se vložijo tudi elektronsko, če ima naslovnik na voljo informacijski sistem za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti informacija ali dokument podpisan z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek se do začetka uporabe portala eRevizija za vročitev odločitve naročnika o zavrženju zahtevka za revizijo in odločitve naročnika iz prvega odstavka 28. člena zakona uporablja zakon, ki ureja upravni postopek, za vročitev informacij in dokumentov Državne revizijske komisije pa se uporablja zakon, ki ureja pravdni postopek.

(6) Če zahtevek za revizijo v predrevizijskem postopku ni bil vložen prek portala eRevizija, do začetka uporabe portala eRevizija naročnik informacijo o sprejetju sklepa iz tretjega odstavka 17. člena, četrtega odstavka 19. člena ali četrtega odstavka 20. člena zakona v skladu s četrtrim odstavkom tega člena nemudoma posreduje vsem ponudnikom, ki so v postopku javnega naročanja oddali ponudbo.

#### **45. člen**

#### **(dopolnitev Zakona o Uradnem listu Republike Slovenije)**

V Zakonu o Uradnem listu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 109/09 in 38/10 – ZUKN) se na koncu tretje alineje 13. člena podpičje nadomesti z vejico in doda besedilo, ki se glasi:

»in zakonu, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja;«.

#### **46. člen**

#### **(začetek veljavnosti zakona)**

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

### III. OBRAZLOŽITEV

#### **K 1. členu:**

Zaradi večje pravne jasnosti se 1. člen ZPVPJN dopolnjuje tudi s kandidati, ki poleg ponudnikov nastopajo v postopkih javnega naročanja in ki imajo enako kot ponudniki zagotovljeno pravno varstvo v postopkih javnega naročanja. S predlagano spremembo zakon tako jasno pove, da je predmet urejanja ZPVPJN pravno varstvo ponudnikov, kandidatov, naročnikov in javnega interesa, vključno s pravnim varstvom obrambnega in varnostnega interesa, v postopkih oddaje javnih naročil, ter organi, pristojni za varstvo pravic po tem zakonu. S predlagano spremembo se tudi v ničemer ne posega v pristojnosti drugih organov, določenih v posamezni področni zakonodaji.

#### **K 2. členu:**

S spremembo 3. člena ZPVPJN se jasneje določa, da ima status stranke v revizijskem in sodnem postopku gospodarski subjekt, kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ki je v revizijskem postopku vložil zahtevek za revizijo, v sodnem postopku pa tisti gospodarski subjekt, kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ki je vložil tožbo. Razmejitev je z vidika pravne jasnosti pomembna za preprečitev spora o tem, ali je vložitev revizijskega zahtevka v revizijskem postopku procesni pogoj za vložitev tožbe v sodnem postopku. Zaradi določenih razlogov za vložitev tožbe za ugotovitev ničnosti ali izpodbojnosti pogodbe pa ni primerno, da bi lahko bil stranka v sodnem postopku le tisti gospodarski subjekt, ki je vložil zahtevek za revizijo v revizijskem postopku, saj tega na primer v primeru tožbe za izpodbojnost pogodbe, če naročnik ne upošteva obdobja mirovanja, ne more storiti.

#### **K 3. členu:**

S spremembo 4. člena ZPVPJN se usklajujejo določbe ZPVPJN z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3), ki ne pozna več »storitev s seznama B«, temveč podobne storitve poimenuje kot »socialne in druge posebne storitve«, ki jih določata priloga XIV Direktive 2014/24/EU ali priloga XVII Direktive 2014/25/EU.

#### **K 4. členu:**

S spremembo 5. člena ZPVPJN se kot pogoj za dopustnost pravnega varstva v predrevizijskem in revizijskem postopku črta pogoj za uspeh zahtevka za revizijo, ki se nanaša na predhodno opozorilo na portalu javnih naročil. Ta pogoj je bil opredeljen že z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 63/13) in določa, da naročnik in Državna revizijska komisija zahtevku za revizijo ugodita le, če ugotovljena kršitev bistveno vpliva ali bi lahko bistveno vplivana na oddajo javnega naročila. Z opredelitvijo tega pogoja v novem členu med skupnimi določbami zakona za predrevizijski in revizijski postopek je ta vsebina primerneje umeščena v zakon.

Peti odstavek 5. člena ZPVPJN se črta in se z enako vsebino uredi v 16. členu ZPVPJN, saj ureditev, v skladu s katero se odreče aktivna legitimacija, če ni bilo opozorjeno na kršitev, ni ustrezna, saj se ta kot procesni pogoj nanaša na zahtevek, in ne na posamezno kršitev. Predlagana ureditev ohranja obveznost predhodnega opozorila na kršitev na portalu javnih naročil, pri čemer pa se v primeru, ko na kršitev ni bilo predhodno opozorjeno, takšna kršitev v predrevizijskem in revizijskem postopku ne obravnava.

#### **K 5. členu:**

Sprememba 6. člena ZPVPJN določa, kaj je javni interes v skladu s tem zakonom, in daje zagovornikom javnega interesa možnost, da lahko glede posameznega ravnanja naročnika, za katerega obstaja sum, da pomeni kršitev predpisov, ki urejajo javno naročanje v kateri koli fazi postopka in izvedbe javnega naročila, od njega zahtevajo pojasnila ali kopije posamezne dokumentacije v zvezi s posameznim postopkom javnega naročila. 6. člen ZPVPJN namreč določa, da lahko zagovorniki javnega interesa uveljavljajo pravno varstvo v postopkih javnega naročanja. Natančnejša opredelitev javnega interesa kot merila odločanja pa bo zagovornikom omogočala ustavnoskladno in zakonito odločanje o uporabi prostega preudarka in smotrno delovanje v okviru svojih pristojnosti. Dosedanja nedorečenost javnega interesa je lahko v praksi pomenila tudi, da je že vsakršna kršitev katerekoli določbe predpisov o javnem naročanju pomenila poseg v javni interes, ker tudi nespoštovanje pravnega reda v Republiki Sloveniji ogroža javni interes. Da bodo lahko zagovorniki javnega interesa v utemeljenih primerih ogrožanja (opredeljenega s predlagano spremembo 6. člena ZPVPJN) javnega interesa dejansko opravljali svojo vlogo, je treba zagotoviti tudi njihovo možnost do dostopa podatkov oziroma dokumentacije, pomembne za odločitev oziroma presojo o potrebnosti vložitve zahtevka za revizijo.

Zaradi nasprotujoče ureditve 6. člena ZPVPJN, ki je zagovornikom omogočal vložitev zahtevka za revizijo najpozneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila, in 25. člena ZPVPJN, ki je zagovornikom javnega interesa omogočal vložitev zahtevka v 30 dneh od seznanitve s kršitvijo, ni bilo jasno, v katerem roku lahko zagovornik javnega interesa vložiti zahtevek za revizijo. Ker roke za vložitev zahtevkov za revizijo sicer sistematično ureja 25. člen ZPVPJN, je v spremembi 6. člena predlagano črtanje besedila, ki določa rok za vložitev najpozneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji naročila, posledično pa je določen sklic na člen, ki ureja roke za vložitev zahtevkov za revizijo.

#### **K 6. členu:**

S spremembo 9. člena ZPVPJN se natančneje ureja načelo hitrosti in učinkovitosti kot enega temeljnih načel pravnega varstva v postopkih javnega naročanja in ga s predlogom, da se postopek vodi hitro, vendar tako, da se pravilno ugotovi dejansko stanje glede vseh očitanih kršitev predpisov, ki bistveno vplivajo ali bi lahko bistveno vplivale na oddajo javnega naročila, še krepi. Namen določbe je v povečanju pravne varnosti in predvidljivosti v postopkih javnega naročanja, saj je treba to načelo kljub pomembnosti hitrega in učinkovitega odločanja v postopkih pravnega varstva za, ne sme trpeti na škodo pravilne odločitve o vseh očitanih kršitvah, kar na dolgi rok odpravlja dvome oziroma morebitne nejasnosti in negotovosti o ravnanjih, ki potencialno pomenijo kršitev predpisov javnega naročanja.

#### **K 7. členu:**

Ta člen spreminja 13. člen ZPVPJN na način, da črta tretji odstavek, ki ureja vročanje odločitve naročnika o zavrženju, zavrnitvi ali ugoditvi zahtevka za revizijo v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek. Tretji odstavek 13. člena ZPVPJN namreč ni več potreben zaradi uvedbe informatiziranega procesa pravnega varstva v postopkih javnega naročanja z novim 13.a členom zakona.

#### **K 8. členu:**

S tem členom se kot del elektronskega javnega naročanja v pretežni del postopkov pravnega varstva zoper kršitve v postopkih oddaje javnih naročil uvaja informatiziran sistem vročanja informacij in dokumentov. Takšen, elektronski način izmenjave informacij in dokumentov sledi sodobnim trendom poslovanja v javnem in zasebnem sektorju ter usmeritvam Strategije razvoja javne uprave 2015-2020 v kakovost in učinkovitost, transparentnost in odgovornost, saj se

zagotavlja skrajšanje in učinkovitejše izvajanje predrevizijskih, revizijskih in pritožbenih postopkov. Z uporabo portala eRevizija se bodo namreč med udeleženci omenjenih postopkov vse informacije in dokumenti izmenjali elektronsko, hkrati pa se bo v dosje relevantnega javnega naročila na portalu javnih naročil samodejno zabeležila informacija o fazi morebitnega postopka pravnega varstva, ob zaključku revizijskega in pritožbenega postopka pa tudi dokončna odločitev Državne revizijske komisije.

Ker je treba pri elektronskem poslovanju zagotoviti tudi ustrezno raven varnosti in alternativne načine poslovanja v primeru izpada sistema, ta člen ureja tudi standarde glede dostopa do portala eRevizija in zagotavljanja revizijske sledi ter ustrezno podaljšanje rokov v primeru nedelovanja tega portala. Zaradi zagotavljanja ustrezne ravni pravnega varstva in jasnosti se s tem členom določajo tudi presumpcija vložitve informacije ali dokumenta, fikcija vročitve informacije ali dokumenta in rok hrambe preko portala izmenjanih informacij in dokumentov. Določa se tudi izjema od uporabe portala eRevizija v primeru izjemno občutljivih informacij pri oddaji javnih naročil, povezanih z obrambnim ali varnostnim interesom, in v primeru komunikacije za potrebe uvedbe postopka popravnega mehanizma. Ta člen pa ureja tudi pravno podlago za izdajo podzakonskega akta, s katerim se natančneje uredi portal eRevizija, način dostopanja do njega in uporaba podatkov, ki se bodo zbrali prek njega.

#### **K 9. členu:**

Uvodoma ta člen, ki spreminja 14. člen ZPVPJN, ureja uskladitev terminologije vrst postopkov in tehnik javnega naročanja z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3), v skladu s katerim se je »sistem ugotavljanja sposobnosti«, ki ga je poznal ZJNVETPS, preimenoval v »kvalifikacijski sistem«, določeni postopki pa so se prav tako preimenovali, kot na primer na mesto postopka s pogajanji po predhodni objavi ZJN-3 uvaja konkurenčni postopek s pogajanji, prav tako pa možnost nadaljevanja prej neuspešnega postopka v skladu z ZJN-3 dopušča tudi konkurenčni dialog, zato je potrebno 14. člen ZPVPJN dopolniti tudi s tem postopkom.

S spremembo drugega odstavka 14. člena ZPVPJN se črta besedilo, v skladu s katerim se je štelo, da je interes za dodelitev javnega naročila, kot ene izmed dveh predpostavk aktivne legitimacije za vložitev zahtevka za revizijo, izkazala tista oseba, ki lahko opravlja dejavnost, potrebno za izvedbo predmeta javnega naročanja. Ta dikcija je omogočala vlaganje zahtevkov za revizijo subjektom, ki morda niso imeli interesa za dodelitev javnega naročila ali ga niti niso bili ali ne bi bili sposobni izvesti, vendar se to dejstvo, zaradi presumpcije, da je interes izkazan že zaradi registracije dejavnosti, ni ugotavljalo, ugotavljalo se je le, ali je subjekt registriran za opravljanje dejavnosti, s čimer je bil interes izkazan, ter nastanek oziroma možnost nastanka škode. Po novem bo moral subjekt, ki bo želel izkazati aktivno legitimacijo za vložitev zahtevka za revizijo zoper razpisno dokumentacijo, objavo obvestila ali povabila k oddaji ponudbe, izkazati najprej interes za dodelitev naročila, s čimer bo potrebno izkazati tudi sposobnost pridobitve naročila, za kar zgolj registracija dejavnosti ni nujno dovolj, ter nastanek škode z morebitno očitano kršitvijo.

#### **K 10. členu:**

Spremenjeni 15. člen ZPVPJN (obvezne sestavine zahtevka za revizijo) bolj sistematično ureja, kaj so sestavine zahtevka za revizijo in kaj predstavlja samo vsebino zahtevka za revizijo. Posledično očitane kršitve ter dejstva in dokazi, s katerimi se kršitve dokazujejo, predstavljajo vsebino zahtevka za revizijo, ki so še vedno obvezni, in pa njegove sestavine. Ureditev je primerljiva s pravnim postopkom, v katerem mora tožba (v skladu s 108. členom ZPP) "obsegati določen zahtevek glede glavne stvari in stranskih terjatev, dejstva, na katera tožnik opira zahtevek, dokaze, s katerimi se ta dejstva ugotavljajo, in druge podatke, ki jih mora imeti

vsaka vloga", dopolnjevanje pa je vezano samo na sestavine vloge (108. člen ZPP), ne pa na sestavine tožbe.

#### **K 11. členu:**

Ta člen spreminja 16. člen ZPVPJN na način, da se dopolni z novim odstavkom, v skladu s katerim se v predrevizijskem in revizijskem postopku ne presojuje očitane kršitve, če bi lahko vlagatelj zahtevka za revizijo ali drug morebitni ponudnik naročnika na portalu javnih naročil opozoril na očitano kršitev, pa tega ni storil. S to spremembo se predhodno opozorilo na kršitev na portalu javnih naročil bolj pravilno umešča med omejitve zahtevka za revizijo in ne več med pogoje za dopustnost pravnega varstva.

#### **K 12. členu:**

Ta člen določa nov 16.a člen ZPVPJN, ki določa pogoj za uspeh zahtevka za revizijo. Že z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 63/13) je bilo določeno, da naročnik in Državna revizijska komisija zahtevku za revizijo ugodita le, če ugotovljena kršitev bistveno vpliva ali bi lahko bistveno vplivala na oddajo javnega naročila. Z opredelitvijo tega pogoja v novem členu med skupnimi določbami zakona za predrevizijski in revizijski postopek je ta vsebina primerneje umeščena v zakon. Pri tem za kršitev, ki bistveno vpliva ali bi lahko bistveno vplivala na oddajo javnega naročila šteje zlasti:

- odločitev, da se naročilo odda ponudniku, ki ni najugodnejši ali ne izpolnjuje obveznih pogojev iz razpisne dokumentacije ali dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljnjem besedilu: razpisna dokumentacija) ali povabila k sodelovanju ali povabila k oddaji ponudbe (v nadaljnjem besedilu: povabilo k oddaji ponudbe);
- dopuščena sprememba tistih delov ponudbe, ki se nanašajo na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila, cene ali elemente ponudbe, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na drugačno razvrstitev ponudb;
- oddaja naročila brez objave obvestila o naročilu na portalu javnih naročil, čeprav tega zakon ne dopušča;
- rok za prejem prijav ali ponudb, ki zainteresiranim ponudnikom glede na zahtevnost razpisne dokumentacije onemogoča pripravo popolne ponudbe.

#### **K 13. členu:**

S tem členom se spreminja 17. člen ZPVPJN, s predlaganim členom, s katerim se urejajo posledice vloženega zahtevka za revizijo, se na primernejši način ureja možnost naročnika, da v primeru vloženega zahtevka za revizijo in pod pogojem, da predmet javnega naročila nujno potrebuje, za isti predmet naročanja izvede nov postopek, vendar le do sklenitve pogodbe na podlagi že začetega postopka. Če izvedba postopka v tem primeru le do sklenitve pogodbe na podlagi že začetega postopka ni mogoča zaradi vrste naročila (npr. enkratna dobava določene opreme), lahko naročnik izvede tak postopek le, če pridobi soglasje Državne revizijske komisije. Predlagani člen določa tudi nove načina izmenjave informacije prek portala eRevizija., s čimer se zagotovi hitrejša, hkratno in preglednejša obveščanje sodelujočih v postopku javnega naročanja.

#### **K 14. členu:**

S spremembo 19. člena ZPVPJN se vsem zagovornikom javnega interesa omogoča predlaganje zadržanja postopka javnega naročila ob vložitvi zahtevka za revizijo javnega interesa, ne le ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, kakor je bilo urejeno doslej. Sprememba ureditve je smiselna zlasti zato, da bi lahko v primeru, ko bi zagovornik javnega

interesa, ki ni ministrstvo, pristojno za javna naročila, vložil zahtevek za revizijo, hkrati pa ocenil, da je treba predlagati zadržanje postopka in bi moral ta predlog poslati ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, predlog podal v svojem imenu. Predlagana sprememba z namenom večje učinkovitosti, hitrosti in preglednosti določa tudi objavo sprejete odločitve o zadržanju na portalu javnih naročil.

#### **K 15. členu:**

Sprememba 20. člena upošteva spremenjeno ureditev v 17. členu ZPVPJN, ki določa posledice vložitve zahtevka za revizijo ter uvedbo novega načina izmenjave informacij in dokumentov prek portala eRevizija.

#### **K 16. členu:**

Zaradi uvedbe informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih javnega naročanja (portal eRevizija) dokumentacija ne bo več poslana po pošti v fizični obliki, zato je smiselno črtanje 23. člena ZPVPJN.

#### **K 17. členu:**

Zaradi uvedbe informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih javnega naročanja (portal eRevizija) se s spremembo 24. člena ZPVPJN namesto pisnega vlaganja zahtevka za revizijo neposredno pri naročniku, priporočeno ali z elektronskimi sredstvi določa način vložitve zahtevka za revizijo z njegovo vložitvijo na portal eRevizija. Drugi odstavek 24. člena ZPVPJN zaradi navedenega ni več potreben.

#### **K 18. členu:**

Ta člen, ki spreminja 25. člen ZPVPJN, jasneje ureja roke za vložitev zahtevka za revizijo. Zaradi večje jasnosti in preglednosti se 25. člen ZPVPJN spremeni tako, da iz njega jasno izhaja, da je mogoče vložiti zahtevek za revizijo zoper vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo v desetih delovnih dneh, pri čemer ni razlikovanja glede postopka javnega naročila, niti glede vrste oziroma predmeta javnega naročanja (npr. posebne ali socialne storitve). Kadar naročnik popravi navedbe v objavljenem obvestilu o naročilu ali objavljeni razpisni dokumentaciji, pa se zgolj za morebitne kršitve, ki so nastale zaradi tega popravka, zagotavlja možnost uveljavljanja pravnega varstva v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku v roku desetih delovnih dni od objave popravka. Predmetni člen še vedno določa, da zahtevek za revizijo v tem primeru ni mogoče vložiti po roku za prejem ponudb, pri čemer pa določa tudi izjemo, in sicer da je po roku za prejem ponudb zahtevek za revizijo mogoče vložiti le, kadar je za prejem ponudb določen krajši rok od desetih delovnih dni. Glede na navedeno tretji odstavek 25. člena ZPVPJN ni več potreben in se predlaga njegovo črtanje.

S spremembo prvega odstavka 25. člena ZPVPJN se določa, da se lahko zahtevek za revizijo vložijo v desetih delovnih dneh zoper vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, če pa naročnik spremeni ali dopolni navedbe v objavi, povabilu ali razpisni dokumentaciji, je ta rok deset delovnih dni od spremembe ali dopolnitve. Določba ne predvideva več možnosti vložitve zahtevka za revizijo v osmih delovnih dneh od dneva, ko je naročnik le pojasnil navedbe v objavi, povabilu ali razpisni dokumentaciji, saj se pojasnilo ne šteje za popravek ali spremembo, kar ureja ta določba. Predlagana sprememba bo tudi onemogočila izigravanje ponudnikov oziroma kandidatov, ki so na portalu javnih naročil pogosto zastavili vprašanje, čeprav odgovor nanj ni v ničemer spremenil ali dopolnil objave oziroma razpisne dokumentacije, vendar je ponudnik samo s tem, da je bilo vprašanje zastavljeno in podan

odgovor (četudi povsem nevsebinski ali celo brez povezave s postopkom javnega naročanja) pridobil možnost za začetek novega štetja roka za vložitev zahtevka za revizijo.

S spremembo 25. člena se ureja tudi skladnost poimenovanja postopkov z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3), hkrati pa odpravlja nasprotujočo ureditev 6. člena ZPVPJN, ki je zagovornikom javnega interesa omogočal vložitev zahtevka za revizijo najpozneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila, in 25. člena ZPVPJN, ki je zagovornikom javnega interesa omogočal vložitev zahtevka v 30 dneh od seznanitve s kršitvijo, pri čemer ni bilo jasno, v kakšnem roku lahko zagovornik javnega interesa vloži zahtevek za revizijo. Ker roke za vložitev zahtevkov za revizijo sistematično ureja 25. člen ZPVPJN, je v spremembi 6. člena predlagano črtanje besedila, ki določa rok za vložitev najpozneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji naročila, posledično pa urejen sklic na 25. člen, ki ureja roke za vložitev zahtevkov za revizijo in jih s predlagano spremembo 25. člena uredi tako, da lahko zagovornik javnega interesa zahtevek za revizijo vloži ne glede na določbe 25. člena ZPVPJN v kateri koli fazi postopka javnega naročila v 45 delovnih dneh od dneva, ko je izvedel za kršitev, vendar najpozneje v 12 mesecih od začetka izvajanja pogodbe ali posameznega naročila.

#### **K 19. členu:**

V povezavi s spremembo 15. člena ZPVPJN, ki na novo ureja obvezne sestavine zahtevka za revizijo in obvezne vsebine zahtevka za revizijo, je posledično treba spremeniti sklicevanja v 26. členu ZPVPJN, ki se nanašajo na 15. člen ZPVPJN. 26. člen ZPVPJN, ki je predmet spremembe tega člena, ureja tudi zakonske razloge za zavrženje zahtevka za revizijo, pri čemer predlagani člen drugače kot doslej določa, da se zahtevek za revizijo ne zavrže, če zahtevku ni priloženo potrdilo o plačilu takse, temveč le, če na podlagi poziva k dopolnitvi vlagatelj ne priloži ustreznega potrdila o plačilu takse. Ureditev je primerna tudi glede načela sorazmernosti sankcije z zastavljenim ciljem, da ne-predložitev potrdila o plačilu takse ne sme povzročiti zavrženja zahtevka za revizijo. Ureditev je primerljiva tudi s pravnim postopkom, kjer mora sodišče tožečo stranko pozvati k plačilu takse, če ta ni plačana na dan vložitve tožbe. S tem členom se določa tudi, da naročnik pri predhodnem preizkusu zahtevka za revizijo preveri tudi dopustnost zahtevka za revizijo in obstoj omejitev pravnega varstva iz 16. člena ZPVPJN.

#### **K 20. členu:**

S tem členom se spreminja 29. člen ZPVPJN, in sicer zaradi uvedbe informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih javnega naročanja (portal eRevizija), zaradi katerega dokumentacija praviloma ne bo več poslana po pošti, torej v fizični obliki in je določba, ki določa nujnost kronološke in popolne ureditve dokumentacije v izvorniku, nepotrebna. Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) v 37. členu določa, da se za vsakršno sporočanje in izmenjavo informacij na podlagi tega zakona, zlasti elektronsko oddajo ponudb, v skladu z zahtevami tega člena uporabljajo elektronska komunikacijska sredstva. Naročniku ni treba zahtevati uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev pri oddaji ponudb v določenih primerih (npr. če bi bili zaradi posebnosti javnega naročila za uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev potrebni točno določeni orodja, naprave ali oblika datotek, ki niso splošno razpoložljivi ali podprti s splošno razpoložljivimi programi; če se pri programih, ki podpirajo oblike datotek, ustrezne za opis ponudb, uporabljajo oblike datotek, ki jih ni mogoče obdelovati z nobenim drugim odprtim ali splošno dostopnim programom, ali če so zaščitene z licenco in jih naročnik ne more zagotoviti za prenos podatkov s spleta ali uporabo na daljavo; če dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila zahteva predložitev fizičnih modelov ali maket, ki jih ni mogoče predložiti z elektronskimi sredstvi, ali npr. če je uporaba neelektronskih komunikacijskih sredstev nujna bodisi zato, ker elektronska komunikacijska sredstva pomenijo kršitev varnosti, bodisi zato, da se zaščitijo posebno občutljive informacije, ki zahtevajo tako visoko raven zaščite, da je ni mogoče ustrezno zagotoviti z uporabo elektronskih sredstev in naprav, ki so

gospodarskim subjektom splošno dostopne ali do katerih se jim lahko omogočijo alternativni načini dostopa v skladu z devetim odstavkom tega člena. Glede na navedeno je treba dopustiti možnost, da bo del dokumentacije, ki bo v fazi postopka pravnega varstva, ki bo sicer potekal prek portala eRevizija, še vedno izjemoma lahko v fizični obliki, zaradi česar predlagani člen predvideva tudi način pošiljanja take dokumentacije, kar urejata nova peti in šesti odstavek 29. člena ZPVPJN.

**K 21. členu:**

V povezavi s spremenjenim 15. členom ZPVPJN, ki na novo ureja obvezne sestavine in obvezno vsebino zahtevka za revizijo, je treba spremeniti sklicevanja v 31. členu ZPVPJN, ki se nanašajo na 15. člen ZPVPJN. S tem členom se določa tudi, da naročnik pri predhodnem preizkusu zahtevka za revizijo preveri tudi dopustnost zahtevka za revizijo in obstoj omejitev pravnega varstva iz 16. člena ZPVPJN.

**K 22. členu:**

Predlog spremembe 34. člena ZPVPJN namesto dosedanjega razjasnjevalnega sestanka uvaja ustno obravnavo, ki bo zagotovila večja postopkovna jamstva in v celoti upoštevala načelo zagotavljanja kontradiktornosti.

**K 23. členu:**

Predlog spremembe 35. člena ZPVPJN namesto dosedanjega razjasnjevalnega sestanka uvaja ustno obravnavo, ki bo zagotovila večja postopkovna jamstva in v celoti upoštevala načelo zagotavljanja kontradiktornosti. Predlagani člen tudi postopkovno ureja izvedbo ustne obravnave.

**K 24. členu:**

Predlagana sprememba 38. člena ZPVPJN posega v vsebino določbe o mejah odločanja, v skladu s katerim Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka za revizijo, razen kadar gre za zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, kjer lahko odloča tudi izven meja zahtevkov če je naročnik nadaljeval postopek, v katerem je bil vložen zahtevek za revizijo, in sprejel odločitev o oddaji naročila ali izločitvi ponudnika, določa na novo tudi možnost Državne revizijske komisije, da sprejme odločitev o vseh sklopih, tudi če je bil zahtevek za revizijo vložen le v enem sklopu in je očitana kršitev enaka v vseh sklopih javnega naročila, vendar le za sklope, v katerih odločitev o oddaji naročila še ni postala pravnomočna.

**K 25. členu:**

Ta člen spreminja 39. člen ZPVPJN in ureja skladnost poimenovanja postopkov z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3), hkrati pa vzpostavlja podlago za izdajo ugotovitvenih sklepov, ki bodo izdani v primerih, ko v postopku javnega naročanja kršitve ni več mogoče odpraviti (npr. ko je naročnik že sklenil pogodbo o izvedbi javnega naročila, vlagatelj pa je pravico do pravnega varstva uveljavljal v predrevizijskem in revizijskem postopku).

**K 26., 27., 28. in 29. členu:**

Predlagani členi posegajo v 42., 44., 45. in 46. člen ZPVPJN in urejajo spremembo koncepta ničnosti pogodbe, kot je veljala doslej, in uvaja razmejitev med institutom ničnosti in izpodbojnosti, pri čemer je za vsakega od teh dveh institutov zaradi učinkovitega sodnega



Uveljavljanja pravic določena oblika neveljavnosti pogodbe za posamezno kršitev, kar je še zlasti pomembno zato, ker mora stranka, ki zatrjuje izpodbojnost, postaviti oblikovalni zahtevek, v primeru ničnosti pa ugotovitveni zahtevek.

V skladu z Direktivo 2007/66/ES morajo države zagotoviti učinkovito in hitro revizijo odločitev, ki so jih sprejeli naročniki, ukrepi oziroma odločanje o ukrepih, ki so v skladu z direktivo namenjeni temu (začasni ukrepi, razveljavitev, odškodnina), pa se lahko prenesejo na različne organe. Prav tako direktiva določa, da razen kadar o pritožbi odloča naročnik ali organ, ki ni tribunal, ni nujno, da imajo revizijski zahtevki samodejni odložilni učinek. Glede na to in z namenom zagotavljanja učinkovitega pravnega varstva predlagatelj zakona omejuje institut ničnosti pogodbe v ZPVPJN le na najhujše kršitve, poleg tega pa uvaja institut razveljavitve (izpodbojnosti) pogodbe.

Razlogov za takšno ureditev je več. Predlagatelj ugotavlja, da sta instituta ničnosti in izpodbojnosti že urejena v OZ. Tudi pogodba o izvedbi javnega naročila je nična, če stranka nima pravne ali poslovne sposobnosti oziroma sposobnosti razsojanja, če je pogodba navidezna, če predmet izpolnitvenega ravnanja ni določen, mogoč ali dopusten, če ni poslovne podlage ali je ta nedopustna, če ni sklenjena v ustrezni obliki, je njena vsebina v nasprotju s prisilnim predpisom (pri čemer je zakon, ki ureja javno naročanje, tak predpis) ali gre za oderuško pogodbo. Pogodbo o izvedbi javnega naročila pa je mogoče tudi izpodbijati, če obstaja očitno nesorazmerje med vrednostjo nasprotnih izpolnitvenih ravnanj (čezmerno prikrajšanje) oziroma če je bila volja ene stranke izražena z grožnjo, v zmoti ali na podlagi prevare. Gre za dve vrsti neveljavnosti pogodb, ki ju ureja OZ, pri čemer je pri obeh institutih bistveno, da ničnost učinkuje sama po sebi, uveljavljanje ni vezano na rok, uveljavi pa jo lahko tudi tretji, ki izkaže pravno korist, medtem ko izpodbojnost lahko uveljavlja samo pogodbeni stranka v izpodbojnem roku in učinkuje z razveljavitvijo za nazaj (*ex tunc*).

Zaradi značilnosti pogodbe o izvedbi javnega naročila in značilnosti, namena, ciljev in načel javnega naročanja in pravnega varstva v teh postopkih, nenazadnje pa tudi zaradi varovanja javnega interesa in zagotavljanja nemotenega delovanja javnih organov ter javnih storitev, pa je po oceni predlagatelja zakona smiselno v ZPVPJN urediti neveljavnost (izpodbojnost) pogodbe ob upoštevanju načel javnega naročanja.

Izpodbojnost po OZ v tem kontekstu ni primeren institut, niti z direktivo usklajena sankcija, ki povzroči prenehanje pogodbe, in ker jo lahko uveljavljata le pogodbeni stranki (naročnik in izvajalec), zato ni niti pravno niti smiselno v skladu z namenom direktive, ki ureja razveljavitev kot alternativno sankcijo zaradi kršitve predpisov javnega naročanja in varovanja pravic neizbranega ponudnika. Razveljavitev pogodbe, kot jo priznava tudi Direktiva 2007/66/ES, pa je institut, ki je tako za naročnike kot gospodarske subjekte učinkovita rešitev oziroma pravno sredstvo, ki ga je mogoče uveljavljati tudi po predhodnem neuspešnem revizijskem postopku ali celo brez tega procesnega pogoja. Drugače kot izpodbojnost po OZ jo po predlogu zakona lahko uveljavlja vsaka oseba, ki izkaže interes. S to predlagano rešitvijo je omogočeno sodno varstvo v pogodeni fazi, zaradi česar drugačen institut pravnega varstva zoper odločitev Državne revizijske komisije, ki ne bi imela odložilnega učinka, ni smiselno oziroma ga predlagatelj zakona ureja tako, da najbolj zadosti interesom ponudnikov (to je pridobitev posla oziroma možnost konkuriranja) in naročnika (učinkovita sklenitev pogodbe oziroma pridobivanje storitev, blaga in gradenj), hkrati pa v primeru najhujših kršitev zagotavlja tudi sankcioniranje tovrstnih kršitev z razveljavitvijo posla od njegovega nastanka ali pravnomočne odločitve o razveljavitvi dalje, ali z morebitno ohranitvijo veljavnosti posla. Vse navedeno pa upošteva tudi javni interes, to sta nemoteno zagotavljanje javnih storitev in zakonita oddaja javnih naročil.

Sodišče ima ob uveljavljanju tega instituta tudi več diskrecijske pravice glede odločanja o usodi pogodbe, katere izpodbojnost se uveljavlja. Predlagana ureditev namreč predvideva tako

razveljavitev celotne pogodbe ali posameznih določb (kakor je to pri institutu ničnosti in izpodbojnosti pogodbe *ex tunc*) kakor tudi možnost razveljavitve preostanka obveznosti pogodbe v izvajanju od pravnomočnosti tovrstne odločitve dalje (*ex nunc*), skrajšanje njene veljavnosti ali celo morebitno ohranitev pogodbe v veljavi. Predlagatelj zakona tako ocenjuje, da je bolj smiselno v sodnem postopku urediti uveljavljanje ničnosti in izpodbojnosti, saj bi lahko s širšim naborom možnih rešitev glede veljavnosti sporne pogodbe dosegli racionalnejšo rešitev zadeve, naročnik pa bi imel v primeru razveljavitve z odložnim rokom tudi dovolj časa, da izvede novo javno naročilo in s tem nemoteno zagotavlja izvajanje javnih storitev.

V skladu z zahtevo direktive, zapisano v preambuli, in glede na ureditev v drugih državah menimo, da je zaradi pravne varnosti obligacijskih razmerij rok za vložitev zahtevka za uveljavljanje neveljavnosti treba omejiti na 12 mesecev od podpisa pogodbe oziroma glede na to, da je v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, vse pogodbe treba objaviti na portalu e-naročanje, od objave na tem portalu (po sedanjem sistemu namreč časovne omejitve ni).

Predlagana rešitev tudi upošteva usmeritve Direktive 2007/66/ES, ki v uvodnih pojasnilih 13 in 14 poudarja, da neveljavnost ne bi smela biti samodejna (kot se to domneva pri ničnosti), temveč bi jo moral potrditi neodvisni organ, ali bi morala biti posledica njegove odločitve. Prav tako poudarja, da je neveljavnost najučinkovitejši način za ponovno vzpostavitev konkurenčnosti in ustvarjanja novih poslovnih priložnosti za subjekte, ki jim je bila priložnost za konkuriranje nezakonito odvzeta.

### **K 30. členu:**

V zvezi z ugotavljanjem odškodninske odgovornosti (in posledično presojo utemeljenosti odškodninskega zahtevka) se s tem členom, ki spreminja 49. člen ZPVPJN, predlaga uvedba krivdne odgovornosti namesto odgovornosti brez krivde (pri uveljavljanju odškodnin). Področje odškodninskega prava pri nas ureja OZ, ki v 132. členu opredeljuje pravno priznano škodo zmanjšanje premoženja (navadna škoda), preprečitev njegovega povečanja (izgubljeni dobiček), pa tudi povzročitev telesnih ali duševnih bolečin ali strahu drugemu ter okrnitev ugleda pravne osebe (nepremoženjska škoda). Podlage za odgovornost določa 131. člen OZ, v skladu s katerim mora tisti, ki povzroči drugemu škodo, to povrniti, če ne dokaže, da je nastala brez njegove krivde. Odškodninska odgovornost je vrsta obligacijskega razmerja, katerega vsebina je obveznost odgovorne osebe povrniti oškodovancu škodo, za katero je odgovorna, in pravica oškodovanca zahtevati od odgovorne osebe povrnitev te škode. Da bi odškodninska odgovornost nastala, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji odškodninske odgovornosti: nedopustno ravnanje ali škodljivo dejstvo (protipravno ravnanje), nedopustna škoda, vzročna zveza in krivda. Krivda je podana, kadar oškodovalec povzroči škodo namenoma ali iz malomarnosti, pri čemer se krivda domneva, in sicer povzročitelj škode velja za krivega, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Glede oblike krivde v civilnem pravu govorimo o namenu in malomarnosti. Za nastanek odškodninske odgovornosti zadostuje malomarnost oškodovalca. Vendar ima krivda v civilnem pravu drugačen pomen kot v kazenskem. V civilnem pravu se krivda presoja po objektiviziranem merilu ustrezne skrbnosti. Pri objektivni odškodninski odgovornosti (ali odgovornosti brez krivde) pa krivda ni pogoj za odškodninsko odgovornost. Predlagatelj gradiva tako ocenjuje, da je tudi za presojo uveljavljanja odškodninskih zahtevkov v postopkih javnega naročanja treba upoštevati splošna pravila obligacijska prava glede odškodnine.

### **K 31. členu:**

Zaradi uvedbe informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih javnega naročanja (portal eRevizija) ta člen, ki spreminja 51. člen ZPVPJN, namesto pisnega vlaganja pritožbe

neposredno pri naročniku, priporočeno ali z elektronskimi sredstvi določa način vložitve pritožbe z njeno vložitvijo prek portala eRevizija. Posledično drugi odstavek 51. člena ZPVPJN ni več potreben.

#### **K 32. členu:**

Določba 53. člena ZPVPJN, ki je predmet spremembe, ureja obvezno kronološko in popolno urejeno dokumentacijo v izvorniku, ki pa zaradi uvedbe informatiziranega postopka pravnega varstva v postopkih javnega naročanja (portal eRevizija) praviloma ne bo več poslana po pošti, torej v fizični obliki, zaradi česar je nepotrebna in se črta. Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) v 37. členu določa, da se za vsakršno sporočanje in izmenjavo informacij na podlagi tega zakona, zlasti elektronsko oddajo ponudb, v skladu z zahtevami tega člena uporabljajo elektronska komunikacijska sredstva. Naročniku pa ni treba zahtevati uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev pri oddaji ponudb v določenih primerih (npr. če bi bili zaradi specializirane vrste javnega naročila za uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev potrebni točno določeni orodja, naprave ali oblika datotek, ki niso splošno razpoložljivi ali podprti s splošno razpoložljivimi programi; če se pri programih, ki podpirajo oblike datotek, ustrezne za opis ponudb, uporabljajo oblike datotek, ki jih ni mogoče obdelovati z nobenim drugim odprtim ali splošno dostopnim programom, ali če so zaščitene z licenco in jih naročnik ne more zagotoviti za prenos podatkov s spleta ali za uporabo na daljavo; če dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila zahteva predložitev fizičnih modelov ali maket, ki jih ni mogoče predložiti z elektronskimi sredstvi, ali če je npr. uporaba neelektronskih komunikacijskih sredstev nujna bodisi zato, ker elektronska komunikacijska sredstva pomenijo kršitev varnosti, bodisi zato, da se zaščitijo posebno občutljive informacije, ki zahtevajo tako visoko raven zaščite, da je ni mogoče ustrezno zagotoviti z uporabo elektronskih sredstev in naprav, ki so gospodarskim subjektom splošno dostopne ali do katerih se jim lahko omogočijo alternativni načini dostopa v skladu z devetim odstavkom tega člena. Glede na navedeno je treba dopustiti možnost, da bo del dokumentacije, ki bo v fazi postopka pravnega varstva, ki bo sicer potekal prek portala eRevizija, še vedno izjemoma lahko v fizični obliki, in predvideti način pošiljanja te dokumentacije, kar ureja nov tretji odstavek 53. člena ZPVPJN.

#### **K 33. členu:**

Zaradi spremembe koncepta sodnega varstva z delitvijo zahtevkov za ugotavljanje ničnosti in izpodbojnosti pogodbe je treba uskladiti tudi 58. člen ZPVPJN.

#### **K 34. in 35. členu:**

S predlaganimi spremembami se s spremembo 61. člena najprej uvaja nov, dodatni pogoj za imenovanje predsednika in članov Državne revizijske komisije, in sicer, da ta v zadnjih treh letih pred objavo razpisa ni bil član organa politične stranke. V nadaljevanju pa predlagana nova 61.a in 61.b člena urejata nov način imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije, ki po predlogu tega zakona poteka na način, ki je izenačen z Informacijskim pooblaščencom, Varuhom človekovih pravic, Varuhom načela enakopravnosti ter drugih primerljivih funkcij (npr. predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, predsednik Računskega sodišča Republike Slovenije). Predlagani način imenovanja predsednika in članov je zlasti pomemben zato, ker bodo kandidati za predsednika in člane ter tudi postopek izbire in imenovanja zagotovo javni, s čimer se zagotavlja bistveno večja preglednost imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije.

#### **K 36. členu:**

Predlagani člen spreminja 65. člen ZPVPJN tako, da ureja senatno odločanje Državne revizijske komisije v vseh primerih brez izjeme.

**K 37. členu:**

S tem členom se v ZPVPJN dodaja nov 65.a člen, ki ureja občno sejo Državne revizijske komisije. Uvedba delovanja prek občne seje dejansko krepi vrednote zakonitosti, preglednosti in enotnosti razlage zakonov s področja javnega naročanja. Poleg tega pa je (vsaj posredno) tudi devolutivno pravno sredstvo v javnem interesu. Z zakonsko ureditvijo obvezne občne seje se uvaja delno dvostopenjsko odločanje znotraj Državne revizijske komisije, kar je prispevek h krepitvi pravne varnosti, zlasti enakega obravnavanja. Rešitev dejansko pomeni krepitev pravnega varstva in le zelo posredno vpliva na dosedanji sistem sodnega varstva.

**K 38. členu:**

S predlogom spremembe 71. člena ZPVPJN se jasneje in enostavneje določata način in višina odmere takse za predrevizijski in revizijski postopek. V skladu z načelom sorazmernosti se določajo takse ločeno za blago, storitve in gradnje, kadar gre za naročila male vrednosti, in ločeno, kadar gre za druge vrste postopkov. Pri tem je za postopek oddaje naročila male vrednosti in postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi za vložitev zahtevka za revizijo zoper objavo oziroma razpisno dokumentacijo predlagana taksa v višini 2.000 eurov, za druge postopke, ki jih ureja tudi zakonodaja Evropske unije, pa 4.000 eurov. Za enostavnejše postopke oziroma načine oddaje javnih naročil (npr. za oddajo posameznih naročil na podlagi okvirnega sporazuma) se ohranja določena enotna taksa v višini 1.000 eurov, za sklenitev okvirnega sporazuma pa je na novo določena taksa 2.000 eurov, če se okvirni sporazum sklepa na podlagi postopka naročila male vrednosti ali postopka zbiranja ponudb po predhodni objavi, oziroma 6.000 eurov, če se okvirni sporazum sklepa po drugem postopku javnega naročanja. Kadar se zahteva za pravno varstvo zoper kršitve v postopku javnega naročanja ne nanaša na razpisno dokumentacijo ali na portalu javnih naročil objavljeno povpraševanje za ponudbe, temveč se nanaša na posamezno odločitev, ki jo naročnik sprejme po prejemu oziroma odpiranju ponudb, pa se taksa ohranja kot v obstoječi ureditvi in se odmeri v odstotku vrednosti oziroma cene najugodnejše ponudbe, in sicer v višini 2 %. Tako odmerjena taksa pa ne sme znašati manj kot 500 eurov in ne več kot 25.000 eurov. Da bi bilo pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega naročanja dostopno tudi manjšim ponudnikom, zakon še vedno omogoča, da se taksa odmeri od vrednosti posameznega sklopa naročila, v katerem vlagatelj zahtevka za revizijo naročniku očita nepravilnosti. Določa se tudi taksa v višini 1.000 eurov za vse morebitne primere, kjer takse ni mogoče določiti v skladu s členom, ki ureja takse.

**K 39. členu:**

Predlagane spremembe in dopolnitve 78. člena ZPVPJN se nanašajo predvsem na ureditev skupin storilcev prekrškov iz ZPVPJN. Glede na to, da je sedanja nomotehnika 78. člena ZPVPJN drugačna od ustaljene nomotehnike določanja prekrškov, ter dejstvo, da so vse vrste odgovornih oseb kaznovane z enako globo, kar je v nasprotju z načelom sorazmernosti (2. člen v zvezi s tretjim odstavkom 15. člena Ustave Republike Slovenije), je predlagana sprememba razmejitev glob utemeljena in bolj sorazmerna.

**K 40. členu:**

Predlagani člen, ki spreminja 79. člen ZPVPJN, določa redakcijo hujših prekrškov, kjer je višina globe določena v skladu s šestim odstavkom 17. člena Zakona o prekrških (v nadaljevanju: ZP-1).

**K 41. členu:**

S predlagano spremembo 80. člena ZPVPJN se v hitrem prekrškovnem postopku določa pooblastilo iz tretjega odstavka 52. člena ZP-1, ki prekrškovnemu organu omogoča izrekanje globe tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom za posamezni prekršek. V tem primeru bo prekrškovni organ moral o prekršku odločiti s pisno odločbo (56. člen ZP-1) in v njej obrazložiti razloge za izrek globe, ki je višja od najnižje predpisane za obravnavani prekršek. Dodatno pojasnjujemo, da je stavek »Pri odločanju o višini globe se upoštevata teža prekrška in z njim povzročena škoda.« nepotreben, saj mora prekrškovni organ ob uporabi predmetnega pooblastila ravnati v skladu s splošnimi pravili za odmero sankcije, ki jih (sistemske) določa 26. člen ZP-1, zato se to v predlagani spremembi tega člena glede na sedanjo ureditev ne navaja več.

**K 42. členu:**

Določba ureja prehodno obdobje oziroma za postopke pravnega varstva, ki so se začeli izvajati pred začetkom uporabe tega zakona, način dokončanja teh postopkov.

**K 43. členu:**

Ta člen ureja rok za sprejem pravilnika, ki bo natančneje uredil portal eRevizija, način dostopanja do njega in uporabo podatkov, ki se bodo zbrali prek njega. Pri tem je rok za sprejem pravilnika odmaknjen v leto 2019 zato, ker je smiselno pred tem rešiti in v njem ustrezno urediti vsa tehnična vprašanja, ki se bodo v celoti izkazala šele v fazi izgradnje tega portala.

**K 44. členu:**

S tem členom se urejata skrajni rok za vzpostavitev portala eRevizija, prek katerega bodo udeleženci predrevizijskega, revizijskega in pritožbenega postopka med seboj izmenjevali informacije in dokumente, rok za začetek uporabe tega portala, način seznanitve javnosti o dnevu njegove vzpostavitve ter način izmenjave informacij in dokumentov v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku do začetka uporabe portala eRevizija.

Ob upoštevanju zahtevnosti izgradnje ustreznih tehničnih rešitev in dejstva, da je v skladu z EU in nacionalno javnonaročniško zakonodajo v letu 2018 obvezen prehod na elektronsko oddajo ponudb, kar bo do seznanitve vseh posameznikov z novim načinom oddaje oziroma prejema prijav in ponudb ter s tem povezanimi tehničnimi rešitvami pomembno obremenilo javne naročnike in gospodarske subjekte, ki sodelujejo v postopkih javnega naročanja, ta člen uvaja elektronsko izmenjavo informacij in dokumentov prek portala eRevizija v zadnjem četrtletju leta 2019 in omogoča postopen prehod na uporabo tega portala, pri čemer mora biti v prehodnem obdobju iniciativa za elektronski način izmenjave informacij in dokumentov dana s strani vlagatelja zahtevka za revizijo. Do začetka obvezne uporabe portala eRevizija pa se za vročanje informacij in dokumentov uporabljajo enaka pravila, kot so se uporabljala pred uveljavitvijo tega zakona.

**K 45. členu:**

Z uvedbo izmenjave informacij in dokumentov prek portala eRevizija se elektronsko javno naročanje uvaja tudi v določene postopke pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja, in sicer v predrevizijski, revizijski in pritožbeni postopek. Ker je s tem zakonom predvideno, da Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o., vzpostavi in upravlja portal eRevizija in Zakon o Uradnem listu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 112/05 –

uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 109/09 in 38/10 – ZUKN; v nadaljnjem besedilu: ZUL) kot eno izmed dejavnosti tega javnega podjetja določa »upravljanje sistema za elektronsko javno naročanje, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja javno naročanje«, se s tem členom ustrezno dopolnjuje tretja alineja 13. člena veljavnega ZUL. Namen tega člena je torej zagotoviti usklajenost ureditve v zakonu, ki ureja pravno varstvo v postopih javnega naročanja, z ureditvijo v zakonu, ki ureja Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o.

**K 46. členu:**

Člen določa začetek veljavnosti zakona, in sicer 30. dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

## **IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO**

### **1. člen (predmet zakona)**

(1) S tem zakonom se:

- ureja pravno varstvo ponudnikov, naročnikov in javnega interesa, vključno s pravnim varstvom obrambnega in varnostnega interesa, v postopkih oddaje javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: pravno varstvo);
- določajo organi, ki so pristojni za varstvo pravic po tem zakonu.

(2) Ta zakon določa tudi pravno varstvo po sklenitvi pogodbe ali okvirnega sporazuma (v nadaljnjem besedilu: pogodba).

(3) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije delno prenašajo:

- Direktiva Sveta št. 89/665/EGS z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje (UL L 395 z dne 30. 12. 1989, str. 33), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 89/665/EGS),
- Direktiva Sveta št. 92/13/EGS z dne 25. februarja 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o uporabi pravil Skupnosti za oddajo javnih naročil podjetij na vodnem, energetskem, transportnem in telekomunikacijskem področju (UL L 76 z dne 23. 3. 1992, str. 14), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 92/13/EGS) in
- Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216 z dne 20. 8. 2009, str. 76; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/81/ES).

(4) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo pomen, opredeljen v zakonu, ki ureja javno naročanje.

(5) Za delovni dan po tem zakonu šteje vsak dan od ponedeljka do petka, razen dni, ki so v skladu z zakonom, ki ureja praznike in dela proste dneve v Republiki Sloveniji, opredeljeni kot dela prosti dnevi.

### **3. člen (stranke postopka)**

(1) Stranka predrevizijskega postopka je lahko gospodarski subjekt, kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ki vloži zahtevek za revizijo, ali zagovornik javnega interesa iz drugega odstavka 6. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: zagovornik javnega interesa).

(2) Stranka revizijskega postopka in sodnega postopka je lahko:

- gospodarski subjekt, kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ki vloži zahtevek za revizijo, ali zagovornik javnega interesa ali
- naročnik ali drug subjekt, ki po zakonu, ki ureja javno naročanje, izvaja ali bi moral izvajati postopek javnega naročanja.

(3) Predrevizijskega, revizijskega in sodnega postopka se ima pravico udeleževati tudi ponudnik, čigar ponudbo je naročnik izbral kot najugodnejšo (v nadaljnjem besedilu: izbrani ponudnik). V tem primeru ima izbrani ponudnik enake pravice in dolžnosti kot stranka, če zakon ne določa drugače.

#### **4. člen** **(izjeme in obseg pravnega varstva)**

(1) Za javna naročila, za katera se zakon, ki ureja javno naročanje, ne uporablja ali se uporablja le v zvezi z vodenjem evidence in sporočanjem statističnih podatkov, pravno varstvo po tem zakonu ni zagotovljeno, razen če zakon, ki ureja javno naročanje, ali ta zakon ne določa drugače.

(2) Za storitve, ki so v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, in na njegovi podlagi izdanimi predpisi uvrščene na Seznam storitev B (v nadaljnjem besedilu: storitve iz Seznama storitev B), je pravno varstvo zagotovljeno v delu, ki je urejen z zakonom, ki ureja javno naročanje.

(3) Če naročnik za oddajo javnega naročila izvede strožji postopek, kot ga zahteva zakon, ki ureja javno naročanje, se v postopku pravnega varstva v celoti upoštevajo določbe strožjega postopka, ki je bil izveden za oddajo javnega naročila.

#### **5. člen** **(dopustnost pravnega varstva v postopkih oddaje javnih naročil)**

(1) Zahteva za pravno varstvo v postopkih javnega naročanja se lahko vloži v vseh stopnjah postopka oddaje javnega naročila zoper ravnanje naročnika, ki pomeni kršitev predpisov, ki bistveno vpliva ali bi lahko bistveno vplivala na oddajo javnega naročila, razen če zakon, ki ureja oddajo javnih naročil, ali ta zakon ne določa drugače. Za kršitev, ki bistveno vpliva ali bi lahko bistveno vplivala na oddajo javnega naročila, šteje zlasti:

- odločitev, da se naročilo odda ponudniku, ki ni najugodnejši ali ne izpolnjuje obveznih pogojev iz razpisne dokumentacije ali povabila k oddaji ponudbe;
- dopuščena sprememba tistih delov ponudbe, ki se nanašajo na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila, cene ali elemente ponudbe, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na drugačno razvrstitev ponudb;
- oddaja naročila brez objave obvestila o naročilu na portalu javnih naročil, čeprav tega zakon ne dopušča;
- rok za prejem prijav ali ponudb, ki zainteresiranim ponudnikom glede na zahtevnost razpisne dokumentacije onemogoča pripravo popolne ponudbe.

(2) Kadar naročnik sklene pogodbo brez izvedbe postopka javnega naročanja, čeprav bi ga po zakonu, ki ureja javno naročanje, moral izvesti, je pravno varstvo zagotovljeno v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku.

(3) Kadar se posamezno naročilo oddaja na podlagi okvirnega sporazuma, ki se sklene z večjim številom ponudnikov in v njem niso opredeljeni vsi pogodbeni pogoji, ali v dinamičnem nabavnem sistemu in je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katere



dalje je treba javno naročilo poslati v objavo Uradu za publikacije Evropske unije, je pravno varstvo zagotovljeno v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku. V drugih primerih posameznih naročil, ki se oddajajo na podlagi okvirnega sporazuma, je pravno varstvo zagotovljeno v sodnem postopku v skladu z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja.

(4) Kadar naročnik po sprejemu odločitve o oddaji javnega naročila odstopi od izvedbe javnega naročila, se pravica do povračila škode lahko uveljavlja v sodnem postopku.

(5) Zahteva za pravno varstvo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudb ali razpisno dokumentacijo, ni dopustna, če bi lahko vlagatelj ali drug morebitni ponudnik preko portala javnih naročil naročnika opozoril na očitano kršitev, pa te možnosti ni uporabil. Šteje se, da bi vlagatelj ali drug morebitni ponudnik preko portala javnih naročil lahko opozoril na očitano kršitev, če je bilo v postopku javnega naročanja na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo o naročilu, na podlagi katerega ponudniki oddajo ponudbe.

## **6. člen** **(pravno varstvo javnega interesa)**

(1) Pravno varstvo javnega interesa lahko uveljavljajo zagovorniki javnega interesa iz drugega odstavka tega člena pod pogoji, določenimi v tem členu.

(2) Zagovorniki javnega interesa, ki lahko uveljavljajo pravno varstvo v postopku oddaje javnega naročila, so:

- ministrstvo, pristojno za javna naročila,
- Računsko sodišče Republike Slovenije,
- organ, pristojen za varstvo konkurence, in
- organ, pristojen za preprečevanje korupcije.

(3) Zahteva za pravno varstvo javnega interesa v predrevizijskem postopku se lahko vloži v katerikoli fazi postopka oddaje javnega naročila, vendar najpozneje do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila. Po končanem predrevizijskem postopku lahko organ iz prejšnjega odstavka uveljavlja pravno varstvo v revizijskem postopku.

(4) Zahteva za pravno varstvo javnega interesa v sodnem postopku se lahko vloži v skladu z 42. členom tega zakona.

## **9. člen** **(načelo hitrosti in učinkovitosti)**

Državna revizijska komisija, naročnik, vlagatelj, zagovornik javnega interesa, izbrani ponudnik in drugi udeleženci v postopku pravnega varstva si morajo prizadevati, da se ta postopek vodi hitro, vendar tako, da se pravilno ugotovi dejansko stanje ter izda zakonita odločitve.

## **13. člen** **(smiselna in subsidiarna uporaba pravnega in upravnega postopka)**

(1) V predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku se glede vprašanj, ki jih ta zakon ne ureja, uporablja zakon, ki ureja pravni postopek.

(2) V sodnem postopku se glede vprašanj, ki jih ta zakon ne ureja, uporablja zakon, ki ureja pravni postopek.

(3) V predrevizijskem postopku se glede vročanja odločitve naročnika o zavrženju zahtevka za revizijo in odločitve naročnika iz prvega odstavka 28. člena tega zakona uporablja zakon, ki ureja upravni postopek. Druga pisanja naročnika se vročajo po pošti priporočeno s povratnico ali z elektronskimi sredstvi, če vlagatelj razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti zahtevek za revizijo podpisan z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

#### **14. člen**

##### **(aktivna legitimacija v predrevizijskem in revizijskem postopku)**

(1) Aktivna legitimacija se prizna:

- vsaki osebi, ki ima ali je imela interes za dodelitev javnega naročila, sklenitev okvirnega sporazuma ali vključitev v dinamični nabavni sistem ali sistem ugotavljanja sposobnosti in ji je ali bi ji lahko z domnevno kršitvijo nastala škoda,
- zagovorniku javnega interesa.

(2) Šteje se, da je interes za dodelitev javnega naročila izkazala tista oseba, ki je oddala pravočasno ponudbo, če rok za oddajo ponudb še ni potekel, pa vsaka oseba, ki lahko opravlja dejavnost, potrebno za izvedbo predmeta javnega naročanja. V primeru postopka s pogajanjem po predhodni objavi ali brez predhodne objave, ki ga naročnik upošteva določbe zakona, ki ureja javno naročanje, izvaja zaradi prejšnjega neuspešno izvedenega postopka, se interes za dodelitev javnega naročila prizna tudi tistemu ponudniku, ki je v prejšnjem neuspešnem postopku pravočasno oddal ponudbo in ni bil povabljen k oddaji ponudbe, pa bi v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, moral biti. Če v skladu s petim odstavkom 5. člena tega zakona oseba, ki je vložila zahtevek za revizijo, naročnika predhodno ni opozorila na očitano kršitev, ali tega ni storil drug morebitni ponudnik, s čimer je bila oseba seznanjena preko portala javnih naročil ali bi lahko bila seznanjena, se šteje, da taka oseba ni izkazala interesa za dodelitev javnega naročila.

(3) Kadar je bila v postopku oddaje javnega naročila predložena skupna ponudba, lahko zahtevek za revizijo vložijo katerikoli od oseb, ki so oddale skupno ponudbo. Oseba, ki je skupaj z drugimi osebami oddala skupno ponudbo, ima položaj vlagatelja zahtevek za revizijo, če je sama ali skupaj z drugimi osebami, s katerimi je oddala skupno ponudbo, vložila zahtevek za revizijo.

#### **15. člen**

##### **(obvezne sestavine zahtevka za revizijo)**

(1) Zahtevek za revizijo mora vsebovati:

1. ime in naslov vlagatelja zahtevka (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) ter kontaktno osebo,
2. ime naročnika,
3. oznako javnega naročila ali odločitve o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti,
4. predmet javnega naročila,
5. očitane kršitve,
6. dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo,
7. pooblastilo za zastopanje v predrevizijskem in revizijskem postopku, če vlagatelj nastopa s pooblaščenecem,
8. navedbo, ali gre v konkretnem postopku javnega naročila za sofinanciranje iz evropskih sredstev in iz katerega sklada.

(2) Vlagatelj mora zahtevku za revizijo priložiti potrdilo o plačilu takse iz prvega, drugega ali tretjega odstavka 71. člena tega zakona.

#### **16. člen** **(omejitev zahtevkov za revizijo zaradi iste kršitve)**

(1) Če je vlagatelj v postopku oddaje javnega naročila že vložil zahtevek za revizijo in je bilo o njem že odločeno ali ga je umaknil, vlagatelj v morebitnih pozneje vloženih zahtevkih v istem postopku oddaje javnega naročila ne more več navajati istih kršitev ali drugih kršitev iz te faze postopka oddaje javnega naročila, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane že ob vložitvi prvega zahtevka, razen če naročnik ni upošteval odločitve Državne revizijske komisije ali če ponavlja isto kršitev.

(2) V predrevizijskem in revizijskem postopku se ne presojuje dejanja, ki se nanašajo na isti ali ponovljeni postopek oddaje javnega naročila in o katerih sta naročnik ali Državna revizijska komisija že pravnomočno odločila, da ne gre za kršitev.

#### **17. člen** **(posledice vloženega zahtevka za revizijo)**

(1) Ne glede na vloženega zahtevek za revizijo lahko naročnik nadaljuje postopek oddaje javnega naročila, ne sme pa skleniti pogodbe, ustaviti postopka javnega naročanja, zavrniti vseh ponudb ali začeti novega postopka javnega naročanja za isti predmet naročanja, razen če:

- zaradi vloženega zahtevka za revizijo naročnik ne more pravočasno oddati javnega naročila, njegova izvedba pa je nujna tudi v obdobju, ko poteka postopek pravnega varstva iz tretjega ali četrtega poglavja tega zakona, pod pogojem, da se naročilo odda le za čas do sklenitve pogodbe na podlagi že začetega postopka javnega naročanja in so izpolnjeni pogoji iz zakona, ki ureja javno naročanje, ali
- zaradi vloženega zahtevka za revizijo naročnik ne more pravočasno oddati javnega naročila, njegova izvedba pa je nujna tudi v obdobju, ko poteka postopek pravnega varstva iz tretjega ali četrtega poglavja tega zakona, pod pogojem, da Državna revizijska komisija izda sklep iz četrte alineje prvega odstavka 20. člena tega zakona, ali
- se zahtevek za revizijo vložijo v postopku oddaje posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu.

(2) Naročnik lahko ob prejemu zahtevka za revizijo s sklepom odloči, da se izvajanje postopka oddaje javnega naročila zadrži do odločitve Državne revizijske komisije. V tem primeru mora o tem najpozneje v treh delovnih dneh od te odločitve obvestiti vse ponudnike, ki so v postopku javnega naročanja oddali ponudbo.

#### **19. člen** **(zadržanje postopka javnega naročanja)**

(1) Vlagatelj lahko ob vložitvi zahtevka za revizijo naročniku posreduje predlog za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila. Predlog za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila lahko naročniku kadar koli posreduje tudi ministrstvo, pristojno za javna naročila.

(2) Naročnik mora v treh delovnih dneh od prejema predloga iz prejšnjega odstavka:

- zadržati nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila, o čemer sprejme sklep in nemudoma obvesti vse ponudnike, ki so v postopku oddaje javnega naročila oddali

ponudbo, če je predlog iz prvega odstavka tega člena vložilo ministrstvo, pristojno za javna naročila, pa tudi njega, ali

- predlog za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila odstopiti Državni revizijski komisiji, pri čemer lahko poda svoje mnenje o zadržanju postopka oddaje javnega naročila.

(3) Državna revizijska komisija mora o predlogu iz prvega odstavka tega člena odločiti v petih delovnih dneh od prejema predloga.

(4) Če Državna revizijska komisija po preučitvi vseh pomembnih okoliščin primera ugotovi, da bi lahko nadaljevanje postopka oddaje javnega naročila bistveno vplivalo na učinkovitost pravnega varstva, na podlagi predloga iz prvega odstavka tega člena ali na lastno pobudo sprejme sklep, s katerim zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila.

(5) S sklepom o zadržanju postopka oddaje javnega naročila se zadržijo nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila do pravnomočne odločitve naročnika ali Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo. Kadar poda predlog iz prvega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za javna naročila, Državna revizijska komisija ne glede na to, ali je bil v postopku oddaje javnega naročila vložen zahtevek za revizijo ali ne, zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila, dokler se ministrstvo, pristojno za javna naročila, ne seznanj z dejanskim stanjem v skladu s 57. členom tega zakona.

(6) Če Državna revizijska komisija sprejme sklep o zadržanju postopku javnega naročanja, mora naročnik v treh delovnih dneh od prejema odločitve Državne revizijske komisije o tem obvestiti vse ponudnike, udeležene v postopku oddaje javnega naročila, če je predlog iz prvega odstavka tega člena vložilo ministrstvo, pristojno za javna naročila, pa tudi njega.

## **20. člen**

### **(predlog naročnika za sklenitev pogodbe ali ustavitev postopka javnega naročanja, zavrnitev vseh ponudb ali začetek novega postopka javnega naročanja)**

(1) Naročnik lahko ob prejemu zahtevka za revizijo ali kadar koli med predrevizijskim ali revizijskim postopkom na Državno revizijsko komisijo naslovi predlog za izdajo sklepa, s katerim se kljub vložnemu zahtevku za revizijo dovoli:

- sklenitev pogodbe ali
- ustavitev postopka javnega naročanja ali
- zavrnitev vseh ponudb ali
- začetek novega postopka javnega naročanja za isti predmet naročanja.

(2) Naročnik posreduje predlog iz prejšnjega odstavka hkrati tudi vlagatelju, ki lahko posreduje v treh delovnih dneh od prejema tega predloga Državni revizijski komisiji o njem svoje mnenje.

(3) Državna revizijska komisija mora o predlogu iz prvega odstavka tega člena odločiti v petih delovnih dneh od poteka roka, v katerem lahko vlagatelj poda svoje mnenje o predlogu iz prvega odstavka tega člena.

(4) Državna revizijska komisija predlogu naročnika iz prvega odstavka tega člena ugoti, če po preučitvi vseh pomembnih okoliščin primera in upoštevanje razmerje med škodljivimi posledicami ugoditve predlogu in koristmi za javni interes ter koristmi za osebe, ki bi lahko bile oškodovane, ugotovi, da obstajajo prevladujoči razlogi, povezani z javnim interesom, vključno z obrambnim in varnostnim interesom, ki zahtevajo, da se predlogu ugoti. Zgolj ekonomski interesi ne morejo predstavljati prevladujočih razlogov, povezanih z javnim interesom. Prevladujoči interesi, povezani z obrambo in varnostjo, so tisti, ki so povezani z izvedbo obrambnega ali varnostnega

programa, katerega del je javno naročilo. Državna revizijska komisije predlog iz četrte alineje prvega odstavka tega člena zavrne, če izvedba naročila ni nujna ali se razlogi za nujnost lahko pripišejo naročnikovemu ravnanju in bi jih bilo mogoče predvideti.

(5) Kadar Državna revizijska komisija predlogu iz prvega odstavka tega člena, razen predlogu iz druge alineje prvega odstavka tega člena, ugodi, mora naročnik v treh delovnih dneh od prejema odločitve Državne revizijske komisije o tem obvestiti vse ponudnike, ki so v postopku javnega naročanja oddali ponudbo.

### **23. člen**

#### **(vračilo dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila in predrevizijskem postopku)**

Državna revizijska komisija mora najpozneje v treh delovnih dneh od sprejema odločitve o zahtevku za revizijo ali pritožbi naročniku vrniti zahtevek za revizijo, vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku. Dokumentacija mora biti odstopljena v izvorniku, popolna, kronološko urejena in opremljena s popisom dokumentov v zadevi.

### **24. člen**

#### **(vložitev zahtevka za revizijo)**

(1) Zahtevek za revizijo se vloži pisno neposredno pri naročniku, po pošti priporočeno ali priporočano s povratnico ali z elektronskimi sredstvi. Zahtevek za revizijo se lahko vloži z elektronskimi sredstvi, če naročnik razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti zahtevek za revizijo podpisan z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

(2) Vlagatelj mora kopijo zahtevka za revizijo hkrati posredovati ministrstvu, pristojnemu za javna naročila.

(3) O vloženem zahtevku za revizijo mora naročnik v treh delovnih dneh od prejema tega zahtevka obvestiti ponudnike, ki so v postopku oddaje javnega naročila oddali ponudbo.

### **25. člen**

#### **(roki za vložitev zahtevka za revizijo)**

(1) Zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, se, razen v primeru iz četrtega odstavka tega člena, vloži v osmih delovnih dneh od dneva:

- objave obvestila o javnem naročilu ali
- obvestila o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku, če se s tem obvestilom spreminjajo ali dopolnjujejo zahteve ali merila za izbor najugodnejšega ponudnika iz razpisne dokumentacije ali predhodno objavljenega obvestila o naročilu, ali
- prejema povabila k oddaji ponudb.

(2) Zahtevka za revizijo iz prejšnjega odstavka ni mogoče vložiti po roku za prejem ponudb, razen v primeru postopka oddaje naročila male vrednosti in storitev iz Seznama storitev B, ko se zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, lahko vloži najpozneje pet delovnih dni po poteku roka za predložitev ponudb.

(3) Kadar naročnik določi rok za prejem ponudb, ki je krajši od desetih delovnih dni, se ne glede na vrsto postopka oddaje javnega naročila, glede rokov za vložitev zahtevka za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, uporablja prejšnji odstavek.

(4) Vlagatelj po preteku roka, določenega za predložitev ponudb, ne more navajati kršitev, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane pred potekom tega roka, razen če to dopušča ta zakon in v primerih, ko dokaže, da zatrjevanih kršitev objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem rokom.

(5) Po odločitvi o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti je rok za vložitev zahtevka za revizijo osem delovnih dni od prejema te odločitve.

(6) Če se v primeru postopka oddaje naročila male vrednosti zahtevke za revizijo nanaša na odločitev o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti, je rok za vložitev zahtevka za revizijo pet delovnih dni od prejema te odločitve.

(7) Ponudnik, ki v postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali postopku s pogajanjem po predhodni objavi, ki ga naročnik, upošteva zakon, ki ureja javno naročanje, izvaja zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila in v katerem ne objavi obvestila o naročilu, ni povabljen k sodelovanju v tem postopku, pa bi v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, moral biti, lahko zahtevke za revizijo, ki se nanaša na povabilo k oddaji ponudbe, razpisno dokumentacijo ali odločitev o oddaji javnega naročila, vložijo v osmih delovnih dneh od dneva, ko je izvedel ali bi moral vedeti za kršitev, vendar najpozneje v osmih delovnih dneh od dneva, ko je bilo na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo, s katerim se zagotavlja predhodna transparentnost. Če to obvestilo ni bilo objavljeno, lahko ponudnik vložijo zahtevke za revizijo v osmih delovnih dneh od dneva, ko je bilo na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo o oddaji naročila. Če naročnik ni objavil obvestila, s katerim se zagotavlja predhodna transparentnost, pa tudi ne obvestila o oddaji naročila, lahko ponudnik vložijo zahtevke za revizijo najpozneje v šestih mesecih od začetka izvajanja pogodbe.

(8) Če naročnik ni objavil obvestila o naročilu, pa bi ga v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, moral, lahko ponudnik zahtevke za revizijo, ki se nanaša na povabilo k oddaji ponudbe, razpisno dokumentacijo ali odločitev o oddaji javnega naročila, vložijo v osmih delovnih dneh od dneva, ko je izvedel ali bi moral vedeti za kršitev, vendar najpozneje v osmih delovnih dneh od dneva, ko je bilo na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo o oddaji naročila. Če to obvestilo ni bilo objavljeno, lahko ponudnik vložijo zahtevke za revizijo v šestih mesecih od začetka izvajanja pogodbe.

(9) Ne glede na določbe prvega do osmega odstavka tega člena lahko zagovornik javnega interesa zahtevke za revizijo vložijo v 30 delovnih dneh od dneva, ko je izvedel ali bi moral vedeti za kršitev, vendar najpozneje v 12 mesecih od začetka izvajanja pogodbe ali posameznega naročila, oddanega na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu.

## **26. člen**

### **(predhodni preizkus zahtevka za revizijo v predrevizijskem postopku)**

(1) Naročnik po prejemu zahtevka za revizijo preveri, ali:

- je bil vložen pravočasno;
- vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena tega zakona;
- ga je vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena tega zakona.

(2) Če zahtevke za revizijo izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, ga naročnik sprejme v obravnavo. Naročnik sprejme zahtevke za revizijo v obravnavo tudi, če ne vsebuje obveznih

sestavlin iz 3., 4. ali 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, pod pogojem, da so te obvezne sestavine razvidne iz vsebine dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila.

(3) Če naročnik ugotovi, da zahtevek za revizijo ni bil vložen pravočasno ali ga ni vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena tega zakona, da vlagatelj v skladu z drugim odstavkom 15. člena tega zakona ni predložil potrdila o plačilu takse iz prve alineje prvega odstavka 70. člena tega zakona ali da ni bila plačna ustrezna taksa, ga najpozneje v treh delovnih dneh od prejema s sklepom zavrže.

(4) Če naročnik ugotovi, da zahtevek za revizijo ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz prvega odstavka 15. člena tega zakona in manjkajoče sestavine niso razvidne iz vsebine dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila, nemudoma, najpozneje pa v treh delovnih dneh od prejema zahtevka za revizijo, vlagatelja pozove, da ga v treh delovnih dneh od prejema poziva dopolni. V pozivu mora naročnik jasno navesti, v katerem delu naj se zahtevek dopolni, in vlagatelja opozoriti na pravne posledice nepravočasne ali neustrezne dopolnitve. Če vlagatelj v roku zahtevka za revizijo ne dopolni ali ga ne dopolni ustrezno, naročnik zahtevek za revizijo v treh delovnih dneh od poteka roka za dopolnitev s sklepom zavrže. Če vlagatelj zahtevek za revizijo pravočasno in ustrezno dopolni, ga naročnik sprejme v obravnavo.

(5) Zoper sklep o zavrženju zahtevka za revizijo lahko vlagatelj vložijo pritožbo v skladu s šestim poglavjem tega zakona. Če vlagatelj ne vložijo pritožbe zoper zavrženje zahtevka za revizijo, mora naročnik v treh delovnih dneh od poteka roka za vložitev pritožbe ponudnikom, ki so v postopku javnega naročanja oddali pravočasno ponudbo, posredovati obvestilo o zavrženju zahtevka za revizijo.

(6) Sklep naročnika o zavrženju zahtevka za revizijo postane pravnomočen z dnem, ko zoper njega ni več mogoče vložiti pritožbe ali voditi postopka po vloženi pritožbi.

## **29. člen**

### **(nadaljevanje pravnega varstva po predrevizijskem postopku)**

(1) Kadar naročnik zahtevek za revizijo zavrže, mora najpozneje v treh delovnih dneh od sprejema odločitve iz prvega odstavka prejšnjega člena zahtevek za revizijo, vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku posredovati v nadaljnjo obravnavo Državni revizijski komisiji.

(2) Kadar naročnik zahtevku za revizijo ugotovi in le delno razveljavi postopek javnega naročanja, lahko vlagatelj v roku treh delovnih dni od prejema naročnikove odločitve o zahtevku za revizijo pri naročniku vložijo predlog za začetek revizijskega postopka. Naročnik mora v roku iz prejšnjega odstavka vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku posredovati Državni revizijski komisiji.

(3) Naročnik mora v roku iz prvega odstavka tega člena vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku posredovati Državni revizijski komisiji tudi, kadar v primeru svojega molka prejme predlog za začetek revizijskega postopka iz četrtega odstavka prejšnjega člena in vlagatelju še ni posredoval odločitve o zahtevku za revizijo.

(4) Dokumentacija iz prvega in drugega odstavka tega člena mora biti odstopljena v izvorniku, popolna, kronološko urejena in opremljena s popisom dokumentov v zadevi, sicer Državna revizijska komisija v treh delovnih dneh od prejema dokumentacije od naročnika zahteva njeno dopolnitev. Naročnik mora dokumentacijo dopolniti v treh delovnih dneh od prejema poziva Državne revizijske komisije.

(5) Vlagatelj se lahko v treh delovnih dneh od prejema odločitve iz prve ali druge alineje prvega odstavka 28. člena tega zakona opredeli do navedb naročnika v tej odločitvi, vendar ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati novih dokazov, razen če dokaže, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku. Vlagatelj posreduje opredelitev iz tega odstavka Državni revizijski komisiji in naročniku.

### **31. člen**

#### **(predhodni preizkus zahtevka za revizijo v revizijskem postopku)**

(1) Državna revizijska komisija po prejemu zahtevka za revizijo preveri, ali:

- je bil vložen pravočasno in pri naročniku;
- vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena tega zakona;
- ga je vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena tega zakona.

(2) Če zahtevek za revizijo izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, ga Državna revizijska komisija sprejme v obravnavo. Državna revizijska komisija sprejme zahtevek za revizijo v obravnavo tudi, če ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz 15. člena tega zakona, pod pogojem, da so obvezne sestavine razvidne iz vsebine dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila.

(3) Če Državna revizijska komisija ugotovi, da zahtevek za revizijo ni bil vložen pravočasno ali ga ni vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena tega zakona, da iz zahtevka niso razvidne vse obvezne sestavine iz 15. člena tega zakona ali ne vsebuje vseh teh obveznih sestavin, čeprav ga je naročnik pozval k ustrezni dopolnitvi, zahtevek za revizijo v treh delovnih dneh od prejema s sklepom zavrže.

(4) Če zahtevek za revizijo ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz prvega odstavka 15. člena tega zakona, manjkajoče sestavine niso razvidne iz zahtevka in naročnik ni pozval vlagatelja k dopolnitvi ali poziv ni bil ustrezen, Državna revizijska komisija nemudoma, najpozneje pa v treh delovnih dneh od prejema zahtevka za revizijo, vlagatelja pozove, da zahtevek za revizijo v treh delovnih dneh ustrezno dopolni. V pozivu mora Državna revizijska komisija jasno navesti, v katerem delu naj se zahtevek dopolni, in vlagatelja opozoriti na pravne posledice nepravočasne ali neustrezne dopolnitve. Če vlagatelj v roku zahtevka za revizijo ne dopolni ali ga ne dopolni ustrezno, Državna revizijska komisija zahtevek za revizijo v treh delovnih dneh od poteka roka za dopolnitev s sklepom zavrže. Če vlagatelj zahtevek za revizijo pravočasno in ustrezno dopolni, ga Državna revizijska komisija sprejme v obravnavo.

(5) Če vlagatelj dejstev in dokazov iz 6. točke prvega odstavka 15. člena ne more navesti ali predlagati, ker meni, da mu je naročnik kršil pravico do vpogleda v dokumentacijo, kot je opredeljena z zakonom, ki ureja javno naročanje, mora vlagatelj v zahtevku za revizijo navesti dejstva in dokaze v zvezi z zatrjevano kršitvijo pravice do vpogleda v dokumentacijo. Če v tem primeru Državna revizijska komisija ugotovi, da je naročnik kršil vlagateljevo pravico do vpogleda v dokumentacijo, vlagatelju upošteva zakon, ki ureja javno naročanje, dovoli vpogled v dokumentacijo in mu dovoli, da v petih delovnih dneh od dneva vpogleda, dopolni ali spremeni zahtevek za revizijo z novimi kršitvami, dejstvi in dokazi, ki jih je pridobil pri vpogledu v dokumentacijo. O dopolnitvi ali spremembi zahtevka za revizijo mora vlagatelj obvestiti Državno revizijsko komisijo in naročnika, ki se lahko o tem izjasni v treh delovnih dneh od prejema vlagateljeve dopolnitve ali spremembe zahtevka za revizijo.

(6) Odločitev Državne revizijske komisije o zavrženju zahtevka za revizijo je pravnomočna.

### **34. člen**



### **(ugotavljanje dejstev)**

Državna revizijska komisija lahko v okviru revizijskega postopka skliče razjasnjevalni sestanek, pridobi strokovno ali izvedensko mnenje in opravi druga dejanja, ki so potrebna za ugotovitev določenega dejstva.

### **35. člen (razjasnjevalni sestanek)**

(1) Državna revizijska komisija lahko na predlog vlagatelja, naročnika ali na lastno pobudo skliče razjasnjevalni sestanek z namenom pridobitve natančnejših pojasnil o dejanskih okoliščinah, od katerih je odvisna odločitev v revizijskem postopku. Na sestanku so lahko povabljeni naročnik, vlagatelj, izbrani ponudnik, neodvisni strokovnjaki in izvedenci. Na razjasnjevalnem sestanku se udeleženci lahko izjasnijo o dejanskem stanju in dokazih. Naročnik in vlagatelj na sestanku ne smeta navajati novih dejstev, kršitev in dokazov, razen če dokažeta, da jih objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred sestankom.

(2) Če poda predlog iz prejšnjega odstavka vlagatelj ali naročnik, mora v njem natančno opredeliti, katera vprašanja naj se na sestanku razjasnijo, in navesti razloge, zaradi katerih meni, da posameznega vprašanja ni mogoče razjasniti s pomočjo dokumentacije iz postopka javnega naročanja, predrevizijskega postopka ali postopka revizije.

(3) Če Državna revizijska komisija presodi, da je dejansko stanje možno pravilno in popolno ugotoviti na podlagi dokumentacije iz postopka javnega naročanja, predrevizijskega postopka ali postopka revizije, predlog iz prvega odstavka tega člena zavrne.

(4) O razjasnjevalnem sestanku se vodi zapisnik.

### **38. člen (meje odločanja)**

(1) Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka za revizijo, in sicer o vseh očitanih kršitvah v postopku oddaje javnega naročila.

(2) Če se zahtevki za revizijo nanašajo na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, lahko Državna revizijska komisija odloča tudi izven meja zahtevka, če je naročnik nadaljeval postopek oddaje javnega naročila, v katerem je bil vložen zahtevek za revizijo, in sprejel odločitev o oddaji naročila ali o izločitvi ponudnika.

### **39. člen (odločitev Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo)**

(1) Državna revizijska komisija:

- zahtevek za revizijo zavrne kot neutemeljen, če ugotovi, da ob upoštevanju navedb v zahtevku za revizijo naročnik ne bi sprejel drugačne odločitve ali da naročnikovo ravnanje v postopku oddaje javnega naročila bistveno ne vpliva ali bistveno ne more vplivati na oddajo javnega naročila;
- zahtevku za revizijo ugodi, zaradi česar delno ali v celoti razveljavi postopek javnega naročanja ali naročniku naloži odpravo kršitve.

(2) Državna revizijska komisija ne glede na prvi odstavek prejšnjega člena v celoti razveljavi postopek oddaje javnega naročila, če pogodba še ni sklenjena in:

1. če naročnik, čeprav niso izpolnjeni pogoji, izvede:
  - postopek s pogajanjem po predhodni objavi zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila in v njem ne objavi obvestila o naročilu ali
  - postopek s pogajanjem brez predhodne objave;
2. če naročnik ne objavi obvestila o naročilu, čeprav ga k temu zavezuje zakon, ki ureja javno naročanje;
3. v primeru drugih hujših kršitev zakona, ki ureja javno naročanje, ali tega zakona.

(3) Državna revizijska komisija mora pri odločanju upoštevati navedbe vlagatelja, zagovornika javnega interesa, naročnika in izbranega ponudnika ter se upošteva prejšnji člen do njih opredeliti. V odločitvi mora navesti razloge zanjo in naročniku dati napotke za pravilno izvedbo postopka v delu, ki je bil razveljavljen.

(4) Odločitev Državne revizijske komisije je pravnomočna.

#### **42. člen** **(uveljavljanje ničnosti pogodbe)**

Pod pogoji iz tega zakona lahko ničnost pogodbe ali posameznega naročila, ki ga je naročnik oddal na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu (v nadaljnjem besedilu: posamezno naročilo), uveljavlja oseba, ki ima pravni interes, in zagovornik javnega interesa. Pravni interes se prizna osebi, ki ima ali je imela interes za dodelitev javnega naročila ali posameznega naročila in ki ji je z domnevno kršitvijo nastala škoda ali bi ji lahko nastala škoda. Ničnost pogodbe ali posameznega naročila lahko uveljavlja zagovornik javnega interesa, če pogodbeni stranka ni Republika Slovenija, njen organ ali upravna organizacija v sestavi, ki je pravna oseba. V tem primeru uveljavlja ničnost pogodbe ali posameznega naročila Republika Slovenija, zastopa pa jo Državno pravobranilstvo Republike Slovenije.

#### **44. člen** **(razlogi za ničnost pogodbe)**

(1) Pogodba je nična:

1. če je sklenjena v vsebini, ki je posledica storjenega kaznivega dejanja naročnika ali izbranega ponudnika ali njegove odgovorne osebe;
2. če je sklenjena brez predhodno izvedenega postopka oddaje javnega naročila, pa bi ga naročnik po določbah zakona, ki ureja javno naročanje, moral izvesti;
3. če je naročnik izvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo tega postopka;
4. če je naročnik, upošteva zakon, ki ureja javno naročanje, izvedel postopek s pogajanjem po predhodni objavi zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila ter v postopku ni objavil obvestila o naročilu in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo tega postopka;
5. če naročnik ni objavil obvestila o naročilu, pa bi ga v skladu z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, moral objaviti na portalu javnih naročil in/ali v Uradnem listu Evropske unije;
6. če naročnik ne glede na zakon, ki ureja javno naročanje, ali ta zakon v postopku oddaje javnega naročila ne upošteva obdobja mirovanja, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja javno naročanje (v nadaljnjem besedilu: obdobje mirovanja), pod pogojem, da je storil kršitev, ki vpliva na ponudnikove možnosti, da bi bil izbran kot najugodnejši;

7. če naročnik v nasprotju s prvim odstavkom 17. člena tega zakona in ne glede na četrti odstavek 20. člena tega zakona po vložnem zahtevku za revizijo z izbranim ponudnikom sklene pogodbo, pod pogojem, da je naročnik v postopku oddaje javnega naročila storil kršitev, ki vpliva na ponudnikove možnosti za dodelitev javnega naročila;
8. če pogodba v nasprotju z zakonom, ki ureja javno naročanje, bistveno odstopa od osnutka pogodbe iz razpisne dokumentacije in je naročnik ali izbrani ponudnik ali njegova odgovorna oseba ali s katerim koli od njih povezana oseba s tem pridobila premoženjsko korist, pri čemer se za povezano osebo šteje oseba, ki je z naročnikom ali izbranim ponudnikom ali njegovo odgovorno osebo v poslovnem ali sorodstvenem razmerju v ravni ali stranski vrsti do vštetelega četrtega kolena, zakonski zvezi, čeprav je ta že prenehala, ali zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni partnerski skupnosti ali svaštvu do vštetelega tretjega kolena.

(2) Posamezno naročilo je nično:

- če je naročnik pri oddaji posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma, ki je sklenjen z več ponudniki in v katerem se med pogodbenimi strankami okvirnega sporazuma ponovno odpira konkurenca, ravnal v nasprotju z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, o postopku oddaje posameznega naročila, pod pogojem, da je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katerih dalje je treba javno naročilo objaviti v Uradnem listu Evropske unije, in da naročnik pri oddaji posameznega naročila ni upošteval obdobja mirovanja;
- če je naročnik pri oddaji posameznega naročila v dinamičnem nabavnem sistemu ravnal v nasprotju z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, o naknadni vključitvi v dinamični nabavni sistem in o postopku oddaje posameznega naročila, pod pogojem, da je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katerih dalje je treba javno naročilo objaviti v Uradnem listu Evropske unije, in da naročnik pri oddaji posameznega naročila ni upošteval obdobja mirovanja.

(3) Pogodba ali posamezno naročilo je nično tudi iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, ali drugih predpisih.

#### **45. člen** **(ohranitev veljavnosti pogodbe)**

(1) Sodišče lahko v primeru iz 2. do 7. točke prvega odstavka in drugega odstavka prejšnjega člena odloči, da pogodba kljub kršitvam ostane v veljavi, če ugotovi, da obstajajo prevladujoči razlogi, ki so povezani z javnim, obrambnim ali varnostnim interesom in zahtevajo, da se pogodba ohrani v veljavi. Sodišče pri tem upošteva vse okoliščine, kot na primer naravo in obseg javnega naročila, obseg že izpolnjenih obveznosti iz pogodbe, težo in pomen ugotovljenih kršitev ter druge okoliščine.

(2) Kot prevladujoč razlog, ki je povezan z javnim interesom in zahteva, da se pogodba ohrani v veljavi, se lahko šteje tudi ekonomski interes, vendar le izjemoma, ko bi posledice ničnosti pogodbe lahko pripeljale do nesorazmernih posledic za delovanje naročnika ali države. Ne glede na navedeno pa prevladujoč razlog, ki bi zahteval, da se pogodba ohrani v veljavi, ne more biti ekonomski interes, da se javno naročilo izvede. V ekonomski interes, da se javno naročilo izvede, so vključeni tudi:

- stroški, ki nastanejo zaradi zamud pri izvajanju pogodbe,
- stroški začetka in izvedbe novega postopka oddaje javnega naročila,
- stroški, ki nastanejo z zamenjavo izvajalca javnega naročila ali zaradi te izmenjave, in
- stroški pravnih obveznosti, ki nastanejo kot posledica odločitve o ničnosti pogodbe.

(3) Kot prevladujoč razlog, ki je povezan z obrambnim ali varnostnim interesom in zahteva, da se pogodba ohrani v veljavi, se šteje interes, da se izvedba širšega obrambnega ali varnostnega programa, ki je bistven za varnostne interese Republike Slovenije, zaradi posledic ničnosti pogodbe resno ne ogrozi.

(4) V primeru kršitve iz 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena lahko sodišče odloči, da se pogodba ohrani v veljavi, če je naročnik:

1. izvajal:
  - postopek s pogajanjem po predhodni objavi zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila in skladno z zakonom, ki ureja javno naročanje, ni objavil obvestila o naročilu ali
  - postopek s pogajanjem brez predhodne objave, pod pogoji, ki jih opredeljuje zakon, ki ureja javno naročanje,
2. na portalu javnih naročil objavil prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost in
3. upošteval obdobje mirovanja.

(5) Sodišče posreduje odločitve, s katerimi je iz razlogov prevladujočega javnega, obrambnega ali varnostnega interesa pogodbo kljub kršitvam ohranilo v veljavi, tudi ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, in pri tem navede razloge prevladujočega javnega, obrambnega ali varnostnega interesa. Ministrstvo, pristojno za javna naročila, o teh odločitvah enkrat letno obvesti Evropsko komisijo (v nadaljnjem besedilu: Komisija).

#### **46. člen** **(posledice ničnosti pogodbe po tem zakonu)**

(1) Kadar sodišče ugotovi, da je pogodba ali posamezno naročilo nično ali da bi glede na 44. člen tega zakona moralo biti, posreduje Državni revizijski komisiji predlog za uvedbo postopka o prekršku iz 8. točke prvega odstavka 78. člena tega zakona.

(2) Če je pogodba ali posamezno naročilo nično in pogodbeni stranki drugi ne more vrniti vsega, kar je prejela na podlagi take pogodbe ali posameznega naročila, ker to ni mogoče ali narava tistega, kar je bilo izpolnjeno, nasprotuje vrnitvi, mora naročnik poleg izpolnitve obveznosti po zakonu, ki ureja obligacijska razmerja, nemudoma začeti postopek oddaje javnega naročila ali posameznega naročila, razen če predmeta javnega naročanja ne potrebuje več ali zanj nima zagotovljenih sredstev.

#### **49. člen** **(povrnitev škode)**

(1) Odškodninska odgovornost za škodo, nastalo zaradi ničnosti pogodbe ali kršitve pravil javnega naročanja, se presoja po pravilih obligacijskega prava o odgovornosti brez krivde.

(2) Kdor meni, da je bil zaradi nezakonitega ravnanja naročnika v postopku oddaje javnega naročila oškodovan, lahko zoper naročnika vložijo tožbo za povrnitev škode. Kadar naročnik ni izvedel postopka oddaje javnega naročila, čeprav bi ga glede na zakon, ki ureja javno naročanje, moral, se povrnitev škode lahko uveljavlja s tožbo za ugotovitev ničnosti iz 42. člena tega zakona.

#### **51. člen** **(vložitev pritožbe)**

(1) Če je v tem zakonu predvidena možnost pritožbe zoper odločitev naročnika v predrevizijskem postopku, se pritožba vloži najpozneje v treh delovnih dneh od prejema naročnikove odločitve.

(2) Pritožba se vloži neposredno pri naročniku ali pošlje po pošti priporočeno s povratnico. Lahko se vloži tudi v elektronski obliki, če naročnik razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti pritožba podpisana z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

(3) Pritožnik mora kopijo pritožbe hkrati posredovati ministrstvu, pristojnemu za javna naročila.

### **53. člen** **(odstop dokumentacije)**

(1) Naročnik mora v treh delovnih dneh od prejema pritožbe pritožbo in vso dokumentacijo o postopku javnega naročanja skupaj z dokumentacijo iz predrevizijskega postopka odstopiti Državni revizijski komisiji. Dokumentacija mora biti odstopljena v izvorniku, popolna, kronološko urejena in opremljena s popisom dokumentov v zadevi.

(2) Če dokumentacija iz prejšnjega odstavka ni odstopljena v izvorniku, ni popolna, ni kronološko urejena ali ni opremljena s popisom dokumentov v zadevi, lahko Državna revizijska komisija v treh delovnih dneh od prejema pritožbe in dokumentacije od naročnika zahteva njeno dopolnitev.

### **58. člen** **(preprečitev škode zaradi domnevne kršitve)**

(1) Kadar Komisija uvede postopek popravnega mehanizma in v predmetnem postopku oddaje javnega naročila še ni bil vložen zahtevek za revizijo iz prvega odstavka 24. člena tega zakona ali tožba za ugotovitev ničnosti pogodbe ali posameznega naročila iz 42. člena tega zakona ali domnevna kršitev še ni bila odpravljena, mora ministrstvo, pristojno za javna naročila, nemudoma vložiti zahtevek za revizijo in v skladu s prvim odstavkom 19. člena tega zakona predlagati naročniku, da zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila.

(2) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, lahko naročniku predlaga, da zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila tudi v drugih primerih, ko Komisija uvede postopek popravnega mehanizma.

### **61. člen** **(imenovanje in razrešitev predsednika in članov)**

(1) Državna revizijska komisija ima predsednika ali predsednico (v nadaljnjem besedilu: predsednik) in štiri člane ali članice (v nadaljnjem besedilu: član). Mandat predsednika in članov je osem let in so lahko ponovno imenovani. V primeru predčasne razrešitve se novi predsednik ali član imenuje za osemletni mandat.

(2) Predsednik in člani imajo status državnega funkcionarja.

(3) Predsednika in člane imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije na predlog svoje komisije, pristojne za mandate in volitve. Pristojna komisija objavi razpis za možne

kandidate za predsednika in člane ter preveri ali prijavljeni kandidati izpolnjujejo pogoje za imenovanje. Pristojna komisija objavi javni razpis najmanj šest mesecev pred potekom mandata ali najkasneje v 15 dneh po predčasni razrešitvi.

(4) Pogoji, ki jih mora izpolnjevati predsednik ali član, so:

- državljanstvo Republike Slovenije in aktivno obvladanje slovenskega jezika;
- poslovna sposobnost in splošna zdravstvena zmožnost;
- dopolnjena starost 30 let;
- osebnostna primernost za opravljanje funkcije.

Predsednik in dva člana morajo imeti izobrazbo pravne smeri, pridobljeno po programu druge stopnje ali izobrazbo, ki ustreza pravni izobrazbi, pridobljeni po študijskem programu druge stopnje, ostala člana pa izobrazbo druge smeri, pridobljeno po programu druge stopnje ali izobrazbo, ki ustreza izobrazbi, pridobljeni po študijskem programu druge stopnje.

(5) Za opravljanje funkcije predsednika in člana ni osebnostno primerna oseba:

- za katero se na podlagi dosedanjega dela, ravnanja ali vedenja utemeljeno sklepa, da funkcije ne bo opravljala strokovno, pošteno ali vestno ali da ne bo varovala ugleda Državne revizijske komisije, nepristranskosti in neodvisnosti odločanja, ali
- ki je bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje, zaradi katerega je podan razlog za razrešitev v skladu s sedmim odstavkom tega člena, ali
- ki je storila prekršek po tem zakonu ali po zakonu, ki ureja javno naročanje, o čemer je prekrškovni organ ali sodišče izdalo pravnomočno odločitev.

(6) Predsednik in člani morajo imeti vsaj šest let delovnih izkušenj na področju javnih naročil. Predsednik mora izpolnjevati še dodatni pogoj, da je opravil pravniški državni izpit.

(7) Predsednik in član je lahko predčasno razrešen, če:

- Državnemu zboru Republike Slovenije predloži izjavo, da odstopa,
- je pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja na zaporno kazen,
- je pravnomočno obsojen na neprostostno kazen zaradi kaznivega dejanja zoper premoženje, gospodarstvo, pravni promet ali uradno dolžnost in javna pooblastila,
- trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije,
- ne ravna v skladu z zakonom in ustavo ali
- je pravnomočno obsojen za prekršek po tem zakonu ali po zakonu, ki ureja javno naročanje.

## **65. člen**

### **(način odločanja Državne revizijske komisije)**

(1) V revizijskem postopku odloča tričlanski senat, razen če je zahtevek za revizijo vložen v postopku oddaje naročila male vrednosti, ko v postopku revizije odloča posamezen član Državne revizijske komisije.

(2) Če je predmet revizije javno naročilo, ki se oddaja po postopku oddaje naročila male vrednosti, in predsednik odloči, da gre za zahtevnejšo zadevo, v postopku revizije odloča tričlanski senat.

(3) V pritožbenem postopku odloča posamezen član Državne revizijske komisije.

(4) Način dela in imenovanje senatov podrobneje ureja poslovnik Državne revizijske komisije. Predsednik Državne revizijske komisije dodeljuje posamezne zadeve v odločanje v skladu s poslovnikom.

## **71. člen (taksa)**

(1) Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudb ali razpisno dokumentacijo, znaša taksa:

- 1.500 eurov, če so predmet naročila blago ali storitve in se javno naročilo oddaja po postopku oddaje naročila male vrednosti ali postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi;
- 2.500 eurov, če so predmet naročila gradnje in se javno naročilo oddaja po postopku oddaje naročila male vrednosti ali postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi;
- 3.500 eurov, če so predmet naročila blago ali storitve in se javno naročilo oddaja po odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem po predhodni objavi, postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali konkurenčnem dialogu;
- 7.000 eurov, če so predmet naročila gradnje in se javno naročilo oddaja po odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem po predhodni objavi, postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali konkurenčnem dialogu.

(2) V ostalih primerih znaša taksa dva odstotka od cene najugodnejše popolne ponudbe (z davkom na dodano vrednost) za sklop ali javno naročilo, vendar ne manj kot 500 eurov in ne več kot 25.000 eurov. Če se zahtevek za revizijo vloži pred odpiranjem ponudb, se višina takse iz tega odstavka odmeri od ocenjene vrednosti sklopa ali javnega naročila.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena znaša taksa 1.000 eurov, če se zahtevek za revizijo nanaša na:

- storitve iz Seznama storitev B ali Seznama storitev na področju obrambe in varnosti B,
- oddajo posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma,
- oddajo posameznega naročila v dinamičnem nabavnem sistemu ali
- javni natečaj.

(4) V posameznem primeru določi višino takse naročnik, upošteva pri tem prvi, drugi in tretji odstavek tega člena. Taksa se plača na ustrezen podračun, ki je v skladu s predpisom, ki ureja podračune ter način plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov, odprt pri Banki Slovenije za namen plačila taks za predrevizijski in revizijski postopek.

(5) Zahtevek za revizijo, ki ga vloži zagovornik javnega interesa, je oproščen plačila takse.

## **78. člen (prekrški)**

(1) Z globo od 25.000 do 100.000 eurov se za prekršek kaznuje javni sklad, javna agencija, javni zavod in javni gospodarski zavod, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanje izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ter pravna oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, ki kot naročnik:

1. kljub vložnemu zahtevku za revizijo sklene pogodbo z izbranim ponudnikom, čeprav mu zakon tega ne dovoljuje (prvi odstavek 17. člena tega zakona);
2. ne odstopi ali ne odstopi pravočasno predloga za zadržanje postopka oddaje javnega naročila (drugi odstavek 19. člena tega zakona);
3. vlagatelju ne posreduje predloga, s katerim Državni revizijski komisiji predlaga, da vloženi zahtevek ne zadrži sklenitve pogodbe ali da se postopek oddaje javnega naročila ustavi ali da se v postopku oddaje javnega naročila zavrnejo vse ponudbe ali da se začne nov postopek javnega naročanja za isti predmet (drugi odstavek 20. člena tega zakona);

4. ne sprejme odločitve o zahtevku za revizijo (tretji in četrti odstavek 26. člena ter prvi odstavek 28. člena tega zakona);
5. zahtevka za revizijo ne posreduje izbranemu ponudniku, kadar mu to nalaga zakon (prvi odstavek 27. člena tega zakona);
6. Državni revizijski komisiji ne odstopi ali ne odstopi v roku zahtevka za revizijo ali vse dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila ali o predrevizijskem postopku ali pritožbi (prvi in drugi odstavek 29. člena ter prvi odstavek 53. člena tega zakona);
7. Državni revizijski komisiji na njen poziv v roku ne predloži odzivnega poročila (četrti odstavek 41. člena tega zakona);
8. stori kršitev, zaradi katere je na podlagi prvega ali drugega odstavka 44. člena tega zakona pogodba nična ali bi morala biti nična;
9. ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, v roku ne odstopi dokumentacije o postopku oddaje javnega naročanja ali ne predloži mnenja o domnevnih kršitvah prava Evropske unije (drugi odstavek 57. člena tega zakona);
10. ne upošteva ali izvrši odločitve Državne revizijske komisije ali če ravna v nasprotju z njeno odločitvijo (prvi odstavek 60. člena tega zakona).

(2) Javni sklad, javna agencija, javni zavod in javni gospodarski zavod, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanje izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov, ter pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba, ki kot naročnik stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z globo od 12.500 do 50.000 eurov.

(3) Samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki kot naročnik stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, se kaznuje z globo od 7.500 do 30.000 eurov.

(4) Odgovorna oseba javnega sklada, javne agencije, javnega zavoda, javnega gospodarskega zavoda, pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika, v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, ki kot naročnik stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, se kaznuje z globo od 500 do 2.000 eurov.

## **79. člen** **(sankcioniranje hujših prekrškov)**

Če je narava prekrška iz 1., 8. in 10. točke prvega odstavka prejšnjega člena posebno huda zaradi višine povzročene škode ali višine protipravno pridobljene premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa ali njegovega namena koristoljubnosti, lahko prekrškovni organ izreče večkratnik globe iz prejšnjega člena, vendar izrečena globa za:

- a) pravno osebo, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, ne sme preseči vrednosti 300.000 eurov;
- b) oseba zasebnega prava, razen gospodarske družbe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ne sme preseči vrednosti 300.000 eurov;
- c) javni sklad, javno agencijo, javni zavod in javni gospodarski zavod, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ne sme preseči vrednosti 300.000 eurov;
- d) pravno osebo, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba, ne sme preseči vrednosti 150.000 eurov;



- e) oseba zasebnega prava, razen gospodarske družbe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ne sme preseči vrednosti 150.000 eurov;
- f) javni sklad, javno agencijo, javni zavod in javni gospodarski zavod, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni bilance stanja izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov, ne sme preseči vrednosti 150.000 eurov;
- g) samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ne sme preseči vrednosti 90.000 eurov;
- h) odgovorno osebo javnega sklada, javne agencije, javnega zavoda, javnega gospodarskega zavoda, pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika, druge osebe zasebnega prava, v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, ne sme preseči vrednosti 6.000 eurov.

**80. člen**  
**(globe v hitrem postopku)**

V hitrem postopku lahko prekrškovni organ izreče globo v razponu, predpisanem v tem zakonu. Pri odločanju o višini globe se upoštevata teža prekrška in z njim povzročena škoda.

**V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU /**

## VI. PRILOGE

### Pravilnik o portalu eRevizija za izmenjavo informacij in dokumentov v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku

#### 1. člen (predmet urejanja)

Ta pravilnik določa način dostopanja do portala eRevizija, katere informacije o poteku predrevizijskega, revizijskega in pritožbenega postopka se objavijo na portalu javnih naročil in na kakšen način, način vpogledovanja, vlaganja, prenosa in prevzemanja informacij in dokumentov ter dajanja pooblastil za vpogled, vnos, prenos ali prevzem informacij in dokumenta, druga tehnična pravila glede vzpostavitve in uporabe portala eRevizija in do katerih podatkov o poteku predrevizijskih, revizijskih in pritožbenih postopkih na portalu eRevizija lahko za potrebe letnega poročila iz 69. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-11 in ...; v nadaljnjem besedilu: ZPVPJN) dostopa Državna revizijska komisija, za potrebe analize stanja na področju javnega naročanja pa ministrstvo, pristojno za javna naročila.

#### 2. člen (dostop do portala eRevizija)

Do portala eRevizija lahko dostopa le uporabnik s kvalificiranim digitalnim potrdilom, ki je bil predhodno registriran v varnostni shemi portala javnih naročil.

Varnostna shema portala javnih naročil je zbirka podatkov o vseh uporabnikih portala eRevizija, subjektih, kjer so ti uporabniki zaposleni, in pravicah do dostopa posameznih imetnikov kvalificiranih digitalnih potrdil. Pravice do dostopa se nanašajo na dodelitev, odvzem in ukinitve dostopa do portala eRevizija glede na sodelovanje uporabnika oziroma subjekta v postopku javnega naročanja, predrevizijskem, revizijskem ali pritožbenem postopku ter dana pooblastila.

Naročnik, vlagatelj, izbrani ponudnik, zagovornik javnega interesa in Državna revizijska komisija dostopajo do portala eRevizija s kvalificiranim digitalnim potrdilom, ki ga uporablja:

- fizična oseba, kateri je bilo izdano digitalno potrdilo in ki je zaposlena pri naročniku, vlagatelju, izbranem ponudniku, zagovorniku javnega interesa ali Državni revizijski komisiji, ali
- fizična oseba, kateri je bilo izdano digitalno potrdilo in ki je zaposlena pri pravni osebi ali organizaciji, ki jo je naročnik, vlagatelj, izbrani ponudnik ali zagovornik javnega interesa pooblastil za zastopanje v predrevizijskem, revizijskem postopku oziroma pritožbenem postopku.

Glede na sodelovanje subjekta v postopku javnega naročanja, predrevizijskem, revizijskem ali pritožbenem postopku ter dana pooblastila se pravice uporabnikov do dostopa do portala javnih naročil razvrščajo v naslednje kategorije:

- naročnik,
- vlagatelj,
- izbrani ponudnik,
- zagovornik javnega interesa,
- Državna revizijska komisija,
- pravni zastopnik naročnika,
- pravni zastopnik vlagatelja,
- pravni zastopnik izbranega ponudnika,

- pravni zastopnik zagovornika javnega interesa,
- kandidat, ki je v postopku javnega naročanja oddal prijavo, razen vlagatelja in izbranega ponudnika,
- ponudnik, ki je v postopku javnega naročanja oddal ponudbo, razen vlagatelja in izbranega ponudnika.

### 3. člen

(dostop do informacij in dokumentov v posameznem predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku na portalu eRevizija)

Za vsak vpogled, vlaganje, prenos ali prevzem informacij oziroma dokumentov, vključno z dajanjem pooblastil za vnos, prenos ali prevzem informacij oziroma dokumentov, se uporabnik identificira z kvalificiranim digitalnim potrdilom.

Vložene informacije in dokumenti se objavijo na portalu eRevizija.

### 4. člen

(omejitve glede rabe kvalificiranega digitalnega potrdila)

Kvalificirano digitalno potrdilo se ne sme posojati tretjim osebam, lastno kvalificirano digitalno potrdilo se ne sme uporabljati za pridobivanje podatkov namesto tretjih oseb, tudi če ima tretja oseba enake pravice do dostopa, kakor jih ima imetnik kvalificiranega digitalnega potrdila, in se ga ne sme uporabljati skupinsko.

Imetnik kvalificiranega digitalnega potrdila mora pri dostopanju do informacij in dokumentov na portalu eRevizija ravnati v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, tajnih podatkov in poslovnih skrivnosti, ter s tem pravilnikom.

### 5. člen

(način vlaganja, prenosa in prevzemanja informacij in dokumentov)

Zahtevek za revizijo se vloži tako, da se iz objave na portalu javnih naročil na portal eRevizija samodejno zagotovi prenos podatkov iz 2., 3. in 4. točke prvega odstavka 15. člena ZPVPJN, vlagatelj pa na portalu eRevizija navede druge obvezne sestavine zahtevka za revizijo in mu priloži potrebne listine.

Druge informacije in dokumenti se preko portala eRevizija vpogledujejo, vlagajo, prenašajo in prevzemajo na podlagi prejetega obvestila o predhodni objavi na portalu eRevizija. To obvestilo se ustvari samodejno z vložitvijo in objavo informacij in dokumentov.

### 6. člen

(objava informacij o poteku predrevizijskega, revizijskega in pritožbenega postopka na portalu javnih naročil)

Na portalu javnih naročil se v dosjeju javnega naročila, na katerega se nanaša predrevizijski, revizijski in pritožbeni postopek, samodejno objavijo naslednje informacije o poteku predrevizijskega, revizijskega in pritožbenega postopka:

- »vložen je zahtevek za revizijo«;
- »naročnik je zadržal nadaljnje aktivnosti v postopku javnega naročanja«;

- »Državna revizijska komisije je zadržala nadaljnje aktivnosti v postopku javnega naročanja«;
- »Državna revizijska komisija je ugodila predlogu naročnika za sklenitev pogodbe«;
- »Državna revizijska komisija je ugodila predlogu naročnika za ustavitev postopka javnega naročanja«;
- »Državna revizijska komisija je ugodila predlogu naročnika za zavrnitev vseh ponudb«;
- »Državna revizijska komisija je ugodila predlogu naročnika za začetek novega postopka javnega naročanja«.

Na portalu javnih naročil se v dosjeju javnega naročila, na katerega se nanaša predrevizijski, revizijski in pritožbeni postopek, samodejno objavi tudi odločitev Državne revizijske komisije o zahtevku za reviziji in pritožbi.

Če na portalu javnih naročil dosje javnega naročila še ne obstaja, se ob vložitvi zahtevka za revizijo samodejno ustvari nov dosje javnega naročila.

#### 7. člen

(dostop do podatkov za pripravo letnega poročila Državne revizijske komisije)

Na podlagi informacij in dokumentov, izmenjanih prek portala eRevizija, upravljavec tega portala do 31. januarja posreduje Državni revizijski komisiji podatke za pripravo letnega poročila iz prvega in drugega 69. člena tega zakona za preteklo leto, razen podatkov iz tretje alineje 3. točke prvega odstavka 69. člena tega zakona.

#### 8. člen

(dostop do podatkov za analize stanja na področju javnega naročanja)

Na podlagi informacij in dokumentov, izmenjanih prek portala eRevizija, upravljavec tega portala ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, na njegovo zahtevo posreduje podatke o izvedenih predrevizijskih, revizijskih in pritožbenih postopkih, ločeno na zakon, na podlagi katerega se oddaja naročilo, kategorije naročnikov, vrste naročil, vrste postopkov javnega naročanja, mesto objave obvestil v zvezi z javnim naročilom, zahtevke za revizijo zoper razpisno dokumentacijo, odločitev o oddaji javnega naročila ali druga ravnanja pri oddaji naročila, naročila, sofinancirana iz sredstev evropske kohezijske politike in sklad financiranja, izrek odločitve naročnika in Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo oziroma pritožbi.

Na zahtevo ministrstva, pristojnega za javna naročila, mu upravljavec portala eRevizija posreduje tudi podatke o času, ki je potekel od vložitve zahtevka za revizijo do sprejema odločitve o zahtevku za revizijo v predrevizijskem, revizijskem oziroma pritožbenem postopku, ter drugih časovnih mejnikih v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku in morebitne druge podatke, potrebne za analizo stanja na področju javnega naročanja.

#### 9. člen

(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi.